

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:16:23)

Poštovane kolege, dobar dan. Otvaram Osmu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja u 2018. godini Skupštine Crne Gore u 26. sazivu. Kao što znate dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Pozdravljamo predsjednika Vlade i članove Vlade. Prvo dio sjednice posvećen je premijeskom satu u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili Miodrag Radunović, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Ervin Ibrahimović, predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, Koalicije "Albanci odlučno" i Hrvatske građanske inicijative, Andrija Popović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore.

Kolege poslanici, prelazimo na postavljanje pitanja. Prvi postavlja pitanje Miodrag Radunović. Izvolite predsjedniče Kluba Demokratske partije socijalista.

MIODRAG RADUNOVIĆ (30.05.18 12:17:47)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani predsjedniče Vlade, potpredsjednici, ministarke i ministri, kolege i kolegice poslanici,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime poslaničkog Kluba DPS-a, predsjedniku Vlade, postavljam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče Vlade, kako ocjenjujete rezultat i domete nedavnog Samita Evropske unije i Zapadnog Balkana koji je održan 17. maja u Bugarskoj? Šta je konkretno ovaj Samit donio prvenstveno Crnoj Gori, ali i državama Zapadnog Balkana? Da li smatrate da ishod Samita i njegovi zaključci daju razloga za optimizam, kako za našu zemlju tako i za zemlje regiona?

Obrazloženje:

Samit Evropske unije i Zapadnog Balkana, koji je održan 17. maja u Sofiji, prvi je sastanak na najvišem nivou nakon 2003. godine, na kojem je ključna tema bio Balkan, a Vi ste, kako je javnost informisana, na Samitu imali brojne bilateralne sastanke na najvišem nivou. Molimo da nama i crnogorskoj javnosti saopštite konkretan ishod Samita EU - Zapadni Balkan u Sofiji i pojasnite koja je konkretna dobit po Crnu Goru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:18:22)

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (30.05.18 12:19:20)

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću, potpredsjedniče Nimanbegu, generalni sekretare, uvaženi poslanici,

Poštovani poslaniče Radunoviću,

15 godina nakon Samita u Solunu u Sofiji je nedavno održan Samit EU i Zapadnog Balkana, kako ste rekli. Rekao bih da je najsnažnija poruka Samita sadržana u deklaraciji Sofije u kojoj se kaže da Evropska unija ponovo potvrđuje svoju nedvosmislenu podršku evropskoj perspektivi Zapadnog Balkana. Takođe i da je Evropska unija, citiram, odlučna da pojača i intenzivira svoje angažovanje na svim nivoima radi pružanja podrške političkim, ekonomskim i društvenim transformacijama u regionu. Ako zaključimo po tekstu deklaracije i političkim porukama koje sadrži zadovoljni smo Samitom u Sofiji. Njegovi rezultati značajni su za našu državu ali i za region u kojem zauzimamo važno mjesto zemlje sa jasnom politikom stabilnosti i saradnje. Osim toga, Crna Gora je zemlja koja je odmakla u pregovaračom procesu, pa je na taj način u drugačijem i povoljnijem položaju od svojih susjeda. To ukazuje da je u ovom momentu evropski

put zahtjevniji za one zemlje koje se nalaze na početnim fazama integracija ali opredjeljenje Crne Gore je da će naši susjedi u svom napretku imati našu nedvosmislenu podršku, što sam istakao i na samom Samitu i u vezi sa mogućnošću otvaranja pregovara Evropske komisije sa Albanijom i Makedonijom.

Da budem precizan, zbog političke i zbog ukupne javnosti, bez obzira da li je na Samitu upotrijebljena riječ proširenje ili perspektiva, to nije najvažnije i ne treba da bude glavni utisak sa ovog Samita. Ono što je važno, a o čemu smo razgovarali mi iz regiona Zapadnog Balkana sa čelnicima Evropske unije to je da je integracija Zapadnog Balkana u obostranom interesu i ona nije dovedena u pitanje. Siguran da je snažna podrška razvojnim potrebama regiona podjednako važna kao i političke poruke Samita danas želim da se osvrnem i na drugu ravan ovog Samita, odnosno na perspektive ekonomskog razvoja Crne Gore u okviru Evropskog procesa. Nedovoljna ekonomska infrastrukturna razvijenost prisutna je u regionu i zbog toga ne treba da čekamo datum pristupanja da bi smo sa našim evropskim partnerima počeli konkretno da radimo na pitanju infrastrukture, odnosno povezivanja. Ogroman je značaj dobre prohodnosti na granicama, ekonomske i trgovinske saradnje, razmjene ljudi i roba za budućnost naših država i njihov razvoj. Moramo smanjiti zagušenja na graničnim prelazima, umanjiti i eliminisati barijeru u trgovini, povećavati mobilnost mladih naučnika i profesionalaca. Na nama je da otpočnemo rad na ovim pitanjima kroz inicijative i projekte uz čvrstu i konkretnu podršku Evropske unije i zemalja članica. U tom kontekstu za Crnu Goru je posebno važno što sam ponovio više puta, a takođe i sastavni dio Deklaracije iz Sofije, a to je pitanje, odnosno saglasnost za izgradnju Jadransko-jonskog koridora poznatijeg kao "plavi autoput". Smatramo da je Samit u Sofiji na strateški način zaokružio već prisutan dijalog u svim potrebama regiona u ključnim političkim i razvojnim pitanjima.

U julu ove godine imaćemo peti Samit u Londonu gdje će se pomenute teme dodatno konkretizovati, a vjerujem i učvrstiti pozicija naše zemlje unutar Berlinskog procesa, pogotovo nakon objavljivanja strategije Evropske komisije za Zapadni Balkan u februaru. Imam potrebnu da ovom prilikom parlament informišem i o susretima koje sam imao sa zvaničnicima država članica Evropske unije tokom Samita u Sofiji sa kancelarima Njemačke, Austrije, premijerima Finske i Holandije. Razgovarao sam o svim ovim temama kao i o rezultatima i planovima koje imamo u procesu integracija. Saglasili smo se i da Crnu Goru očekuje kompleksna faza pregovora i definisane su ključne oblasti na kojima treba raditi, od vladavine prava do daljeg jačanja ekonomske stabilnosti. Želim da sa vama podijelim i zapažanje da Crna Gora ima reputaciju konstruktivnog faktora u regionu i to je naš kvalitet koji svaki partner pozdravlja.

Tokom susreta na najvišem nivou govorilo se i o jačanju ekonomske saradnje, konkretno, posebno su značajni rezultati razgovora kada je u pitanju jačanje bilateralne saradnje sa Finskom u oblasti energetike o čemu će vjerujem uskoro biti više detalja iz Ministarstva ekonomije. Važno je i uočiti da primjena evropskih propisa u ekonomiji već daje konkretne rezultate kroz prizmu interesovanja renomiranih investitora, što će svakako pospješiti našu reputaciju, a samim tim i naš integracioni put. Još jedan važan zaključak iz bilateralnih susreta i ...(Prekid)... ne samo sigurna i pouzdana već iz dana u dan sve interesantnija investiciona destinacija našim NATO i EU partnerima.

Uvaženi poslaniče Radunoviću, ishod Samita Evropske unije i Zapadnog Balkana i njegovi zaključci daju nam višestruke razloge za optimizam. U procesu evropskih integracija Crna Gora se rukovodi svojim prioritetima i kreće planiranom dinamikom u svakom pogledu. Zbog toga smo uvjereni da će države članice unije uvažavati ove činjenice u skladu sa principom napretka po osnovu individualnih zasluga ali i na temelju dugogodišnjeg partnerskog odnosa sa Crnom Gorom u ovom procesu i van njega. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:24:55)

Hvala predsjedniče.

Komentar ima Miodrag Radunović. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (30.05.18 12:25:00)

Hvala Vam.

Zahvaljujem na Vašem odgovoru. Iz odgovora razumijem da Crna Gora ima razloga da bude zadovoljna rezultatima Samita, Evropska unija i zemlje Zapadnog Balkana u Sofiji i razumio sam iz odgovora da je Brisel odlučan u podršci, razvoju i da kažem transformaciji država Zapadnog Balkana i vjerujem da će rezultati te podrške i transformacije svih zemalja već biti evidentni na Samitu koji će biti za dvije godine u Hrvatskoj i da ćemo nastaviti sa onim dobrobitima koji idu i prema našoj zemlji. Zadovoljstvo je i ovo što ste kazali o činjenici da je na insistiranje upravo Crne Gore u Sofijskoj deklaraciji prepoznata perspektiva ključnog infrastrukturnog projekta tog takozvanog "plavog autoputa" Jadransko - jonske ceste, a mislim da je pored toga jako važno da se mijenja tradicionalna percepcija investitora prema zemljama Zapadnog Balkana iz ovog Vašeg odgovora koliko sam ja razumio. Deklaracija iz Sofije je takođe važna i što je otvorila prostor za jačanje saradnje u brojnim oblastima, između ostalog i poseban naglasak biće na stvaranju dodatnih mogućnosti, prvenstveno za mlade i to kroz prizmu tog socioekonomskog razvoja, a vjerujem da Crna Gora tu će naći svoje mjesto i mladi iz Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:26:21)

Hvala predsjedniče Kluba, gospodine Radunoviću.

Prelazimo na sljedeće pitanje. To je pitanje koje postavlja poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite poslaniče.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.05.18 12:26:38)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče sa saradnicima, uvaženi predsjedniče Vlade sa saradnicima, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje predsjedniku Vlade gospodinu Dušku Markoviću.

Poštovani predsjedniče Vlade:

Šta Crna Gora planira da preuzme u pravcu ukidanja obaveze sklapanja graničnog ugovora za motorna vozila za građane Kosova i Crne Gore?

Kao što znamo, građani Crne Gore sa crnogorskim registarskim oznakama kada putuju na Kosovo moraju plaćati granično osiguranje, odnosno moraju platiti taksu. Te takse se izdaju najmanje na 15 dana i ako građani planiraju da ostanu u kraćem periodu.

Znamo da Kosovo nije članica Biroa zelenog kartona i to je razlog zašto građani Kosova nemaju zelene kartone za svoja vozila i ova taksa je ustvari reciprocitet, odnosno toga, jer one države koje nijesu potpisale sporazum sa Kosovom moraju platiti putne takse, izuzetak je svakako Albanija.

Ove takse su ipak veliki teret za budžet građana Crne Gore, posebno za građane sjevera naše države.

Navešću sam primjer od nekih. Znači za putničko vozilo koje je registrovano u Crnoj Gori, građani Crne Gore moraju platiti na granici Kosova taksu za 15 dana od 15 eura, ili na primjer za godinu dana moraju platiti za to putničko vozilo taksu od 205 eura, ili na primjer kamion koji ima više od jedne tone za 15 dana mora platiti taksu od 138 eura, a za godinu čak 1.278 eura. Svakako u ovom pravcu da su bilateralni odnosi Crne Gore i Kosova dobri i da treba to koristiti u unapređenju ekonomske saradnje.

Sigurno možemo reći da ova taksa je jedna od barijera u tom pravcu i da bi ukidanje ove takse sigurno intenziviralo komunikaciju građana Crne Gore sa Kosovom i obratno.

Prije svega treba reći da bi Vlada Crne Gore trebala u što kraćem periodu sa Vladom Kosova ukinuti tu taksu iz razloga da se podstiče ta komunikacija građana Crne Gore i Kosova. Ono, što svakako karakteriše obje države je to evropska perspektiva ako znamo da Evropska

unija se temelji na slobodi kretanja ljudi, robe, kapitala, mislim da bi ukidanje ove takse svakako podsticalo kretanje robe, ljudi, kapitala, a samim tim i uputila povezanost ljudi dvije države i intenziviralo saradnju.

Odgovor očekujem i u pisanoj formi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:29:32)

Riječ ima predsjednik Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (30.05.18 12:29:47)

Poštovani poslanice,

Zadovoljstvo mi je kada u parlamentu i naravno na svim relevantnim adresama razgovaramo o pitanjima koja opterećuju naše građane, pa i ovo, a posebno ako smo u situaciji da pronalazimo modele za njihovo efikasno prevazilaženje.

Sa pažnjom sam saslušao vaše obrazloženje i saglasan sam da je dobre političke odnose Crne Gore i Kosova potrebno iskoristiti u cilju unapređenja i ekonomske saradnje. U konkretnom slučaju i povodom sagledavanja mogućnosti ukidanja obaveza sklapanja graničnog osiguranja za motorna vozila.

Dozvolite da prije svega istaknem da je od 1.januara 2012.godine Crne Gora punopravna članica Sistema zelene karte koja obuhvata sve zemlje koje teritorijalno pripadaju i Evropi, čak i određeni broj zemalja sa drugih kontinenata, kao što su Izrael, Iran, Turska, Maroko i Tunis.

Kroz ovaj sistem našim građanima olakšan je međunarodni protok motornih vozila bez plaćanja pojedinačnog graničnog osiguranja u svakoj od zemalja članica tog sistema. Kako republika Kosovo nije članica pomenutog sistema i ne priznaje zelenu kartu kao dokaz o postojanju osiguranja, kao garancija za plaćanje šteta primjenjuje se granično osiguranje koje plaćaju crnogorski državljani prilikom ulaska na Kosovo, kao i kosovski državljani prilikom ulaska u Crnu Goru. Bez zaključenja ugovora o ovom osiguranju ukupan iznos štete koja nekada iznosi i više desetina hiljada eura snosilo bi samo lice koje je štetu pričinilo, što bi za građane predstavljalo ogromno opterećenje koje višestruko prevazilazi visinu godišnjih premija o kojima ste govorili.

Što se tiče konkretnog odgovora na vaše pitanje koristim priliku da i vas i građane obavijestim da smo prepoznavajući važnost ovog pitanja i uz punu spremnost da pronađemo rješenje u više navrata razgovarali na ovu temu sa predstavnicima vlasti Kosova na visokom nivou.

Poslednji put, prije dva dana tačnije 28.maja, tokom posjete ministra saobraćaja i pomorstva Osmana Nurkovića Republici Kosovo.

Prema informacijama koje su mi dostavljene tom prilikom postignuta je saglasnost sa ministrom infrastrukture Republike Kosovo da se problem naplate graničnog osiguranja od auto-odgovornosti prevaziđe. S tim u vezi ministar saobraćaja i pomorstva je već juče uz moju saglasnost uputio inicijativu za pronalaženje modela za prevazilaženje ovog problema Ministarstvu finansija koje posredstvom Agencije za nadzor osiguranja reguliše pitanje iz ove oblasti.

Istovremeno zatražio sam i od Ministarstva vanjskih poslova da se uključi u rješavanje ovog pitanja te da se u saradnji sa nadležnim institucijama Republike Kosovo u optimalnom roku predloži odgovarajući model.

Uvaženi poslanice,

U periodu za nama pokazali smo da rješavanju svih osjetljivih pitanja moramo pristupiti sa razumijevanjem i kroz dijalog.

Primjer za to jesu upravo aktivnosti koje su prethodile ratifikaciji Sporazuma o demarkaciji sa Republikom Kosovo, čime smo pokazali našim partnerima kako se u regionalnim tako i u međunarodnim okvirima rješavaju otvorena pitanja zrelo i bez posredovanja.

Dijeleći zajedničke vrijednosti na planu evropske i evroatlantske perspektive nastojaćemo

da i u narednom periodu kroz aktivno učešće u regionalnim inicijativama jačamo pojedinačne odnose sa susjedima i ostalim zemljama Zapadnog Balkana sve to radi podsticanja razvoja, saradnje i boljeg komfora za naše građane.

U tom duhu, posebno sam uvjeren da ćemo uspjeti u prevazilaženju svih prepreka koje našim građanima i građanima susjednih država otežavaju ili onemogućavaju privrednu i drugu saradnju.

Želim da vam kažem i da svaku priliku i svaki susret sa premijerom Kosova koristim da otvorim i ovo pitanje. Ovo je zaista ozbiljan teret i za građane, i za privrednike iz Crne Gore, posebno u pograničnom dijelu ne ugrožava ih samo finansijski nego ih ne čini i konkurentnim na tržištu i zaista se nadam da ćemo u najskorije vrijeme naći rješenje za ovaj problem, a o nekim modelima smo već konkretno razgovarali. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:34:17)

Hvala vam, hvala na komentarima.
Poslanik Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.05.18 12:34:22)

Uvaženi predsjedniče Vlade,
Zahvaljujem na odgovoru.

Odgovor je koji će sigurno obradovati ne samo građane sa sjevera naše države nego i cijele Crne Gore, a svakako i građane Kosova.

Ono što smo svjesni da su tradicionalno građani sjevernih opština naše države upućeni na Kosovo, podsjetiću krenimo od studenata, mnogobrojnih prijateljskih, rodbinskih veza u oba pravca, potrošači, trgovci zašto ne reći i turisti i oni koji putuju put pravac Makedonije - Grčke koriste Kosovo.

Svakako da ove takse, razumijem specifičnu trenutnu situaciju Kosova, ali ove takse najviše pogađaju najsiromašniji sloj našeg i srednji sloj našeg društva.

Kao što ste i rekli naši privrednici gube konkurentnost u odnosu na Makedoniju, Srbiju ili Albaniju.

Podsjetiću samo jedan od primjera.

Naša transportna društva koja imaju godišnje možda stotinu i više vožnji i do petsto, ima dosta firmi koje imaju petsto vožnji prema Kosovu. Plaćanjem ovih taksi gube i nekoliko desetina hiljada eura i kao što ste i rekli ne mogu biti konkurentni državama transportnim društvima iz Makedonije, Srbije i Albanije.

Ono svakako što treba i podsjetiti da, kao što ste i rekli sa nedavnog samita u Sofiji, gdje su poslate ohabrujuće poruke, između ostalog smo imali zaključke stimulacija radi regionalnog povezivanja kroz projekte od nekoliko stotina miliona eura i otvaranja regionalne ekonomske zone. Sve je to u cilju boljeg dobrosusjedskog i regionalnog povezivanja. Mišljenja sam svakako, uz vašu volju da se ovaj problem naših građana riješi, mislim da treba kao dvije države pokazati evropsku posvećenost i prije ovih projekata ukinuti ovu taksu kako bismo ojačali tu komunikaciju između dvije države i samim tim intenzivirali regionalnu saradnju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:36:37)

Pravo na komentar ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (30.05.18 12:36:48)

U vašem komentaru podstakli ste me na još jednu važnu temu koja je povezana s ovim

pitanjima koja se tiču jednostavnijeg protoka i ljudi i roba, posebno kvalitetnije ekonomske saradnje. Naši granični prelazi u regionu su ustvari barijera i za kretanje ljudi i za kvalitetnu ekonomsku saradnju, na taj način i bolje pozicije svake države pojedinačno kada je u pitanju ekonomija. Naši granični prelazi su zagušeni ozbiljnim finansijskim nametima, ali i administrativnim zagušenjima, odnosno procedurama i, naravno, lošom infrastrukturom, putnom i svakom drugom. To značajno ugrožava naše ekonomije i smanjuje prostor za ubrzani razvoj. Crna Gora dosledno poštuje obaveze koje je preuzela u okviru berlinskog procesa, posebno nakon Samita u Trstu kada smo usvojili Akcioni plan koji ima za cilj obezbjeđivanje kvalitetnijeg regionalnog povezivanja i eliminacije administrativnih barijera u okviru CEFTA aranžmana. Mi smo i u ovom parlamentu ratifikovali CEFTA Protokol 6 i već smo pripremili i CEFTA Protokol 7, ali druge zemlje to sporije rade od nas. Mi negdje na graničnim prelazima, odnosno naša privreda, naši poslodavci na graničnim prelazima na godišnjem nivou gube 1% GDP-a cijelog regiona, otprilike između 800 i milijardu eura. Toliko koštaju administrativne i svake druge takse naše privrednike za jednu godinu. Na našim graničnim prelazima se godišnje čeka, pojedinci, građani, a istovremeno i privreda oko 28 miliona sati. Pretvorite to u novac.

Dakle, u jednoj takvoj atmosferi je, zaista, divno čudo da uopšte imamo bilo kakav razvoj, a posebno rast. Tako da su ovo stvari koje moramo da rešavamo u najkraćem mogućem roku. Ovo je samo jedno od pitanja. Ovo pitanje su riješili na određeni način Kosovo i Makedonija po modelu o kojem mi razgovaramo, ali države onda moraju da preuzmu, odnosno osiguravajuća društva ne smiju da propadnu ako države ne preuzmu odgovornost pravovremenog uplaćivanja sredstava osiguravajućim društvima po osnovu štete koja nastaje u saobraćaju. Makedonija je imala ozbiljne probleme zbog toga što Kosovo nije bilo odgovorno u tom smislu. Mi želimo da promovišemo čist i jasan model, koristan za privrednike, koristan za građane, ali i da ne dovede državu u probleme kroz implementaciju tog modela. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:39:39)

Na ovaj način smo završili i drugo pitanje.

Prelazimo na treće pitanje koje je postavio poslanik Andrija Popović.

Dajem riječ poslaniku Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.05.18 12:39:49)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče, predstavnice i predstavnici Vlade,

Pitanje premijeru glasi: "Što Vlada preduzima da Crna Gora koja je po Ustavu prva ekološka država na svijetu opravda svoj ekološki status? Kada će se eliminisati najveće crne tačke životne sredine u Podgorici, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, uz otvaranje jednog od najzahtjevnijih i najskupljih poglavlja, poglavlja 27, u procesu pristupanja Evropskoj uniji? Jesmo li spremni da ispunimo evropske standarde zaštite životne sredine i podignemo ekološku svijest na evropski nivo"?

Obrazloženje. U skladu sa svojom progresivnom liberalnom politikom, Liberalna partija zalaže se za jačanje i dominaciju onih tema koje su od životnog značaja za sve građane Crne Gore, a ujedno i veoma važna oblast u procesu pregovaranja sa EU. Tema za sve nas je svakako zaštita životne sredine i briga o prostoru u kojem živimo i radimo. Primarna aktivnost mora biti usmjerena ka smanjenju količina komunalnog otpada, nesavjesno skladištenog na prostorima koji nijesu za to predviđeni, kao i na unapređenju ponašanja svih subjekata po pitanju životne sredine i održivosti ekosistema. U narednom periodu naša država će morati ozbiljno da se suoči sa segmentiranom implementacijom ekološke politike kroz poglavlje 27 pregovaračkog procesa koje je i ranije prepoznato kao možda i najsloženiji dio evropskih integracija Crne Gore. U proteklom periodu znatno smo unaprijedili usaglašenost domaće regulative sa standardima EU, najznačajniji u oblasti zaštite vazduha, voda, flore i faune i sl. Ono što već tradicionalno nedostaje jeste

implementacija regulative i sveobuhvatna akcija državnog, lokalnog i civilnog sektora u promociji takvih rješenja.

Činjenica je da Crna Gora ima konstantan ekološki problem s velikim crnim tačkama poput pljevaljske elektrane i KAP-a deponijom od 145.000 tona grita u brodogradilištu u Bijeloj, deponiji pepela u Pljevljima i flotacionom jalovištu Gradac, kao i nikšićkoj Željezari. Moraju se konačno sanirati te ključne tačke koje su najugroženije. Saniranje posledica će biti veliki izazov za Crnu Goru. Politika zaštite životne sredine zasniva se na preventivnom djelovanju, suzbijanju štete, zajedničkoj odgovornosti i integrisanju zaštite životne sredine u ostale politike EU s ciljem očuvanja biološke ravnoteže. Usklađivanje sa standardima EU u oblasti životne sredine obuhvatiće gotovo sve sfere funkcionisanja crnogorskog društva. Stoga će i uspjeh ovog procesa zahtijevati napor i potpunu posvećenost svih njegovih činilaca. Ipak, za Crnu Goru koja sebe Ustavom definiše kao ekološka država, evo odlična prilika za unapređenje životne sredine, ulaganje u čiste izvore energije, efikasno sprečavanje i kontrolu zagađenja, minimalizaciju otpada i ekoloških rizika. U EU se reciklira oko 60% otpada, u Crnoj Gori manje od 10%. Svaki stanovnik Crne Gore godišnje proizvede 330 kg otpada bez turističkog otpada, a prema nekim istraživanjima ta cifra će do 2020. godine dostići 450 kg. U zemljama EU je 2010. godine stupila na snagu zabrana upotrebe plastičnih kesa, u cilju smanjenja zagađivanja životne sredine. U EU zagađivač plaća i može biti krivično gonjen zbog zagađivanja životne sredine. Smanjenje rizika od ekoloških incidenata nije moguće bez značajnih investicija i izgradnje sistema upravljanja rizikom u skladu s EU propisima i praksom. Pouzdan uvid u stanje životne sredine i nadzor nad primjenom propisa bili bi gotovo nemogući bez članstva u Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine i drugim relevantnim institucijama Evropske unije.

Crna Gora kao prva ekološka država definisana Ustavom u potpunosti mora biti posvećena ... nivou zaštite životne sredine i očuvanja svoje bogate biološke raznolikosti. Samim tim, pregovore za pristupanje Crne Gore vidim kao dobru priliku za unapređenje zaštite životne sredine kao neophodnog preduslova za sprovođenje principa i standarda održivog razvoja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:45:17)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću.
Riječ ima predsjednik Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (30.05.18 12:45:19)

Poštovani poslaniče Popoviću, zahvaljujem na postavljenim pitanjima, njih je, naravno, nekoliko u okviru ove važne i zahtjevne teme koju obrađujete, posebno što na Premijerskom satu, u mandatu ove Vlade, po prvi put govorimo o ekologiji koja je kapitalno važna za nastavak dinamičnog privrednog razvoja i daljeg uključivanja u evropske i globalne tokove.

Pored toga što je građanska, demokratska i država socijalne pravde zasnovana na vladavini prava, Crna Gora je Ustavom određena i kao ekološka država. Ovakvo rješenje podrazumijevalo je realizaciju obaveza postavljenih deklaracijom o ekološkoj državi Crnoj Gori iz 1991.godine, čime pitanje životne sredine postaje jedan od fundamentalnih prioriteta razvoja.

U odnosu na vaše prvo pitanje, šta Vlada preduzima da Crna Gora opravda svoj ekološki status, cijenim da treba istaći da se politikama zaštite životne sredine upravlja iz Ministarstva održivog razvoja i turizma, a da se procesi ostvaruju i preko Agencije za zaštitu prirode i životne sredine kao organa državne uprave kome je u direktnu nadležnost stavljena ova oblast. Kako je adekvatna ekološka infrastruktura preduslov ukupnog razvoja posebno fokus ministarstva izgradnja modernih postrojenja za upravljanje otpadnim vodama i otpadom zajedno sa izgradnjom savremene vodovodne i kanizacione mreže u svim crnogorskim gradovima.

U prethodnom periodu vrlo izraženom dinamikom sprovodile su se aktivnosti na izgradnji infrastrukture za upravljanje otpadom. Zbog toga nakon deset godina mreža je izgrađena, infrastruktura obuhvata i dvije regionalne deponije neopasnog otpada u Podgorici i Baru, dva reciklažna centra Podgorica i Herceg Novi, četiri postrojenja za obradu otpadnih vozila, dva u

Podgorici, po jedan u Nikšiću i Cetinju, dvije transver stanice Kotoru i Žabljaku, postrojenja za tretman bio otpada u Kotoru, devet reciklažnih dvorišta, šest u Podgorici, po jedan u Herceg Novom, Kotoru i Žabljaku, dva postrojenja za obradu medicinskog otpada u Beranama i Podgorici, postrojenje za tretman potencijalnih voda na deponiji livade u Podgorici. Pored završene sanacije neuređenog odlagališta Čarkovo Polje na Žabljaku tokom juna biće završena deponija na Cetinju. U toku ovog ljeta očekuje se završetak dugo očekivane sanacije deponija Vasove vode u Beranama, a do kraja godine i završetak radova na deponijama u Baru i Šavniku. Kroz izradu potrebne dokumentacije stvorene su pretpostavke za projekte koje se realizuje iz kapitalnog budžeta, a to su transfer stanica u Andrijevici i Mojkovcu kao i reciklažno dvorište sa sortirnicom u Beranama. Takođe, pored osam izgrađenih i funkcionalnih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Budvi, Podgorici, Mojkovcu, Žabljaku, Nikšiću, Herceg Novom, Šavniku i zajedničkom postrojenju za Kotor i Tivat, tokom trećeg kvartala, očekuje se završetak izgradnje postrojenja u Pljevljima, a krajem godine i u Beranama. U toku su aktivnosti za početak radova na izgradnji sličnih sistema u Danilovgradu i Glavnom gradu. Znači da ta investicija u Glavnom gradu prelazi preko 50 miliona eura.

Kroz donošenje nacionalne strategije upravljanje otpadom do 2030. i inoviranog državnog plana definisani su modaliteti upravljanja otpadom za čitavu teritoriju Crne Gore, uspostavljanjem četiri veća centra u Podgorici, Baru, Nikšiću i Bijelom Polju. Pored svega ovoga, a poučeni dobrim primjerom sanacije i rekultivacije jalovišta Rudnika olova i cinka u Mojkovcu, Vlada je u oktobru 2014.godine potpisala sa Svjetskom bankom ugovor o zajmu vrijednosti 50 miliona eura, za realizaciju projekta upravljanja industrijskim otpadom i čišćenja sa zadatkom sanacije četiri crne ekološke tačke i to Kombinat aluminiјuma Podgorica, Termoelektrana Pljevlja, Rudnik Šuplja stijena i Brodogradilište Bijela. Već su neki ugovori iz ovoga aranžmana potpisani i vi ste, ja mislim, neke pomenuli. Očekujemo da već početkom naredne godine počnu dinamične aktivnosti na ovim lokacijama.

Takođe, vezano za zagađenje vazduha u Pljevljima krajem marta ove godine potpisan je ugovor o izradi idejnog rješenja ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja, koja nakon 36 godina rada predstavlja najznačajniji investicioni ekološki poduhvat na tom prostoru. Paralelno radiće se i rekonstrukcija izgradnje sekundarne mreže za potrebe toplifikacija kao trajanog rješenja koja će umanjiti i eliminisati zagađenje vazduha u Pljevljima. To je u najkraćem bio odgovor na vaše drugo pitanje.

Na samom kraju, a povodom vašeg interesovanja u pogledu ispunjavanja evropskih standarda zaštite životne sredine, odnosno u kontekstu poglavlja 27 činjenica da je riječ o najkompleksnijem i finansijski najzahtjevnijem pregovaračkom poglavlju, u prilog ovoj tezi govori podatak da i neke države članice Evropske unije kao što su Hrvatska, Bugarska i Rumunija, još uvijek realizuju obaveze iz ovog poglavlja u dodijeljenim tranzicionim rokovima. Još u julu 2016.godine Evropska komisija potvrdila je da je Crna Gora ispunila jedino postavljeno mjerilo za otvaranje poglavlja 27, nakon čega nas je Savjet ministara Evropske unije obavijestio da su države članice jednoglasno zaključile da se Crna Gora smatra spremnom da otpočne pregovore u tom poglavlju, što sa optimizmom očekujemo tokom 2018.godine.

Dakle, nemamo ni najmanju dilemu da li državu u kojoj skoro 70% površine tačnije 69,4% pokriveno šumama i šumskim zemljištima, koja posjeduje izdašne hidropontecijale i bogat biodiverzitet zaslužuje da nosi određena ekološka. S druge strane, poznato je da razvoj privrede nosi i posledice po životnu sredinu. Tim prije su današnje generacije pa i naša, odgovorne za razumno upravljanje i očuvanje čovjekove okoline. Zato kao i građani i političari moramo pokazati odgovoran odnos prema ovom pitanju. Zadatak svih je da obezbijedimo optimalno jedinstvo sredine u kojoj čovjek živi i stvara u svim njenim elementima i manifestacijama, jer garanciju uspjeha možemo tražiti samo u tom jedinstvenom naporu, odnosno cjelini. Mislim da u ovom smislu Crna Gora bi mogla biti i dobar primjer kao što je u ovom trenutku loš primjer. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:52:16)

Hvala.

Pravo na komentar iskoristiće poslanik Andrija Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.05.18 12:52:25)

Zahvaljujem predsjedniče Vlade na sveobuhvatnom odgovoru.

Mogu da čak i zahvalim Vladi, ovoj Vladi, koja mislim da dosta radi po pitanju ekoloških standarda i rješavanja naših nagomilanih ekoloških problema. I ako je Crna Gora vajld bjuti Crna Gora je ekološka država i po Ustavu, ali u svakom slučaju mnogo toga je u proteklom periodu devastirano i moramo se svi zajedno potruditi da ono što smo naslijedili od predaka stvarno vajld bjuti Crnu Goru divlju ljepotu da je ostavimo i našim potomcima. Ekološko pitanje je moralna odgovornost svih građana, građanki Crne Gore. Naravno ono o čemu ste Vi govorili to je da nas u sledećih 15-tak godina očekuje ogromna investicija u rješavanju ekoloških problema. Tu se neđe predviđa oko milijardu i 500 miliona eura za rješavanje odnosno za uspostavljanje sistema za prečišćavanje otpadnih voda, najviše će biti u to uloženo, računa se preko 800 miliona, ali i za izgradnju komunalnih deponija. Tu imamo problem. Praktično imamo samo riješeno pitanje komunalnih deponija u Podgorici i u Baru. Za veliki dio crnogorskog primorja smo zastali sa regionalnom deponijom, a takva je situacija i na sjeveru. Ovo nošenje komunalnog otpada na deponije u Podgorici i Baru znamo da nije dugoročno rješenje i tu se mora brže i reagovati.

Na samom kraju, iskoristiću priliku i ako je mimo Poslovnika ali znam da je potpredsjednik veoma tolerantan, ali i predsjednik Vlade u obavezi sam prema bivšim radnicima sa Cetinja koji su me tu sačekali, naravno radi se ki o radnicima cijele Crne Gore koji su zainteresovani i koji su žrtve tranzicije a nalaze se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i u ozbiljnim su godinama, nalaze se u teškoj materijalnoj situaciji, teško da u tim godinama mogu doći do zapošljenja, da li Vlada Crne Gore može da ovim bivšim radnicima omogući minimalnu mjesečnu naknadu, kao i njihovim kolegama koji su imali 25 godina radnog staža. Naravno ne očekujem da ćete mi sada odgovoriti, ali ipak ..... da Vlada vidi što može da uradi za te radnike.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:56:11)

Zahvaljujem poslaniče Popoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (30.05.18 12:56:17)

U odnosu na ovo prvo pitanje država je obezbijedila novac, obezbijedila ozbiljan zajam, čak i plaćamo veoma skupu cijenu tog zajma za infrastrukturu koja obezbjeđuje ili koja bi trebala da obezbijedi kvalitetnu zaštitu životne sredine. Ali, moram da vam kažem da imamo ozbiljne probleme sa nefunkcionalnošću, neodgovornošću i tromošću lokalnih samouprava jer Vlada ne može rješavati ta pitanja mimo saradnje i mimo odgovornosti lokalnih samouprava. Tako da negdje treba da svi razmislimo na koji način da tu barijeru otklonimo, jer je ovo pitanje svih.

Takođe, kao što znate imamo veoma veliki problem sa nerazumijevanjem naših građana. Gdje god ili kad god otvorite pitanje neke lokacije koja za otpad čvrstog ili bilo kojeg drugog otpada rješava pitanje zaštite životne sredine. To znači ne samo eliminaciju smeća sa naših ulica nego čiste rijeke, čisti izvori, čist vazduh. Vi imate strašan otpor kao da produkujemo neko veliko zlo za zemlju i za taj prostor i moram da vam kažem da u tim prilikama Vlada ostaje sama. Političara nema nigdje, nego podgrijavaju nezdravu atmosferu, podgrijavaju negativan ambijent da se ne ulaže u ono što je interes generacija koje dolaze. I kao što vidite zbog toga sam na samom kraju rekao da Crna Gora u negativnom smislu je, sada kada je u pitanju odnos prema svojoj životnoj sredini, možda loš primjer. Ali, mislim da imamo i novca, i snage, i potencijala da ubrzo budemo dobar primjer i da stvarno naše ustavno opredjeljenje o Crnoj Gori kao ekološkoj državi pretvorimo u realnost i u činjenicu, a to je da naš stambeni i uopšte ambijentalni prostor ne pretvaramo u opšta smetlišta.

Mi danas vozeći se ulicama Glavnog grada smo u prilici da nam se iz auta izbacuju prazne flaše ili papiri. Da, danas naši trgovi više liče na nekontrolisana smetlišta nego na prostor na kojem treba da se igraju djeca. To nam ne donosi niko sa strane, zato smo odgovorni mi.

Dakle, zbog toga nam je potrebna sveobuhvatna akcija i promjena pristupa i drugačija svijest u Vladi, u lokalnoj samoupravi ali i kod svakog pojedinca, odnosno građanina u Crnoj Gori.

U odnosu na vaš upit koje ste iznijeli na molbu radnika, bivših radnika žrtve tranzicije. Želim da vam kažem da ne možete Vladu zateći nespremnom, mi već u novom zakonu o radu o kojem će raspravljati ovaj parlament predviđamo rješenje da preko Fonda rada koji je praktično iscrpio nadležnosti i svoju obavezu obezbijedimo dodatna sredstva preko kojih će se otkupljivati, odnosno dokupljivati penzijski staž za one ljude koji nijesu uspjeli na neki od poznatih institucionalnih modela to pitanje da riješimo. Tako da vjerujem da će i ovi radnici, ali i neki drugi u idućoj godini biti u prilici da ta pitanja riješe na njihovo lično zadovoljstvo, zadovoljstvo njihovih porodica.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 12:59:55)

Hvala predsjedniče Vlade.

Na ovaj način smo završili prvi dio sjednice koji se odnosi na Premijerski sat, sad nastavljamo nakon pauze od samo jedan minut sa poslaničkim pitanjima.

Poslanička pitanja će biti postavljena potpredsjednicima Simoviću i Pažinu i ministru Radunoviću i nakon toga po redoslijedu koji ste dobili.

Hvala vam lijepa.

Predsjedniče Vlade, zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:09:24)

Nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima. Podsjećam vas da na jednoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta.

Predstavnik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše od jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbama Poslovnika koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje. Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričit zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i dostavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Kao što sam vas obavijestio, prva pitanja postavljaju Aleksandar Damjanović i Bogdan Fatić potpredsjedniku Vlade Milutinu Simoviću.

Dajem riječ poslaniku Damjanoviću. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (30.05.18 13:10:41)

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Gospodine Simoviću,

Ja sam vam dostavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koji su rezultati primjene Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja od dana stupanja na snagu do 30. aprila tekuće godlne, koliko je shodno odredbi člana 9 Zakona spriječeno lica da osnuju privredno društvo ili se registruju kao preduzetnici, da li poreski organ vrši provjere u

skladu sa članom 10 Zakona, koliko je lica onemogućeno shodno članu 11 Zakona da vrše naplatu svojih potraživanja i plaćanje svojih obaveza, koliko je shodno odredbi člana 12 Zakona evidentirano naručioca oglasa i reklama i koliki su poreski prihodi po torn osnovu, koliko je shodno članu 13 Zakona prijavljeno prihoda nerezidentnih lica i koliko iznose ukupno uplaćene poreske obaveze po torn osnovu, koliko je prijavljeno mjesečnih isplata poreskom organu shodno članu 14 Zakona i koliko je ukupno lica i u kom iznosu kažnjeno, odnosno koliki su budžetski prihodi po osnovu prekršajnih kazni shodno članovima 18 i 19 Zakona?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi. Do ovog trenutka odgovor nisam dobio, a odgovor bi trebao da bude vezan za primjenu Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja koji je donešen 22. juna 2013. i objavljen u Službenom listu, dakle već je gotovo pet godina u primjeni.

Ono što bih takođe iskoristio, da ne bih remetio proceduralni mir, mada sam skeptik po pitanju da procedura može spriječiti neke negativne stvari u ovom domu, jeste da i vas, gospodine Simoviću, kao nekoga ko je nekada bio ovdje potpredsjednik Parlamenta, opomenem da mi niste blagovremeno dostavili, shodno članu 50 Poslovnika, informacije koje sam vam tražio, dakle prekršili ste Poslovnik. Ja sam, naravno uputio dopis generalnom sekretaru da vas upozori po članu 50 stav 4 Poslovnika, a tiču se odgovora vezanih za pitanje Ulcinjske rivijere, odnosno neke naknade. Ne znam da li ste obaviješteni, morali ste biti, a ovaj odgovor ste morali dati da bi dali primjer i drugim kolegama. Ovako ispada da ste u nivou gospodina Jovanića koji je odbio da da odgovore vezane za konverziju zemljišta, krijući tajne vezane za Kombinat aluminijuma, zemljište i Jadransko brodogradilište Bijela i onda sam bio prinuđen da pišem Sudskom savjetu da opomenu gospodina. Naravno da ćemo informacije kako tako dobiti i o tome raspravljati. Molba dakle da i vi ovaj vaš dio shvatite ozbiljno i da odgovarate shodno Poslovniku Skupštine.

Nemam mnogo potrebe da obrazlažem ovo pitanje. Jasno je da sam, shodno normama zakona i odredbama zakona, uputio i zatražio određene informacije. Bilo bi bolje da imam pisani odgovor, ako ste ga vi vjerovatno pripremili pa da ga zajednički komentarišemo. Ono što izaziva sumnju i određeni skepticizam jeste da su učinci ovog zakona koji je donešen na predlog radne grupe za suzbijanje sive ekonomije prije pet godina gotovo 0 i volio bih od vas da čujem zašto je to tako. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:13:42)

Prvo da ponovim ono što sam rekao u uvodnom dijelu. Pisani odgovor se ne mora dostaviti sada, po Poslovniku dostavlja se do naredne sjednice. Znači taj dio.

Što se tiče drugog vašeg korišćenja prava po Poslovniku da dobijete određene odgovore od Vlade, ja ću kontaktirati, evo i sad ovako javno, generalnog sekretara da vidimo dokle je stiglo sa tim odgovorima.

Potpredsjedniče Simoviću izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (30.05.18 13:14:12)

Zahvaljujem se uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Poštovane poslanice i poslanici,

Gospodine Damjanoviću i ja bih na početku iskoristio da iskomentarišem vaše poslovničke primjedbe jer negdje uobičajeno pamtim da ste uvijek radili kada postavljate pitanje negdje sugestivno djelujete u odnosu na činjenicu kad vam se ne dostavi odgovor u pisanoj formi u momentu postavljanja pitanja iako to vi dobro znate da je poslovnička norma upravo kako je i objasnio, kako je kazao potpredsjednik Parlamenta. Da je obaveza da se pisani odgovor dostavi do početka narednog poslaničkog održavanja sjednice sa poslaničkim pitanjima i budite uvjereni da ćete i ovo pitanje, kao i sva ostala dobiti blagovremeno.

Što se tiče druge vaše primjedbe i podsjećanja na pitanje koje ste postavili na bazi člana 50 Poslovnika Parlamenta, ako se dobro sjećam, sjećam se svakako, čini mi se to nije baš tako davno bilo. To je bilo nedavno, ali se dobro sjećam da sam to, taj upit vaš koji je bio upućen ka meni, prosljedio resornom ministru turizma i potruđiću se svakako da bude Vlada i u tom

segmentu odgovorna kao i u svim ostalim segmentima kad je u pitanju komunikacija i odgovornost i obaveznost prema ovom uvaženom domu i prema svakom zainteresovanom poslaniku. Tako da bih vas zamolio da kada saopštavate te proceduralne primjedbe da bude malo tog sugestivnog, poslovnički neutemeljenog i prosto da poštedite tih nekih paralela, mislim da prosto ..... primjer da je to upravo kršenje Poslovnika.

Predlažem da se vratim vašem postavljenom pitanju, da vam se zahvalim prije svega što postavljate to pitanje i želim da vas uvjerim da je to pitanje pod posebnom pažnjom Vlade. Jer suzbijanjem, siguran sam da ćemo se složiti, neformalne ekonomije u svim sektorima je izazov za sve ekonomije svijeta, a posebno za jednu malu ekonomiju, malu državu, kakva je Crna Gora, kako ima Crna Gora malu ekonomiju i otvorenu ekonomiju. I podsjetiću da je u ovom uvaženom domu kao što ste i kazali vidio sam da ste sinoć malo pobrkali datume. Dakle, ne 2014. ili 2015. nego sredinom juna 2013.godine, usvojen Zakon o sprečavanju nelegalnog poslovanja i Vlada je ovaj zakon predložila parlamentu upravo u sklopu programa mjera za borbu protiv sive ekonomije i sa ciljem da se popišu mjere za sprečavanje nelegalnog poslovanja usmjerene na zabranu obavljanja neregistrovane djelatnosti i drugih vidova nelegalnog poslovanja. Ono gdje vi sugerišete kroz vaše postavljeno pitanje i više potpitanja.

Iz ovog kratkog podsjećanja jasno je da je neformalna ekonomija tema koja u kontinuitetu zaokuplja pažnju i ove Vlade i Vlade u svim ranijim mandatima. U kontinuitetu se traže mehanizmi za sprečavanje gubitka budžetskih prihoda. Veoma je važno da bi imali prihode sa kojima ćemo ..... servis vršenja javnih usluga i svega onoga što podrazumijeva da se servisira iz budžeta, ali i da bi suzbili sve vidove i sve elemente neloyalne konkurencije u odnosu na one privrednike koji posluju u zoni legalne ekonomije. Sa ove vremenske distance možemo reći da je ovaj Zakon opravdao svoje postojanje u pravnom sistemu, jer je omogućio sprečavanje zloupotreba pri registraciji kompanije. Dat ću tu i neke podatke gdje sam siguran da ćete se uvjeriti da je tu bilo značajne brige i pažnje u odnosu na implementaciju zakonskih rješenja.

Institut propisan u članu 9 Zakona, da lice koje ima učešće preko 30% u kapitalu privrednog društva nad kojim je otvoren stečaj ili postupak likvidacije koja ne izmiruje poreske obaveze, odnosno čiji su računi bolokirani u postupku prinudne naplate, ne može osnovati privredno društvo ili se registrovati za obavljanje djelatnosti kao preduzetnik. Kao i ovlašćenja data Poreskoj upravi da pri postupanju po zahtjevima za registraciju privrednih subjekata vrši provjeru ispunjenosti uslova za registraciju u smislu promjene tog člana daju rezultate. Od stupanja na snagu ovoga Zakona, a stupio je sjetimo se 1.jula 2013.godine u skladu sa datim ovlašćenjima registracija jednog broja predatih zahtjeva za osnivanje novih privrednih društava je odbijeno. U postupku je ... (Prekid)... devet odbijajućih rješenja dok su u značajnom broju stranke odustale od zahtjeva u toku postupka registracije, kada su se suočile sa jasnim opredjeljenjem dosljednog poštovanja tog člana tog zakona.

Ovaj broj možda ne izgleda veliki, ali lično smatram da je i te kako značajan jer su propisane zabrane bile više nego podsticajne za otklanjanje razloga za zabranu registracije. Preventivno ljudi su vidjeli da se primjenjuje Zakon i znali su da neće moći proći taj zahtjev za registraciju ako imaju ove probleme, kako je definisao ovaj član Zakona.

Želim da istaknem da Zakon ne propisuje obavezu vođenja posebnih evidencija, na osnovu kojih se izvode statistički podaci, koje tražite u poslaničkom pitanju. Zbog čega Poreska uprava nema u posjedu podatak o broju podnešenih zahtjeva za registraciju preduzeća, od kojih su stranke odustale. Iz tog razloga, nije moguće dati odgovor na pitanje koliko je lica onemogućeno shodno članu 11 na čemu takođe insistirate u vašem pitanju da vrše naplatu svojih potraživanja.

Takođe, želim da apostrofiram da ćemo kroz aktuelni projekat čija je realizacija sada u zamahu, a to je reforma poreske administracije implementirati informacioni sistem koji će obezbijediti sve relevantne informacije kako Poreskoj upravi tako i svim zainteresovanim licima. Kada je u pitanju zabrana propisana članom 11 Zakona da privredno društvo i preduzetnik čiji je račun blokiran u postupku primjene naplate ne smije nakon isteka roka od 30 dana, što ste se takođe interesovali od dana blokade računa vršiti naplatu svojih potraživanja i plaćanja svojih obaveza, ugovaranjem promjene povjerilaca odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu u postupku inspekcijskog nadzora kod kontrolisanih privrednih subjekata do sada nijesu utvrđene nepravilnosti - podatak iz Poreske uprave.

Podsjetiću, da u skladu sa članom 42 Zakona o poreskoj administraciji poreski obveznici čiji

su računi bili blokirani radi izvršenja prinudne naplate mogu međusobne novčane obaveze izmirivati i ugovaranjem promjene povjerioca odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu, da li je to asignacija, cesija.

Drugo, radi ispunjenja poreskih obaveza napominjem da se primjenom navedenih rješenja omogućava upotreba zakonskih instrumenata za efikasniju naplatu javnih prihoda.

Prema podacima dostavljenih od strane Poreske uprave, na osnovu kvartalno dostavljenih izvještaja o naručiocima oglasa i reklama od strane medija evidentirano je 10.047 naručilaca. Prijavljeni prihodi ostvareni po tom osnovu iznosili su oko 880.000 eura.

Prema evidenciji kojom raspolaže Poreska uprava za obračunske periode 2013 - 2018. po osnovu ugovorene naknade nerezidentnim fizičkim licima kroz izvještaj o obračunatim i plaćenim doprinosima, takozvani IO PDP obrasce, na bruto osnovicu od oko 5,4 miliona eura obračunato je i uplaćeno oko 525.000 eura poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, dok je nerezidentnim pravnim licima kroz izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku za period 2013 - 2016. na bruto osnovicu od 1,7 miliona eura obračunato i uplaćeno po 150.000 eura poreza.

Prema podacima Poreske uprave, preduzetnici odnosno privredna društva koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repomaterijala, poluproizvoda ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica prijavili su poreskom organu isplate u ukupnom iznosu od oko 5,5 miliona eura. Od dana stupanja na snagu Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja do 30.aprila ove godine, izdato je 197 prekršajnih naloga, na iznos od oko 580.000 eura.

Poslaniče Damjanoviću, ubijeđen sam da dijelim uvjerenje da ekonomski ambijent počiva na slobodnom i otvorenom tržištu, slobodi preduzetništva i konkurencije, samostalnosti privrednih subjekata, ali svakako i tu sam siguran da se slažemo i na njihovoj odgovornosti za poštovanje zakona.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:24:06)

Hvala Simoviću.

Pravo na komentar ima poslanik Damjanović.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (30.05.18 13:24:12)

Zahvaljujem potpredsjedniče ..... jer je pitanje bilo obimno, odgovor još obimniji i ponovo ukazujem da ne tražim pisani odgovor zato što je to mogućnost, ali i obaveza u roku od mjesec dana najkasnije da se dostavi, upravo da bi lakše komunicirali gospodine Simoviću.

Dakle, ovo bi moglo biti dostavljeno bez problema i da onda ne moramo da se utrkujemo i da popisujemo neke druge cifre. Druga stvar postoji jedna praksa. Ja se nadam da nećete koristiti da ovdje jedan dio ministara sasluša prvo živu komunikaciju odgovore i pitanje poslanika, a onda priprema shodno tome neki drugi pisani ugovor, a bili smo svjedoci. Nadam se da vi nećete to koristiti.

Hvala vam i za ovo vezano za ministra turizma. Očekujem odgovor oko Ulcinjske rivijere oko toga kako su isplaćene otpremnine za radnike i sa kojeg računa.

Oko ovoga drago mi je da pratite mene na gostovanjima na emisijama i da imate informaciju da sam sinoć gostovao i da sam rekao da sam bio član Radne grupe 2013 - 2014. ali sam u uvodnom dijelu rekao da je Zakon na snazi bio gotovo pet godina. Veoma sam precizan kada se tiče propisa, naučilo me to ovdje, da me samo propisi čuvaju. Za razliku od drugih koje čuva neka nevidljiva ruka i kad te ruke ne bude pitanje je što će biti sa njima, ne mislim na vas naravno u ovom slučaju. U odnosu na ono što sam rekao i sinoć i što ću ovdje ponoviti jeste, da je nivo sive ekonomije danas na nivou 90-tih kada smo imali rat i sankcije, da to nije samo siva ekonomija šverca cigareta, crna ekonomija šverca narkotika od kojih sistem funkcionise, da to nije samo siva ekonomija u oblasti rada na crno, rada na sivo, isplate minimalnih doprinosa ili nelegalnog zapošljavanja, da je to niz sivih ekonomija počevši od sječe šuma, korupcije u oblasti

davanja koncesija, korupcija u oblasti uzimanja plaža pod zakup, ne plaćanja priliva gostiju, ne plaćanja, ne izdavanja fiskalnih računa itd. Ova država gubi stotine i stotine miliona evra, gospodine Simoviću. Zato se to nadoknađuje na najlakši mogući način podizanjem PDV-a i podizanjem stope akciza gdje onda svi građani su primorani da to plaćaju i da oni plaćaju nesposobnost, nedostatak političke volje, negdje bogomi i strah od djelova izvršne vlasti da se suoče sa korupcijom i određenim kriminalom i da omoguće legalnim privrednim subjektima legalno poslovanje, fer i tržišnu konkurenciju a da budžetski prihodi budu aktuelizovani, a ne da država nadomještava ono što ne može kroz budžet jer je otvorila sivo tržište. O tome ću sa ministrom Radunovićem na neki drugi način.

U odnosu na ovaj konkretan dio koji se tiče primjene ovog zakona, da vas podsjetim da sam ja bio član radne grupe za suzbijanje sive ekonomije te godine i da je jedan dio odredbi moj lično, lično moj. To ovako podsjećanja radi. Ne znam kako sada radi ta radna grupa, tada je nešto i pokušavala. Od tada do danas je nivo sive ekonomije udvostručen, od tada do danas, odgovorno to tvrdim kroz sve ove segmente koje sam pomenuo.

U odnosu na odgovore, pa ajde da ih prokomentarišemo. Da krenemo od kraja.

Vi ste mi rekli da je izdato 197 naloga za prekršaje. Niste mi rekli koliko je kažnjeno i koliki su prihodi budžeta. Ne, ne, rekli ste samo iznos naloga, 580.000, ali mi niste .....(Prekid)... presudili prekršajni sudovi i koliki su prihodi budžeta. Koliko je od ovoga osuđeno "pod opomenama" itd. koliko stoji u fiokama, koliko je zastarjelo. Vi znate i sami da imamo problem sa radom prekršajnih sudova, ogromni problem koji nismo riješili ni personalnim promjenama, koji se ne može riješiti dok se ne promijeni svijest o tome da se u ovoj državi moraju izricati sankcije da one moraju biti plaćane, bez obzira ko koga poznaje i ko kakvu vezu ima.

S druge strane govorite o tome da poreska uprava nije dužna da vodi ovu evidenciju i da, ja vama kažem - niko nije spriječen da koristi ove druge instrumente cs, asignacije, itd. uprkos striktnoj normi iz člana 11 kojim je to zabranjeno ovim lex specijalis zakonom, niko, 0 to da vam ja kažem.

Da vam kažem i to da je ova cifra od, kako ste naveli 69 odbijajućih zahtjeva za registraciju, u odnosu na hiljade i hiljade godišnjih stečajeva, ne samo velikih firmi i velikih privrednih društava već i preduzetnika malih privrednih društava, minormna i ja vam ovdje odgovorno tvrdim, odgovorno tvrdim ni vi niste htjeli da dajete podatke lične, je li tako, jer to nije ni primjereno, da postoji niz preduzetnika i privrednih društva koji su uprkos tome što su izazvali stečaj imali dominantan kapital u privrednom društvu koje su osnovali nove firme. Ja vam to odgovorno tvrdim. Možemo u privatnom razgovoru, a mogu ako treba to i da dostavim imenom i prezimenom ko je to sve uradio.

To što Poreska uprava ne prati ili nema evidenciju, to nije moj problem. Poreska uprava upravo zbog toga treba da ima evidenciju i da, bez obzira što to nije napisano ovdje u Zakonu, ako je njima lakše da te evidencije ima i da te evidencije vodi da bi oni imali, uslovno rečeno, uvijek odgovore i da bi imali aktivnu poziciju kada treba sankcionisati ove stvari.

Oko honoraraca, dakle 525.000 plus 150.000 u periodu 2013 - 2016. za fizička lica, to je nekih stotinak hiljada godišnje ili tridesetak hiljada, četrdesetak za fizička lica.

Pa gospodine Simoviću, samo u Budvi tokom novogodišnjih praznika sa nekoliko stotina hiljada platnih honorara estradnim zvezdama, nerezidentima, koji otpevaju, da se malo našalim sad i ja, u Budvi, neka pjevaju a ne oporezuju se. Vi znate da je ovo minoran iznos za usluge, odnosno za sve ono što jesu honorari širom Crne Gore, pogotovo na crnogorskoj obali tokom turističke sezone i za novogodišnje praznike za mnoge nerezidente. Sad sam se samo dohvatio muzike, a postoji tu i niz drugih aktivnosti, niz drugih aktivnosti gdje se na žalost, na žalost ne naplaćuju honorari. Zato sam negdje i postavio ovo pitanje, jer ovo je bio jedan pokušaj, ali sama promjena propisa, donošenje propisa ne može doprinijeti ako nema promjene ponašanja, ako nema ozbiljne države koja sankcioniše sivu ekonomiju, korupciju, kriminal i koja omogućava legalno fer tržišno poslovanje privrednim subjektima.

Završavam, gospodine potpredsjedniče. Nećemo da idemo u suštinski obračun sa sivom ekonomijom, sa širenjem poreskog obuhvata, sa oporezivanjem brojnih aktivnosti koje su nezakonite, nelegalne, jer nećemo da udarimo na glasove, na političke glasove. Mnogo nam je lakše da po kapa svima podignemo akcize, podignemo PDV 17, 19, 21, biće 23, 25, itd. i da to bezbolno naplatimo i da pokrivamo sve one potrebe koje su nam neophodne da čuvamo vlast. Pri

tome uruštene institucije i država perfektno funkcioniše. Samo onda kad treba nekom strateškom investitoru završiti posao, običnom građaninu kad treba završiti posao, države nema gospodine Simoviću. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:30:27)

Hvala lijepa. Vrijeme ste prekoračili, ali evo zbog toga što potpredsjednik Simović nema pravo da da odgovor, na dio koji ste rekli o iznosu koji je vezan za kazne, ako ste pažljivo slušali, potpredsjednik Simović je i naglasio taj iznos.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Postavlja pitanje poslanik Bogdan Fatić.

Izvolite poslaniče Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (30.05.18 13:31:29)

Poštovani potpredsjedniče, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre i uvaženi članovi Vlade,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja, gđinu Milutinu Simoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Na koji način će Ministarstvo poljoprivrede podržavati domaću proizvodnju i podsticati domaće proizvođače, s obzirom na program - Kupujmo domaće u koji se uključila i turistička privreda? Kojim mjerama će, prema vašem planu, proizvođači sa sjevera Crne Gore biti podsticani na domaću proizvodnju?

Obrazloženje: Poznato je da su Vlada Crne Gore, Privredna komora i Investiciono razvojni fond potpisali nedavno Sporazum o saradnji o nastavku projekta Kupujmo domaće, sa namjerom da se u njegovu realizaciju, pored trgovinskih lanaca, uključi i turistička privreda, a sve u cilju bolje prezentacije i boljeg plasmana domaćih proizvoda na naše i inostrano tržište. Ovaj projekat je od izuzetnog značaja za Crnu Goru, ali takođe, ali moram da istaknem da je ovaj projekat od posebnog značaja za sjever Crne Gore, s obzirom na okolnost da se poljoprivrednom proizvodnjom u velikom procentu upravo bave građani sjevera.

Potpuno je jasno, a što je na vrijeme i prepoznato od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja da je neophodno da se veći broj poljoprivrednih proizvođača direktno uključi u trgovački lanac, kako bi dobilo priliku za plasman svojih proizvoda domaćih i zdravih, ne samo domaćim nego i stranim kupcima, jer turistička sezona iz godine u godinu pokazuje da je naša zemlja, kao stabilna i bezbjedna, sve draža destinacija brojnim strancima. Domaći proizvod najbolji je brend kojim se Crna Gora predstavlja kao ozbiljna i originalna privreda.

Koliko je to značajno za crnogorsku privredu i sa ekonomske strane govori podatak da svaki proizvod koji je kupljen a proizveden u Crnoj Gori, od 80 do 85% direktno ostane našoj ekonomiji.

Partnerski odnos Vlade Crne Gore, Privredne komore sa trgovinskim lancima i turističkom privredom, takođe garantuje poljoprivrednim proizvođačima bolji i sigurniji plasman svojih proizvoda što je za poljoprivredne proizvođače posebno značajno.

Najzad, moram napomenuti da uspjeh naših proizvođača na ovogodišnjem prestižnom Novosadskom sajmu jedan je od važnih pokazatelja da oni zaslužuju svu pažnju države. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:33:58)

Hvala poslaniče.

Riječ ima potpredsjednik Simović.

MILUTIN SIMOVIĆ (30.05.18 13:34:04)

Zahvaljujem se gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Fatiću,

Prije svega želim da vam se zahvalim na ovom vašem postavljenom pitanju i doživljam ga kao glas iz parlamenta koji želi prosto da pošalje poruku da ovaj projekat o kojem ste govorili - Kupujmo domaće proizvode, da je to projekat koji treba da okupi sve subjekte u Crnoj Gori. To nije tema ni za jedno ni za drugo ministarstvo, Privrednu komoru, nego to treba da bude jedna opšta tema gdje treba i ovaj dom i svi poslanici pojedinačno da daju svoj doprinos i budu dio afirmacije i promocije tog jednog važnog proizvoda. I zbog toga želim da vam se posebno zahvalim što ste upravo napravili izbor za temu vašeg poslaničkog pitanja, a koja je direktno vezana za kampanju - Kupujmo domaće.

Siguran sam da svi poslanici u ovom domu i prisutni i odsutni negdje dijele potrebu i osjećaju koliko je važno biti dio toga projekta i dati svoj doprinos, kupiti nešto domaće siguran sam mnogo vrednije i bolje nego prodati domaće.

Polazeći od ciljeva razvoja crnogorske poljoprivrede, Ministarstvo realizuje brojne mjere agrarne politike koje su usmjerene na povećanje konkurentnosti proizvodnje, na održivo korišćenje resursa i na unapređenje kvaliteta života ljudi u ruralnim područjima. Agrobudžetom za ovu godinu za ove namjene opredijeljeno je ukupno oko 40 miliona eura i to iz nacionalnog budžeta, iz evropskih fondova, kredita Svjetske banke i Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede.

Mjere agrarne politike sadržane u agrobudžetu kreirane su tako da odgovore potrebama poljoprivrednih proizvođača i doprinesu postepenom prilagođavanju evropskom modelu podrške. Znatno dio sredstava podrške koriste upravo proizvođači iz opština na sjeveru na čemu ste vi posebno insistirali. Ono što su konkretni pokazatelji po pojedinim mjerama i pojedinim javnim pozivima ohrabruje nas činjenica da 60 čak do 70% opredijeljenih sredstava ide ka poljoprivrednim proizvođačima sa sjevera Crne Gore.

Posebna pažnja posvećena je onim proizvođačima koji svoju djelatnost obavljaju u udaljenim i manje pristupačnim područjima, a akcenat svih naših aktivnosti je upravo na unapređenju uslova za bavljenje poljoprivredom i ukupnog kvaliteta života u tim ruralnim područjima. Posebno ističemo politiku ruralnog razvoja za čije je sprovođenje u ovoj godini opredijeljeno 23 miliona i 518 hiljada eura i koju realizujemo kroz 23 konkretne i pojedinačne mjere i to u okviru tri osovine, takozvane osovine. Prva je jačanje konkurentnosti proizvođača hrane, druga je mjere za održivo gazdovanje prirodnim resursima i treća osovina, treći pravac je diverzifikacija aktivnosti i poboljšanje uslova života. Kroz taj paket mjera ruralnog razvoja podržavamo investicije ... gazdinstva, investicije u ... marketing, uvođenje međunarodnih standarda, aktivnosti udruženja, razvoj klastera, pokretanje poslovanja mladih farmera. Mislim da je to jedan projekat koji se pokazao dobrim, poželjnim, uspješnim, da ćemo ga nastaviti realizovati u narednim godinama sa još većim finansijskim sredstvima. Realizacija ovih mjera dopriniće modernizaciji proizvodnje, jačanju konkurentnosti, povećanju produktivnosti gazdinstava, smanjenju proizvodnih troškova, dostizanju evropskih standarda.

Kroz mjere tržišno cjenovne politike podrška obuhvata direktna plaćanja u stočarstvu i u biljnoj proizvodnji, program unapređivanja pčelarstva, program intervencija na tržištu i upravljanju rizicima i za ove mjere ovogodišnjim agro budžetom opredijelili smo oko šest i po miliona eura. Svakako značajan dio sredstava pripada za podršku opštim uslugama i servisima u poljoprivredi koji su takođe nezaobilazni kada je riječ o unapređenju proizvodnje. Program "kupujmo domaće" na čemu ste posebno kroz Vaše pitanje insistirali, zajednički realizuju Privredna komora, Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo ekonomije i to u jednoj značajnoj i otvorenoj saradnji sa najvećim trgovacima lancima u Crnoj Gori i proizvođačima hrane. Ovaj program je nastavak aktivnosti na afirmaciji domaće proizvodnje i unapređenju plasmana crnogorskih proizvoda.

Kao što znate, realizacija ovog programa je počela 03.aprila ove godine, a aktivnosti su usmjerene na promociju domaćih proizvođača sa akcentom na mikro-mala i srednja preduzeća i preduzetnike ...(Prekid)... spadaju u kategoriju nacionalne ponude. Udruženim sredstvima i zajedničkom akcijom svih aktera u lancu proizvodnje, potrošnje i trgovine zajedničkim djelovanjem države, privrednih udruženja, proizvođača, trgovaca, potrošača, nadajmo se i medija, turističkog sektora stvaramo ambijent za bolje pozicioniranje domaćih proizvođača, doprinosimo njihovoj prepoznatljivosti i informisanju javnosti o značaju kupovine domaćih proizvoda. I ako je riječ o

dugoročnom projektu čije realne rezultate je moguće sagledati nakon određenog vremena prije svega kroz bilanse svih aktera uključenih u ovaj proces, sa zadovoljstvom mogu da kažem da su efekti preduzetih mjera ... .

Naime, prvi rezultati, a u narednim danima ćemo o tome detaljno informisati našu javnost, ali prvi rezultati istraživanja među potrošačima ukazuju da je za jedan kratak period stepen informisanosti o samom projektu izuzetno visok i da veliki broj građana ima jasnu svijest o efektima samog projekta i o onome što on znači za ukupno naše društvo. Posebno ohrabruje činjenica da je kod značajnog dijela potrošača stvorena jasna svijest o važnosti ovog projekta za jačanje domaće ekonomije i otvaranje novih radnih mjesta. Pored ovako jasnih pokazatelja percepcije veoma su ohrabrujući i preliminarni rezultati rasta prodaje domaćih proizvoda u trgovinskim lancima i o tome ćemo javnost veoma brzo detaljno upoznati. Nova faza projekta pod nazivom "domaći ukusi" otpočeli smo je 25.maja sa ciljem povezivanja proizvođača hrane sa turističkom privredom i obogaćivanja gastro ponude u turističkom proizvodu kvalitetnim i raznovrsnim domaćim proizvodima. Naš zajednički cilj je da se u svim trgovinama i turističkoj ponudi u Crnoj Gori nađe što veći broj domaćih proizvoda i velikih i malih proizvođača. Uz sve aktivnosti na planu podrške širenju proizvodnje, usavršavanja sa standardima bezbjednosti hrane i poboljšanju kvaliteta očekujemo da će rezultati agrarne politike i projekta kakav je "kupujmo domaće" doprinijeti daljem unapređenju konkurentnosti i tržišnog pozicioniranja naših proizvođača.

Još jednom uvaženi poslaniče Fatiću, želim da Vam se zahvalim na postavljenom pitanju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:41:38)

Hvala.

Riječ ima poslanik Fatić. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (30.05.18 13:41:42)

Zadovoljan sam odgovorom. Moram kratko da napomenem da upravo ta ulaganja o kojima ste govorili su u konačnom doveli do toga da je broj poljoprivrednih proizvođača na sjeveru znatno porastao u odnosu na prethodni period. Isto tako moram da napomenem da je zbog svega rečenog neophodno da svi jače damo podršku ovoj kampanji, ovom programu iz tog razloga što su sve te proizvode proizvele vrijedne ruke naših domaćina i siguran sam da su mnogo bolji i mnogo kvalitetniji nego oni iz uvoza. Takvih proizvoda trenutno imamo oko tri hiljade u našim trgovinskim radnjama. Trgovački lanci daju svoj doprinos na taj način što te proizvode posebno označavaju i posebno postavljaju na svojim policima. Sve ovo ukupno na kraju treba da dovede do otvaranja novih radnih mjesta, a s obzirom na to da, kao što ste i upoznati, na sjeveru je najveća nezaposlenost, svi na neki način dajemo podršku i ovom projektu i projektima koje radi Ministarstvo poljoprivrede. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:42:45)

Hvala poslaniče Fatić.

Plan nam je danas da radimo do 17 časova, a sutra da počnemo u 11h. Sad su po redosledu potpredsjednik Pažin, posle toga ministar Radunović, a onda pitanja koja su postavljena Ministarstvu unutrašnjih poslova, ali da bi potpredsjednik Nimanbegu mogao da vodi sjednicu ja ću zamoliti samo potpredsjednika Nimanbegua da postavi pitanje Draganu Pejanoviću, državnom sekretaru ministarstva, a onda ćemo se opet vratiti na ovaj redosled koji je bio. Zahvaljujem potpredsjedniku Simoviću. Hvala lijepo.

Potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (30.05.18 13:43:26)

Hvala Vam kolega Gvozdenuviću.

Poštovani građani i građanke, ministru unutrašnjih poslova, gospodinu Nuhodžiću, sada bih postavio sledeće pitanje:

Postovani ministre,

Koje aktivnosti ste preduzeli od juna 2017. godine do danas na utvrđivanju odgovornosti policijskih službenika za prekoračenje ovlašćenja, a koje su se desile 17. juna 2017. godine u Ulcinju, kada se desio incident kod pojačane kontrole objekata? Da li imate nove informacije o kojima trebate da informišete javnost u Ulcinju a posebno građane koji su bili predmet tog prekoračenja? Da li je nešto urađeno od novembra 2017. godine, kada sam Vam uputio i dodatno pitanje u skladu sa članom 50 Poslovnika Skupštine.

Obrazloženje:

Slučaj „prekoračenja ovlašćenja“, je uzburkao javnost te je bio i predmet poslaničkog pitanja u julu prošle godine i za koji sam tražio i dodatna pojašnjenja. Smatrao sam i smatram da se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije moraju jasnije odrediti prema ovim događanjima na način da se puna informacija pruži široj javnosti i da se preduzmu odgovarajući zakonski postupci od strane odgovornih i nadležnih službi.

Dodatno pojašnjenje koje želim iskoristiti je sledeće - ovaj incident na pragu prošle turističke sezone je prouzrokovao to da smo imali protest ispred stanice milicije u Opštini Ulcinj i na pitanje koje sam postavio ministru tada u julu mesecu dobio sam uvjeravanje da će Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije, ako se utvrdi da je bilo prekoračenja, od strane nadležnih službenika preduzeti odgovarajuće disciplinske mjere ili korake. Nisam imao informaciju šta se dešavalo u vezi ovog pitanja i smatram da je javnost ostala uskraćena za dodatnu informaciju, šta se dešava na ovom pitanju i koje se mjere preduzimaju jer imamo slučaj Podgorice kod prekoračenja ovlašćenja i udaranja, tuče građana da je promijenjena cijela rukovodeća struktura u Opštini Podgorica, da su dali ostavke što se nije desilo za Opštinu Ulcinj. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (30.05.18 13:46:01)

Riječ dajem Draganu Pejanoviću, državnom sekretaru Ministarstva unutrašnjih poslova. Izvolite.

DRAGAN PEJANOVIĆ (30.05.18 13:46:10)

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče Skupštine, sekretaru, poštovani potpredsjedniče Nimanbegu, poštovani poslanici, potpredsjednici i članovi Vlade, dame i gospodo,

Prvo, želim da vas srdačno pozdravim ispred Ministarstva unutrašnjih poslova i da vam se zahvalim što ste postavili ovo pitanje. Jer, kao što znate, politika Ministarstva unutrašnjih poslova jeste takva da naš posao radimo transparentno i da adekvatno reagujemo u odnosu prema građanima, posebno prema podnosiocima predstavljeni koje se tiču, eventualno, prekoračenja ovlašćenja, odnosno povrede ljudskih prava od strane policijskih službenika.

Konkretno povodom predmetnog događaja, dana 18.06, 19.06. i 22.06.2017. godine advokat Gzim Hadžibeti iz Ulcinja je na osnovu člana 16 Zakona o unutrašnjim poslovima, a po punomoćju 11 građana podnio Odeljenju bezbjednosti Ulcinj tri pritužbe u kojima je navedeno da podnosioci pritužbi smatraju da je dana 17.06.2017. godine prilikom preduzimanja službenih radnji od strane policijskih službenika, u ugostiteljskim objektima u Ulcinju, došlo do prekomjerne upotrebe sile, uz isticanje da tom prilikom niko od prisutnih građana nije pružio bilo kakav otpor niti se neprimjereno ponašao prema policijskim službenicima, te da nije bilo narušavanja javnog reda i mira. Ovlašćeni policijski službenici OB Ulcinj su, postupajući po predmetnim pritužbama, a u skladu s članom 16 Zakona o unutrašnjim poslovima i shodno odredbama Pravilnika o načinu postupanja po pritužbama na rad policije, sproveli postupak provjere i utvrđivanja činjeničnog

stanja u vezi s navodima iz istih povodom čega je sačinjen izvještaj o izvršenim provjerama broj taj i taj od 19.07.2017. godine.

U sprovedenom postupku provjere od strane ovlašćenih policijskih službenika OB Ulcinj prikupljena su potrebna obavještenja o događaju od građana podnosilaca pritužbi, zatim od devet dostupnih svjedoka događaja, kao i od policijskih službenika koji su preduzimali službene radnje i radnje u predmetnim događajima. Osim navedenog, policijski službenici OB Ulcinj su uputili pozive za još pet svjedoka događaja koje je u podnijetim pritužbama predložio advokat Gzim Hadžibeti, ali se isti nijesu odazvali na iste dok je od advokata Hadžibetija zahtijevano dostavljanje video zapisa s video nadzorne kamere iz ugostiteljskog objekta Di Trevi koji je advokat Hadžibeti posjedovao i proslijedio direktno Državnom tužilaštvu, pri čemu je u izvještaju konstatovano da se u postupku po pritužbama nijesu mogli ni na drugi način obezbijediti snimci s video nadzorne kamere u ugostiteljskim objektima u kojima su preduzimate službene radnje od strane policije, s obzirom da ih neki objekti nijesu posjedovali, a da su u nekim objektima kamere bile neispravne.

Shodno činjeničnom stanju utvrđenom u sprovedenom postupku provjera predmetnih pritužbi, pribavljenim dokazima u tom postupku, sadržini izjava podnosilaca pritužbi i izjava policijskih službenika koji su u bitnom bile kontradiktorne u odnosu na optužbe građana o prekoračenju ovlašćenja i prekomjerne upotrebe sile policijskih službenika prema njima označenom prilikom, a u nemogućnosti pribavljanja drugih dokaza kojima bi pomenute kontradiktornosti bile razriješene, u sačinjenom izvještaju je konstatovano da se u datim okolnostima nijesu mogle utvrditi činjenice i dokazi kojima bi bili potvrđeni navodi o nezakonitom postupanju policijskih službenika u predmetnim događajima, ali i predloženo da se izvještaji o izvršenim provjerama sa spisima predmeta dostavi Osnovnom državnim tužilaštvu u Ulcinju na ocjenu i odlučivanje da li u radnjama i postupcima policijskih službenika prema podnosiocima predmetnih pritužbi ima elemenata krivičnog djela za koje se gone po službenoj dužnosti.

Predmetni izvještaj o izvršenim provjerama sa spisima predmeta dana 21.07.2017. godine, uz akt načelnika OB Ulcinj dostavljen je Osnovnom državnim tužilaštvu u Ulcinju na dalji postupak, ocjenu i odlučivanje dok je podnosilac pritužbi pisanim aktom obaviješten o ishodu postupanja po predmetnim pritužbama.

Povodom ovog događaja ministar unutrašnjih poslova zatražio je da i odeljenje za unutrašnju kontrolu policije sprovede postupak unutrašnje kontrole u cilju provjere zakonitosti postupanja policijskih službenika u konkretnom slučaju. ...(Prekid)... aktivnosti policijskih službenika OB Ulcinj preduzetih u postupku provjere predmetnih pritužbi, činjenicu da je sačinjeni izvještaj o izvršenim provjerama sadržavao zaključak zasnovan na činjenicama i dokazima koji su objektivno mogli biti utvrđeni u sprovedenom postupku provjere pritužbi, da je predmetni izvještaj dostavljen na dalje postupanje Osnovnom državnim tužilaštvu u Ulcinju i da je povodom ovog slučaja u toku preduzimanje izviđajnih radnji od strane postupajućeg državnog tužioca, kao i činjenicu da se u postupku unutrašnje kontrole osim već utvrđenih nijesu mogle utvrditi druge činjenice i dokazi od značaja za ocjenu zakonitosti postupanja policijskih službenika, odeljenje za unutrašnju kontrolu policije je konstatovalo da su, u sprovedenom postupku provjere od strane policijskih službenika OB Ulcinj, preduzete adekvatne mjere i radnje u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi s navedenim navodima podnijetih pritužbi, odnosno utvrđivanja odgovornosti policijskih službenika zbog nezakonite provjere policijskih ovlašćenja. Izvinite zbog malog prekoračenja, samo da detaljno odgovorim na postavljeno pitanje.

Osim naznačenog, rukovodiocima CB Bar i OB Ulcinj je ukazano na obavezu da prate ishod postupka koji se vodi kod Osnovnog državnog tužilaštva u Ulcinju u predmetnom slučaju i da u slučaju da se u postupku koji sprovodi Državno tužilaštvo utvrdi postojanje odgovornosti određenih policijskih službenika za nezakonito postupanje ili prekomjernu upotrebu sile prema odgovornim policijskim službenicima preduzmu i druge zakonom propisane mjere po tom osnovu.

Prema podacima dobijenim u komunikaciji s Osnovnim državnim tužilaštvom u Ulcinju, ovo tužilaštvo je nakon preduzetih mjera iz svoje nadležnosti povodom predmetnog slučaja podnijelo optužni predlog protiv policijskih službenika CB Bar Baković Vladimira, Milićević Radovana i Pejović Zorana zbog krivičnog djela zlostavljanje iz člana 146a stav 2 u vezi sa stavom 1 Krivičnog zakonika Crne Gore po kojem je u toku krivični postupak pred Osnovnim sudom u Ulcinju. S obzirom na naznačenu činjenicu rukovodilac CB Bar će nakon pribavljanja neophodne dokumentacije od Osnovnog državnog tužilaštva u Ulcinju preduzeti zakonske mjere u cilju

privremenog udaljenja s rada imenovanih policijskih službenika do okončanja krivičnog postupka, kao i u cilju utvrđivanja postojanja zakonskog osnova za pokretanje disciplinskog postupka protiv policijskih službenika po ovom osnovu.

Na kraju, ukupnost prethodno navedenih radnji i mjera koje su preduzete u cilju utvrđivanja zakonitosti postupanja policijskih službenika u ovom slučaju, kao i činjenica o pokrenutom krivičnom postupku protiv trojice policijskih službenika za koje je utvrđeno postojanje osnovane sumnje da su ovom prilikom prekoračili policijska ovlašćenja na štetu građana, očigledno i nesporno ukazuju na opredijeljenost Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije da u ovom, ali i u svim drugim slučajevima neprofesionalnog i nezakonitog postupanja policijskih službenika na štetu građana preduzme aktivnosti u cilju utvrđivanja odgovornosti i sankcionisanja takvog ponašanja. Zahvaljujem na pažnji. Izvinjavam se, potpredsjedniče, na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:54:38)

Zahvaljujem gospodinu Pejanoviću.
Komentar ima potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (30.05.18 13:54:44)

Hvala vam, gospodine Pejanoviću.

Iz vašeg dugog obrazloženja ili pojašnjenja na moje poslaničko pitanje jasno je sledeće. Iako je ministar u odgovoru, u sedmom mjesecu prošle godine, negirao da je bilo prekorećenja ovlašćenja, osnovni tužilac je pokrenuo postupak na osnovu dokaza koje je sakupio i, po mojim informacijama, okrivljeni su priznali krivicu, što negira ono što je ministar tada rekao. Cilj ovog mog pitanja nije loše reagovanje na policajce koji su priznali krivicu nego javna diskusija i zadovoljenje pravde onim licima iz Opštine Ulcinj koji su pretrpjeli štetu na osnovu zlostavljanja koju službenici policije nijesu trebali raditi. Jer, napominjem da je Ulcinj jedna mirna sredina gdje nema organizovanim kriminalnih grupa, po našim saznanjima, koje su iz tog područja možda pojedina. Na svu sreću nemamo ni ovih događaja koji se dešavaju nažalost u ostalim djelovima Crne Gore u Podgorici, Budvi, Kotoru, ubistava. Mi želimo da organi represije ili sile, koji se tako zovu i policija bude što profesionalniji i što jači, ali sigurno da bude pravedna i pravična. S toga Vas pozivam da u skladu sa informacijama koje sam Vam dao preduzmete dalje mjere. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (30.05.18 13:56:39)

Hvala potpredsjedniče.

Prelazimo na pitanje kao što sam najavio za potpredsjednika Pažina.

Riječ ima Adrijan Vuksanović.

Izvolite.

Vi ste se dogovorili u drugom redosledu je li, hoćete li da promijenim?

Dogovoreno.

Ja gledam kako je u mom podsjetniku. Razumijem da ste Vi napravili dogovor i da to ne remeti red ni potpredsjedniku Pažinu.

Dajemo riječ poslaniku Petru Ivanoviću.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (30.05.18 13:57:13)

Hvala vam.

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi potpredsjedniče Vlade, drage kolege,

Zahvaljujem se mom kolegi Adrijanu Vuksanoviću, koji se saglasio da napravimo jednu kratku rotaciju zbog nekih drugih obaveza koje slijede nakon ovoga i dopustio da pređem na postavljanje poslaničkog pitanja.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade Crne Gore i ministru pravde, gospodinu Zoranu Pažinu, postavljam sledeće pitanje:

U kojoj fazi se nalazi spor koji je Zaštitnik imovinskih prava Crne Gore pokrenuo pred Privrednim sudom Crne Gore protiv Atlas grupe i kada očekujete okončanje ovog spora?

Obrazloženje:

Bolnica Meljine, koju je kupila Atlas grupa, već duži vremenski period nalazi se u finansijskim, organizacionim i kadrovskim problemima, sa kojima je upoznata Vlada Crne Gore. Bolnica nije u sistemu javne zdravstvene zaštite i finansira se sopstvenim prihodima koji nijesu dovoljni za njen nesmetani rad.

Finansijski problemi počinju krajem 2015. i početkom 2016. godine kada se drastično smanjuje broj pacijenata koje Konzilijum Kliničkog centra Crne Gore upućuje u hiperbaričnu komoru Bolnice Meljine. Od marta 2016. godine zaposlenima se ne uplaćuju doprinosi za penzijsko i zdravstveno osiguranje, a isplata neto zarada stalno kasni. Navedeni problemi vremenski se poklapaju sa razgovorima oko formiranja takozvane „Vlade izbornog povjerenja“. Na današnji dan poslednja isplaćena neto plata je za decembar 2017. godine.

Pripremno ročište pred Privrednim sudom je održano i glavna rasprava je u toku. Međutim, život neumitno teče i strpljenje brojnih zaposlenih primiče se kraju. Zato sam cijenio da je izuzetno vazno da širu crnogorsku, a naročito hercegrovsku javnost, upoznate sa činjenicama koje se odnose na ovaj spor i Vašim viđenjem rokova trajanja pokrenutog spora.

Zašto prije svega insistiram na rokovima? Iz razloga što među zaposlenika su ljudi koji školuju svoju djecu, plaćaju stanarine, vraćaju kredite, a među pacijentima su građani Herceg Novog koji očekuju da se agonija Bolnice Meljine što prije okonča. Svima njima su rokovi veoma važni kako bi mogli da donesu bitne odluke.

Ovo pitanje se više odnosilo na pravni segment i zbog toga je ono upućeno Vama uvaženi potpredsjedniče, a takođe će i moja koleginica Maja Bakrač, postaviti pitanje resornom ministru zdravlja koje se takođe odnosi na Bolnicu Meljine. To smo činili prije svega iz razloga što smo procijenili da je jako važno u ovom momentu da pošaljemo jasnu poruku kako zaposlenima tako i građanima Herceg Novog jer Bolnica Meljine je jedan veoma važan oslonac ne samo za dobijanje zdravstvene zaštite svima koji žive u Herceg Novi, već i velikom broju turista koji dolaze u ovaj grad. A takođe to je prva bolnica na koju se oslanja Institut doktor Simo Milošević. Zbog toga je uređenje stanja kako u organizacionom, kadrovskom tako i finansijskom smislu od izuzetne važnosti, jer se samo na taj način mogu stvoriti oni normalni uslovi za nesmetani rad bolnice, a u korist i u interes građana Herceg Novog. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:00:16)

Zahvaljujem kolegi Ivanoviću.

Odgovor dajem gospodinu Zoranu Pažinu, potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku.

ZORAN PAŽIN (30.05.18 14:00:28)

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi poslanice Ivanoviću, Vi i ja smo bili u prilici prije dužeg vremena da razgovaramo na ovu temu, tako da potupuno razumijem vašu potrebu da dobijete svježije informacije vezano za ovaj sudski predmet, a posebno u svijetlu saznanja da ono otvara i egzistencijalna pitanja za zaposlene u ovoj bolnici.

U odnosu na vaše pitanje zatražili smo podatke od Privrednog suda Crne Gore. Pred ovim sudom u toku je postupak koji se vodi po tužbi države Crne Gore, Vlade Crne Gore, protiv tuženih konzorcijum Invest banka Montenegro, Atlas banka, AD Podgorica i specijalna Bolnica Sveti Nikola, a pod dva PZU opšta bolnica Meljine Herceg Novi, pod tri DOO Meljine kompleks

Meljine. U predmetnoj tužbi postavljeno je više tužbenih zahtjeva, a između ostalog se traži i raskid ugovora i naknada štete. U konkretnom radi se o činjenično pravno složenom predmetu u kojem je održano pripremno ročište i glavna rasprava, a u toku je izvođenje dokaza po vještaku finansijske struke. Sud je dao zadatak vještaku da prema investicionom planu koji je sastavni dio predmetnog ugovora, a na bazi je relevantne dokumentacije kod kupca ovdje je tuženo prvog reda, navedeni konzorcijum utvrdi vrijednost ulaganja odnosno investiranja od strane kupca u Centar vojno medicinskih ustanova Meljine u petogodišnjem investicionom ciklusu i to od 1.marta 2010.godine, kao datuma zatvaranja do 1.03.2015.godine, pri čemu će dati strukturni i dinamički prikaz vrijednosti investiranja na godišnjem i petogodišnjem nivou, kao i procentualno izraziti vrijednost ulaganja u odnosu na vrijednost definisanu u investicionom planu. Takođe, na godišnjem i petogodišnjem nivou. Kako se radi o obimnoj dokumentaciji i složenom predmetu kao i zadatku koji je dat vještaku, vještačenje još uvijek nije okončano i očekuje se da će na narednoj raspravi koja je zakazana za dan 11.06.2018.godine, vještak dostaviti nalaz i mišljenja.

Uslov za rješavanje svih ostalih zahtjeva koji su postavljeni u tužbi zavisi od toga da li su se stekli uslovi za raskid ugovora iz kog razloga je upravo određeno vještačenje po vještaku finansijske struke. Nakon što vještak dostavi sudu nalaz, sud će dalje cijeniti da li je potrebno izvođenje i ostalih predloženih dokaza, a koji su od značaja za dalje rješavanje spora.Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:03:17)

Zahvaljujem potpredsjedniče Pažin.
Pravo na komentar ima poslanik Ivanović.

PETAR IVANOVIĆ (30.05.18 14:03:26)

Zahvaljujem potpredsjedniče Pažin na odgovoru.

Ono što bih htio da ukažem u vremenskom periodu koji je na raspolaganju je sledeće:

Bilo bi nekorektno i neumjesno i sa strane bilo kog člana parlamenta i sa vaše strane da komentarišemo ono što je posao vještaka. Ali ono što moramo jasno razumjeti jeste da bez obzira što cijenimo napore vještaka da građani Herceg Novog jako dobro mogu da steknu uvid u to koliko je zaista investirano u vremenskom periodu od početka kada je potpisan ugovor do današnjeg dana. Tako da zbog toga smo zajedno cijenili poslanica Bakrač i ja da je jako važno da ovo pitanje podignemo na nivo skretanja pažnje oko vremenske dinamike, koja je usklađena sa turističkom sezonom koja brzo dolazi, ali ono što je za nas kao građane Crne Gore jako važno ili ne manje važno da tako kažem, a to su elementarne potrebe za zdravstvenom zaštitom građana Herceg Novog. Nadam se da će iz vašeg odgovora, a iz ovog mog komentara stići dovoljno jasno da tako kažem poruka samom vještaku da se procedura ubrza, koliko god je to moguće u granicama ovlašćenja i stručnosti koje naravno ovaj predmet zahtjeva sam po sebi kako bi na taj način došli konačno do one raskrsnice gdje treba donijeti neke odluke kako ste i sami u vašem odgovoru kazali, a te odluke su jako bitne za nastavak samog sudskog spora, ili eventualno donošenje nekih drugačijih odluka koje su onda sasvim očigledne.

Tako da Vam se ja zahvaljujem u tom smislu što čini mi se da smo malo pomogli i hercegnovskoj javnosti, a i menadžmentu same bolnice da razumije sa pravnog aspekta u kojoj se mi sada fazi trenutno nalazimo, i da je ovo sasvim dovoljno slanje vrlo jasnih poruka, da suviše veliki broj institucija u Crnoj Gori je upoznat sa ovim problemom i da pažljivo prati dinamiku rješavanja ovog problema. Tako da smo sa tog stanovišta i postigli cilj koji smo sebi dali kao jedan vrlo praktičan zadatak.

Drugo, dopustite mi samo da saopštim još nešto što je najmanje važno za Crnu Goru i Herceg Novi kao grad koji se nalazi na razmeđu, početku Bokokotorskog zaliva, grad koji se graniči sa Dubrovnikom, grad koji otvara svoja vrata sve više širom rastući brojom turista a to je da ne samo treba da budemo što je moguće bolji ljubazni domaćini, već i da povećamo

odgovornost svih subjekata u lancu da ljudima koji dolaze u Crnu Goru, u ovom slučaju Herceg Novi, pružimo elementarne uslove koji su jako važni za onaj njihov osjećaj sigurnosti kada dolaze na neku destinaciju i da zbog toga je bolnica Meljine jako bitna, jer u ovakvom nekom nedefinisanom stanju postoje razmišljanja ljudi koji rade u ovoj bolnici da napuste ...(Prekid)... a onda je jako teško okupiti jedan kvalitetan kadar, kvalitetne stručne ljude koji daju sve od sebe da u jednim vrlo teškim uslovima i u situaciji kada nisu evo pet mjeseci za redom primili platu, urade ono ne samo što je njihova profesionalna dužnost kao ljekara, već i ono što žele da urade kao ambasadori Crne Gore u oblasti turizma.

Eto, nadam se da je ovo bila i dovoljno jasna poruka menadžmentu bolnice i građanima Herceg Novog. A vama se još jednom zahvaljujem na korektnom odgovoru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:06:56)

Ja se vama takođe zahvaljujem kolega Ivanoviću.

Sad prelazimo na drugo pitanje koje je upućeno ministru Pažinu. Kolega Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (30.05.18 14:07:07)

Hvala predsjedavajući potpredsjedniče Nimanbegu.

Poštovani potpredsjedniče Vlade Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, uvaženom potpredsjedniku Vlade Crne Gore za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku gospodinu Zoranu Pažinu želim postaviti sljedeće pitanje:

Naime, kao što znamo uvaženi potpredsjedniče, prije 13 dana desio se jedan jako važan i značajan događaj u Sofiji i tada je tom prilikom donesena i Deklaracija, dakle desio se samit Evropske unije, i mene zanima kakav je vaš osvrt na sam sadržaj te deklaracije. Da li ćemo biti u prilici da čekamo sa ostalim zemljama aspirantima da one postignu određene rezultate, pa onda da zajedno u nekom paket anganžmanu uđemo u proces pridruživanja i kakav je vaš stav po pitanju otvaranja preostala tri pregovaračka poglavlja i o dinamici samog pregovaračkog procesa.

U obrazloženju naveo bih da je samit od izuzetnog značaja u smislu otvorene podrške i zainteresovanosti Evropske unije za područje Zapadnog Balkana i vidim cjelokupan događaj u tom kontekstu, a takođe smatram i to smo više puta sa više adresa naglašavali da treba sve zemlje aspiranti da budu vrijednovani prema svojim sopstvenim rezultatima. Sve drugo bi djelovalo demotivirajuće kako na sam proces, na samu pregovaračku proceduru, a neminovno dovelo bi i do pada našeg visokog entuzijazma.

Odgovor bih tražio i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:09:04)

Izvolite ministre Pažin.

ZORAN PAŽIN (30.05.18 14:09:10)

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

Zahvaljujem se na postavljenom pitanju i izražavam u značajnoj mjeri saglasnost sa stavovima koje ste već naveli u obrazloženju pitanja.

Kada je riječ o tekstu Deklaracije iz Sofije, vjerujem da dokument predstavlja veoma dobru osnovu za evropsku perspektivu kako Crne Gore tako i čitavog regiona. Zbog toga cijenim da ćemo se složiti da visok stepen zahvalnosti dugujem i našim prijateljima iz Bugarske koji su visoko u svojoj agendi obaveza kao predsjedavajućeg stavili upravo politiku proširenja. Isto tako i

Evropskoj komisiji, Savjetu i ostalim državama članicama Evropske unije. Više o tome saopštio je premijer Marković u odgovoru na prethodno postavljeno poslaničko pitanje, tako da bih fokus svog odgovora usmjerio na drugi dio vašeg pitanja.

Radimo na tome da pregovarački proces svake godine obogatimo novim rezultatima. Zato sam siguran da će Crna Gora, ali i Evropska unija, njene države članice, prepoznati moment u kome se svi nalazimo te uložiti novi napor kako bismo do kraja godine otvorili pregovore u svim preostalim poglavljima.

Ono što nam je jednako bitno jeste i da nastavimo dinamiku zatvaranja pregovora u pojedinim poglavljima. Posebno naglašavam da je za sve strane u procesu od izuzetne važnosti da se prepozna značaj sprovođenja prioritarnih aktivnosti u poglavljima 23 i 24, kako bismo tokom ove godine stvorili osnov za dobijanje mjerila za zatvranje poglavlja o kojima je riječ. Jasno smo posvećeni tom cilju, imamo konkretno viziju kako da uspješno okončamo taj dio procesa i vjerujemo da će svi akteri pregovaračkih procesa prepoznati svoj dio odgovornosti. Mi već radimo i proizvodimo konkretne rezultate u oblasti vladavine prava, ali i u drugim oblastima od važnosti za napredak našeg društva, te jasno znamo šta je potrebno dalje raditi kako bismo očuvali zacrtani dio uspješnosti reforme.

U odnosu na dio vašeg pitanja - Da li smatram da će Crna Gora, bez obzira na postignute rezultate, morati da čeka druge države u regionu kako bi u paketu pristupile Evropskoj uniji, dozvolite mi da podsjetim na jasno izražene stavove čelnika svih institucija Evropske unije. Crna Gora je lider u regionu u procesu evropske integracije i uspjeh svake države na tom putu će biti mjeran pojedinačno. Ukoliko Evropska unija i njene države članice promijene takav kurs to će biti dokaz i odraz njihovog odnosa prema politici proširenja, a nikako rezultat rada Crne Gore. Jedno je svima jasno - Crna Gora ne sprovodi reformske aktivnosti i ne vodi pregovarački proces o članstvu u Evropskoj uniji da bi bila prva i jedina i da bi se sa bilo kojom drugom državom upoređivali. Mi njegujemo dobrosusjedske odnose i napredak svake države iz okruženja cijenimo i kao napredak Crne Gore. Naš put ka Evropskoj uniji zasniva se na cilju da život u Crnoj Gori učinimo boljim.

Kada govorimo o djelu vašeg obrazloženja u kojem navodite da će vremenski okvir dat za moguće pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji učiniti Crnu Goru možda jednom od država aspiranata sa najdužim stažom u procesu pregovora, dozvolite mi da dam kratak osvrt. Nikad do sada Evropska unija nije imala tako oštra pravila u oblasti vladavine prava kao što je to slučaj sa Crnom Gorom i zemljama regiona. Znamo svi da takva pravila nijesu uspostavljena zbog Crne Gore, već zbog neočekivanih iskustava Evropske unije u prethodnom talasu proširenja. Svakako cijenim da je takozvani novi pristup dobar za sve partnere u ovom procesu, kako za Crnu Goru tako i za Evropsku uniju. Zbog toga, ali i drugih razloga pregovarački proces Crne Gore sa prethodnim procesima integracija aktuelnih država članica Evropske unije nikako ne može biti uporediv. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:13:09)

Hvala potpredsjedniče Pažin.

Pravo na komentar koristi kolega Vuksanović.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (30.05.18 14:13:17)

Hvala vam potpredsjedniče na sadržajnom i iscrpnom odgovoru. Imali smo danas jedno slično pitanje, ali smatrao sam da nije zgoreg i da iz jednog drugog aspekta osvjetlimo ovaj važan proces u kojem jeste Crna Gora. Slažem se sa vama i dijelim isto uvjerenje da je dobro i da su kriterijumi s kojima se suočavamo i koje ispunjavamo u smislu našeg poboljšanja i ostvarivanja novih kvaliteta u pregovaračkom procesu i, naravno, da mi iz ovog sveukupnog konteksta nemamo ništa protiv toga.

Smatrao sam da je dobro da takođe podsjetimo javnost na sve ove činjenice iz jednog drugog razloga zato što smatram ne samo samit u Sofiji, već i strategiju u Izvještaju o proširenju i

Strategiju koju smo imali u drugom mjesecu, kao jasni znaci podrške Evropske unije Crnoj Gori, a dobro je što smo to podsjetili iz razloga što na žalost postoji niz subjekata u Crnoj Gori koji nam žele nametnuti jednu rezignaciju, a mislim da nema potrebe ni za egzaltacijom ni za rezignacijom, već za jednim realnim sagledavanjem naše uspješnosti i uvjeren sam da ćemo i dalje zadržati dobru dinamiku pregovaračkog procesa i da ćemo ostati dobar primjer i nadahnuće za druge članice aspirante. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:14:52)

Ovim smo završili dio pitanja koji je upućen potpredsjedniku Pažinu, kojem se zahvaljujemo.

Sada dajem kratku pauzu dok ne pristigne sljedeći poslanik za pitanja.

Pauza od pet minuta.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:18:56)

Poštovane kolege, nastavljamo s radom.

Najavljujem kolegu Nikolu Rakočevića koji ima pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (30.05.18 14:19:15)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Ministarstvu unutrašnjih poslova sljedeće pitanje:

Gospodine Pejanoviću,

Da li MUP u predstojećoj turističkoj sezoni planira saradnju sa regionalnim ministarstvima unutrašnjih poslova u dijelu pomoći pripadnika policije susjednih zemalja u primorskim gradovima Crne Gore kako bi se dodatno omogućila bezbjednost turista i građana tokom predstojećih nekoliko mjeseci?

Naravno, svjesni smo da je bezbjednost jedan od ključnih preduslova za održavanje i naravno sticanje superiornog imidža turističke destinacije kakva Crna Gora svakako jeste i stremi da bude i ubuduće. Naravno, pored ponude, pored kapaciteta na kojima država radi, ne samo u ovom sazivu Vlade, već i u ranijim periodima, vrlo je važno da pored ponude imamo bezbjednost na zadovoljavajućem nivou i na onakvom nivou koji može garantovati da će se turisti a i građani Crne Gore u toku turističke sezone osjećati bezbjedno i da će svoje vrijeme provoditi kvalitetno i naravno da će se, što je jednako važno, vraćati u Crnu Goru i da će na taj način Crna Gora sticati imidž i bezbjedne i zemlje koja nudi značajno dobre turističke kapacitete. Vjerujem da u tom smislu saradnja sa regionalnim upravama policije i ministarstvima unutrašnjih poslova može dati dodatan impuls da se učvrsti bezbjednost koja svakako postoji u Crnoj Gori i svakako postoji u onim gradovima gdje se turistička sezona valorizuje i vjerujem da na ovaj način može se, kažem još jednom, dati dodatan impuls i omogućiti da sezona protekne baš onako kako očekujemo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:21:18)

Zahvaljujem kolega Rakočeviću.

Odgovor ispred Ministarstva unutrašnjih poslova, kolega Nikola Pejanović. Izvolte.

DRAGAN PEJANOVIĆ (30.05.18 14:21:27)

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslanice Rakočeviću,

Prvo da vam zahvalim na postavljenom pitanju i drugo da kažem generalno da Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije u kontinuitetu daje doprinos, značajan doprinos realizaciji spoljno političkih prioriteta Vlade i države Crne Gore koji se odnosi prije svega u razvoju dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje, kao i razvoju bilateralnih i multilateralnih odnosa. S tim u vezi, kao i prethodnih godina i ove godine je planirana saradnja na međunarodnom nivou u dijelu koji se tiče dolaska stranih policijskih službenika i njihovog angažovanja na teritoriji Crne Gore. Razmjena službenika na međunarodnom nivou datira od 2012. godine kada su zaključeni prvi sporazumi o saradnji sa Republikom Hrvatskom, Republikom Srbijom, Republikom Albanijom. Nakon toga, 2013. godine zaključeni su sporazumi o saradnji sa Republikom Makedonijom i Republikom Italijom. Ova vrsta međunarodne saradnje traje uspješno, rekao bih do danas.

Na nivou Uprave policije sačinjava se raspored dolazaka policijskih službenika iz navedenih država na sljedeći način: Iz MUP - a Republike Srbije po dva službenika se upućuju u Bar, Budvu i Herceg Novi, iz MUP-a Republike Albanije po dva službenika se upućuju u Budvu i Ulcinj, iz MUP-a Republike Hrvatske po jedan službenik se upućuje u Budvu i Herceg Novi, iz MUP-a Republike Makedonije dva službenika se upućuju u Budvu i iz MUP-a Republike Italije jedan službenik se upućuje u Budvu.

Smjena stranih policijskih službenika vrši se na 20 dana. Shodno tome u periodu od 01.07. do 01.09. u svakoj smjeni ima po 15 stranih policijskih službenika.

Obzirom na činjenicu da sa Republikom Hrvatskom postoji Sporazum razmjene policijskih službenika na bazi reciprociteta, definisan je i proslijeđen MUP-u Hrvatske raspored odlazaka crnogorskih službenika u Policijsku upravu Dubrovačko Neretvansku od 01.07. do 01.09. 2018. godine i to po dva službenika u tri smjene po 20 dana.

Napominjemo da od ukupno šest policijskih službenika koji se upućuju, tri su uniformisani službenici sektora Policije opšte nadležnosti a tri su službenici u civilu, dakle službenici sektora Kriminalističke policije. Takođe, napominjemo da strani policijski službenici koji se upućuju u Crnu Goru dolaze iz uniformisanog sastava policije i iz kriminalističke policije i mislim da je jasno zašto je bitno da imamo tu saradnju, lakšu komunikaciju sa oba sektora i policije opšte nadležnosti i sektora kriminalističke policije.

Iskustvo iz prethodnih godina dobra saradnja sa stranim policijskim službenicima, kao i njihov profesionalan odnos prema radu tokom obavljanja policijskih poslova na teritoriji Crne Gore ukazuju na činjenicu da pored ostalog sve to utiče na stvaranje, kako ste vi rekli, povoljnog bezbjednosnog ambijenta tokom ljetnje turističke sezone, kako za turiste koji borave, posebno u primorskim gradovima, tako i za sve građane Crne Gore.

Vjerujem da će i ove godine turistička sezona proći bezbjedno i da će naša država ostvariti još veći prihod po osnovu turizma.

Na nivou Uprave policije želim da vas informišem da će se formirati, kao i prethodnih godina, štab Ljeto 2018. godine kojim rukovodi pomoćnik direktora Uprave policije za sektor policije opšte nadležnosti koji dnevno prati dešavanja u toku turističke sezone, a planira se i adekvatna postavka službe, kako bi adekvatno reagovali, prevenirali određene događaje i obezbijedili stabilan bezbjednosni ambijent tokom ovog važnog perioda. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:25:55)

Hvala kolega Pejanoviću.

Pravo na komentar koristi poslanik Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (30.05.18 14:26:02)

Zahvaljujem.

Vrlo kratko bez namjere da ..... gospodinu Pejanoviću i Ministarstvu unutrašnjih

poslova, ipak moram reći da sam kao građanin vrlo zadovoljan što čujem da se na jedan planirani strateški način pristupilo ovom izazovu i da ćemo, siguran sam, na ovaj način obezbijediti da Crna Gora bude bezbjedna zemlja u narednoj turističkoj sezoni na onim lokacijama, onim gradovima gdje se turistička sezona odvija, ali će to u konačnom naravno značiti i finansijske implikacije u budžetu Crne Gore iz razloga što bezbjednost znači i zadovoljnog turistu, između ostalog i turistu koji se vraća rado u Crnu Goru. Zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:26:47)

Hvala kolega Rakočeviću.

Ovim smo završili pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Prelazimo na Ministarstvo zdravlja.

Ispred Ministarstva zdravlja imamo ministra Kenana Hrapovića kojeg pozdravljamo, kome su postavljena tri pitanja i to čitam po redoslijedu: poslanik Suad Numanović, poslanica Ana Nikolić i poslanica Maja Bakrač.

Poslaniče Numanoviću izvolite, imate pitanje.

SUAD NUMANOVIĆ (30.05.18 14:27:17)

Zahvaljujem potpredsjedniče,

Pozdravljam ministra Hrapovića.

Koleginice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru zdravlja dr Kenanu Hrapoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta Ministarstvo zdravlja planira da uradi na unapređenju rada u Zdravstvenoj ustanovi Specijalne bolnice za psihijatriju Dobrota u Kotoru?

Kratko obrazloženje - Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje je tokom aprila mjeseca ove godine imao radnu posjetu ovoj specijalnoj bolnici za psihijatriju u Kotoru sa namjerom da vidimo način i organizaciju rada ove institucije, kao i uslove u kojima borave pacijenti koji se nalaze u istoj.

Ono što svi znamo jeste da ova specijalna bolnica za psihijatriju u Kotoru je ustanova sekundarnom nivoa zdravstvene zaštite i ona radi kako dijagnostiku, tako liječenje, ali i rehabilitaciju i njegu pacijenata koji su mentalno oboljeli.

U ovoj bolnici vidjeli smo da značajan broj korisnika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, a koji pripadaju ovoj kategoriji bolesnika se nalaze u istoj i sa menadžmentom smo se upoznali o samim problemima ove institucije. Prije svega, na prvi pogled se mora vidjeti da se radi o ustanovi koja ima jedan dugogodišnji rad, oni funkcionišu od 1953. godine, da imaju jedan kadrovski potencijal koji je posvećen svom poslu i revnosno radi svoj dio posla, uz naravno potrebu da taj kadrovski potencijal, shodno sistematizaciji u narednom periodu bude ojačan.

Vidjeli smo da negdje oko 70 ili više pacijenata koji bi trebali da pripadaju sudsko forenzičkoj bolnici se nalaze u ovoj instituciji i da skoro preko 100 pacijenata takozvanih socijalnih pacijenata koji pripadaju kategoriji hroničnih pacijenata iz ove grupe oboljenja se nalaze u ovoj instituciji. Dakle, u takvim otežanim uslovima, u takvoj prenatrpanosti pacijenata, jer kapacitet ove institucije je negdje oko 241%, vidjeli smo da ih ima preko 250, a rekli su da ima i do 280 pacijenata da često boravi i ta prenatrpanost je, po nama, jedan od glavnih problema.

Drugi problem koji se uočava jeste nedostatak spomenute sudsko forenzičke bolnice, gdje bi značajan broj ovih pacijenata mogao u takvoj jednoj bolnici kad bi je imali, boravi i tamo se na kvalitetan način liječi, a istovremeno oslobodi kapacitete ove bolnice u Kotoru.

Treća stvar su ovi socijalni pacijenti, jer poslije liječenja akutne faze istih, oni imaju jedno posebno odjeljenje tamo gdje se ti pacijenti smještaju, nažalost često i do same smrti tih pacijenata ostaju u toj instituciji jer, kako kažu, nemaju gdje da se vrate i borave. Dakle, tu nemamo medicinskih indikacija da moraju da budu tamo, ali zbog socijalnog momenta oni borave tu.

Takođe smo vidjeli da nemamo žensko odjeljenje za liječenje od narkomanije i problem je prijem djece i adolescenata.

Razgovarali smo sa menadžmentom oko ovih problema i moram da izrazim zadovoljstvo prosto da menadžment ove bolnice zajedno sa Ministarstvom zdravlja radi intenzivno, naročito u posljednje vrijeme i na prevazilaženju ovih problema. Hrabri činjenica da je već resorno Ministarstvo zdravlja zajedno sa Ministarstvom pravde i sa menadžmentom ove institucije postiglo jedan sporazum o izgradnji sudsko forenzičke bolnice, najvjerovatnije u okviru ZIKS-a i to bi riješio taj problem tih pacijenata koji je dosta izražen.

Ono što jeste veći problem to su ovi socijalni pacijenti i to je jedan problem koji nije lako rješiv ali u koji se moraju uključiti svi i ne samo Ministarstvo zdravlja nego i Ministarstvo pravde, Ministarstvo socijalnog staranja, lokalne zajednice, menadžment ove institucije. Po meni tu treba napraviti jednu kvalitetnu strategiju sa jednogodišnjim akcionim planom gdje bi svi dali doprinos da ti pacijenti se poslije liječenja njihove akutne faze vratiti ili u porodicu odakle potiču, u lokalnu zajednicu odakle potiču ili u neku od socijalnih institucija koje postoje sad ili koje će se graditi u narednom periodu.

Sa ova dva problema koje treba riješiti svakako treba raditi na jačanju centara za mentalno zdravlje na nivou domova zdravlja, ojačati njihov rad, ali prije toga treba iznaći mogućnost i dati podršku svim opštim bolnicama u Crnoj Gori kao što je to zadnji primjer Opšte bolnice u Bijelom Polju, gdje smo dobili šest kreveta za psihijatrijske bolesnike, jer ovo su bolesnici, kao i svi ostali koje treba liječiti kao i ostale bolesnike i zbog toga jeste sugestija i prihvatamo tu ideju menadžmenta da u narednom periodu sve opšte bolnice imaju određen broj kreveta za psihijatrijske bolesnike i na taj način omogući njihovo zbrinjavanje u sredini odakle oni vode porijeklo.

Sve to bi vodilo jačanju takozvane komunalne psihijatrije i ako se to sve uveže onda ćemo doći do jednog rješenja, kvalitetnog rješenja deinstitucionalizacije ove ustanove i doći ćemo do onoga da sve što radi Ministarstvo zdravlja, a uradilo je dosta na poboljšanju uslova rada u ovoj instituciji, da dođemo i do rješenja za ove pacijente o kojima sam govorio, način kako da se to rješava, jer mislim da je došlo vrijeme da se moramo intenzivnije baviti ovom bolnicom, problemom ovih pacijenata deinstitucionalizacijom same institucije i na taj način da uvedemo standarde za ove pacijente o svim evropskim standardima prema njima kako se i na koji način liječe i u ostalim razvijenim evropskim državama. Znam da vi to intenzivno radite.

Zahvaljujem, rečenicom završavam, znam da Ministarstvo zdravlja intenzivno radi na rješavanju ovog problema, ali moje pitanje jeste potpora onome što radite i da samo to negdje kroz akcione planove ograničimo da na kvalitetan način riješimo i pitanje ove bolnice, odnosno ovih pacijenata. Zahvaljujem na pažnji i izvinjavam se na prekoračenju vremena.

GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:35:48)

Pravo na pitanje je iskoristio kolega Numanović.
Odgovor ima ministar zdravlja.
Izvolite ministre Hrapoviću.

KENAN HRAPOVIĆ (30.05.18 14:35:56)

Poštovani potpredsjedniče Parlamenta, gospodine Nimanbegu, uvažene poslanice i poslanici, gospodine Numanoviću,

Specijalna bolnica za psihijatriju Dobrota je zdravstvena ustanova organizovana na paviljonskim principima. Kapacitet bolnice je 241 bolnička postelja. Od toga broja je trenutno u upotrebi 111 postelja za pacijente na produženom liječenju tzv. socijalnih pacijenata, 77 postelja je za sudsko forenzičke pacijente s kaznom obaveznog čuvanja i liječenja u psihijatrijskoj ustanovi, a svega 53 postelje za pacijente koji moraju da se liječe u bolnici zbog akutne bolesti.

Kao što ste upoznati, i sami ste naveli jedan primjer, u Crnoj Gori osim Specijalne bolnice Dobrota postoji i Klinika za psihijatriju u Podgorici s 40 bolničkih postelja, odjeljenje psihijatrije u

bolnici u Nikšiću s 26 bolesničkih postelja i bolnica u Bijelom Polju sa sedam bolesničkih postelja. Kako bi se obezbijedili odgovarajući uslovi za liječenje pacijenata koji boluju od akutne bolesti u Specijalnoj bolnici za psihijatriju Dobrota, Ministarstvo zdravlja u saradnji s drugim resornim organima i lokalnom zajednicom traži rešenje za izmještanje, odnosno novi smještaj 111 socijalnih pacijenata i 77 sudsko forenzičkih pacijenata bilo u ustanovama socijalne zaštite ili u porodici, bilo izgradnjom psihijatrijske bolnice u okviru ZIKS-a. Takvom aktivnošću psihijatrijska bolnica u Dobroti raspolagala bi s odgovarajućim kapacitetom za svoje psihijatrijske pacijente kojima je neophodno liječenje u ovako specijalizovanoj ustanovi. Rešavanjem pitanja izmještanja pacijenata koji bukvalno i nijesu pacijenti uz dodatna ulaganja u sami objekat za početak manjeg nekog renoviranja, stvorili bi se uslovi za adekvatne uslove kako za pacijente tako i za rad zdravstvenog osoblja zaposlenog u ovoj ustanovi.

S tim u vezi, Ministarstvo zdravlja je iniciralo sledeće aktivnosti. Prvo, rekonstrukcija i adaptacija prostora u krugu bolnice u Dobroti. Ministarstvo zdravlja je kandidovalo Ministarstvu finansija u okviru liste predloga projekata za finansiranje iz kapitalnog budžeta za 2019. godine sledeće: kompletnu sanaciju i adaptaciju objekta Specijalne bolnice Dobrota za sudske pacijente, vrijednost projekta je 128.000 eura, u cilju prilagođavanja pomenutog objekta za smještaj svih sudskih pacijenata u jednoj zgradi. Projektni zadatak će biti pripremljen do sredine juna tekuće godine. Takođe, dogradnju potkrovlja na objektu za radnu terapiju Specijalne bolnice Dobrota, vrijednost projekta je 115.000 eura, u cilju proširenja pomenutog objekta za 150 m² za potrebe radno okupacione terapije i ostalih službi bolnice. U saradnji s Ministarstvom pravde, izgradnja specijalne zdravstvene ustanove ZIKS-a u Spužu kako bi sudski pacijenti bili izmješteni iz Dobrote i tako oslobodili trenutno zauzetih 77 postelja. Taj broj se povećava iz dana u dan jer se svakog dana prijavljuju novi pacijenti, odnosno zatvorenici iz Spuža i oni koji su pod uticajem narkotika i alkohola i vrše krivična djela.

Kapitalnim budžetom Ministarstva pravde za ovu godinu predviđena su sredstva za izradu tehničke dokumentacije u skladu s Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Pribavljeni su urbanističko tehnički uslovi za lokalitet u okviru kompleksa ZIKS-a i pripremljena je potrebna dokumentacija u skladu s novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma za raspisivanje javnog poziva za izradu idejno urbanističkog arhitektonskog rešenja. Projekat izradnje ovog objekta je na jedinstvenoj listi prioritetnih infrastrukturnih projekata Sekretarijata za razvojne projekte za ovu godinu i ukupna procjena troškova izgradnje je za ovu bolnicu unutar ZIKS-a tri miliona eura.

Takođe, Ministarstvo zdravlja radi na povećanju broja asertivnih timova, kućnih psihijatrijskih posjeta za sve opštine, budući da trenutno postoje centri za mentalno zdravlje u sedam opština, u kojima su formirani asertivni timovi kućnih psihijatrijskih posjeta. Takođe, Ministarstvo zdravlja radi na doedukaciji članova asertivnih timova i povećanja kadra i to psihijatara, psihologa, socijalnih radnika i medicinskih tehničara. Bez jakih timova koji bi obilazili otpuštene pacijente ne mogu se pacijenti otpuštati bez odgovarajuće kućne posjete nakon izlaska s bolničkog liječenja, kao što ste i sami rekli. Naglašavamo da su asertivni timovi i timovi komunalnih psihijatrija u svijetu prepoznati kao značajna preventivna i mjera postbolničke brige pacijenata koji se susreću s ovom vrstom ..(Prekid)....

Ministarstvo zdravlja je na zahtjev Specijalne bolnice u Dobroti dalo saglasnost za prijem zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika koji će obezbijediti kontinuirano pružanje zdravstvene zaštite iz oblasti koje pruža specijalna bolnica. Takođe, Ministarstvo zdravlja radi na smještanju određenog broja socijalnih pacijenata u staračkim domovima gdje će biti odvojen određen broj soba s edukativnim medicinskim kadrom i taj dio da se označi kao psihogeraterapija. Otvaranje dnevnih centara u Podgorici i Nikšiću, kako je predviđeno Akcionim planom na osnovu Strategije za mentalno zdravlje.

Na kraju, napominjemo da su i u centrima za socijalni rad već podijeljeni kartoni pacijenata kako bi se u što kraćem roku prikupili podaci da li pacijent ima nekog od rodbine, da li posjeduje imovinu i da li ima neki izvor finansiranja kao, na primjer, penziju i na taj način se obezbijedi smještaj tih pacijenata u porodice ili domove za stare. Svaki slučaj se rešava individualno.

Vama posebno želim da se zahvalim što ...(Prekid)... predsjednik Odbora za zdravstvo dajete doprinos i u rješavanju ovog problema. To je znak da jedino zajedničkom akcijom svih državnih organa možemo na kvalitetan način riješiti ovaj dugogodišnji i naslijeđeni problem.

Zahvaljujem vam na postavljenom pitanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:42:19)

Hvala, ministre Hrapoviću.

Pravo na komentar iskoristiće kolega Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (30.05.18 14:42:22)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Zahvaljujem ministru na iscrpnom odgovoru koji ću dobiti u pisanoj formi.

Dakle, hrabri činjenica da je Ministarstvo zdravlja nastavilo kontinuitet rešavanja ovog problema. Čuli smo da će se u infrastrukturu same bolnice tokom sledeće godine uložiti značajna sredstva. Ali, više me hrabri saznanje da će se graditi ta bolnica, sudsko forenzička, najverovatnije u okviru ZIKS-a i na taj način riješiti problem tih pacijenata. Hrabri i činjenica da se individualno bave sa svih onih 70 do 100 pacijenata, tzv. socijalnih pacijenata, da se kroz anamnezu može prepoznati mogućnost njihovog kvalitetnog zbrinjavanja ili u socijalnim ustanovama ili u domovima za stara lica. Lično nijesam sretan da to budu baš domovi za stara lica, ali sigurno može da to bude jedan dobar bajpas za početak, ali njihovo definitivno rešavanje mora ići ka socijalnim servisima, a ne domovima za stare.

Sve to zajedno ide u pravcu jednog multidisciplinarnog pristupa koji dovodi do toga da se ovi pacijenti ni u jednom momentu ne izoluju. Jer, ovo je bolest kao i svaka druga bolest. Ovi pacijenti se moraju liječiti po svim medicinskim standardima kao i svi ostali pacijenti. Podrška za opšte bolnice da određeni broj kreveta planiraju i da imaju za liječenje svojih sugrađana i da na kvalitetan način liječe ove pacijente. U sredini odakle oni vode porijeklo najlakše ih je liječiti i najlakše je sprovoditi rehabilitaciju, najlakše je preko centara za mentalno zdravlje vršiti njihov obilazak na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom ili već kojem ritmu. Prosto da ti ljudi budu i pod adekvatnim medicinskim tretmanom, ali i pod tretmanom same lokalne zajednice, odnosno društva u cjelini, čime će se stvoriti uslovi za uvođenje evropskih standarda za poboljšanje mentalnog zdravlja svih građana Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:45:01)

Hvala i vama, kolega Numanoviću.

Drugo pitanje posvećeno ministru zdravlja je uputila kolegunica Ana Nikolić.

Dajem vam riječ. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (30.05.18 14:45:11)

Hvala.

Uvaženi potpredsjedniče, ministre Hrapoviću, drage kolege i kolegice, uvažene građanke i građani Crne Gore, uvažene građanke i građani Prijestonice,

Koristeći svoje poslovničko pravo po Poslovniku Skupštine Crne Gore i po članu 187 želim da postavim poslaničko pitanje ministru zdravlja gospodinu Kenanu Hrapoviću koje sam već uputila, a odnosi se na jedan izuzetno važan projekat, projekat rekonstrukcije stare dječije bolnice na Cetinju.

Moje pitanje je: Da li Ministarstvo zdravlja ima namjeru i kada da realizuje projekat rekonstrukcije stare dječije bolnice na Cetinju?

Obrazloženje pitanja. Rekonstrukcija nekadašnje izgradnje dječije bolnice je višedecenijska potreba, kako cetinjskog sistema zdravstvene zaštite tako i građana Cetinja. Kompletna dokumentacija je urađena i obzirom da vrijednost projekta prelazi cifru od milion

aura, zahtijeva uključenje i njegovu realizaciju svih relevantnih institucija sistema. Projektom je osmišljeno da u okviru kompleksa Dječje bolnice bude i mini Urgentni blok, Poliklinika sa specijalističkim ambulancama, prostor za laboratorijske nalaze i radiološka dijagnostika. Što će reći da će Prijestonica na ovaj način dobiti skener. Realizacijom ovog projekta snažno bi se unaprijedio stepen zdravstvene ponude i usluge u okviru postojećeg sistema zdravstvene zaštite i omogućio otvaranje novih dodatnih radnih mjesta, što je sve skupa od životne važnosti za Cetinje, tako da smatram jako važnim ovo pitanje.

Odgovor sam tražila u pismenoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:46:57)

Hvala kolegice Nikolić.
Ministar Hrapović daje Vam odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (30.05.18 14:47:03)

Poslanice Nikolić, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

I na ovo i na prethodno pitanje i na buduće Ministarstvo zdravlja će dostaviti pisani odgovor u skladu sa Poslovníkom o radu parlamenta.

Kao što ste i sami naveli u svom pitanju, radi se o decenijski dugom, tako da kažem, problemu, naslijeđenom problemu, na zahtjev Ministarstva zdravlja za potrebe izrade liste projekata iz oblasti zdravstva, koji će biti predloženi za finansiranje iz kapitalnog budžeta za 2019.godinu. Opšta bolnica Danilo I Cetinje dostavila je predlog rekonstrukcije prostora nekadašnje Dječje bolnice koji je trenutno u izuzetno lošem stanju. Kao što ste rekli nije u upotrebi. Prema podacima koji su nam tom prilikom dostavljeni urađena je projektna i prostorna planska dokumentacija, a Prijestonica Cetinje je izdala rješenje o ispunjenosti urbanističko tehničkih uslova. Imajući u vidu činjenicu da je neophodno povećanje prostornih kapaciteta pomenute Opšte bolnice, prije svega zbog povećanja broja i vrsta usluga koje će se pružati u budućnosti, kao i cijeneći da će rekonstrukcija i adaptacija objekta omogućiti bržu i dostupniju zdravstvenu zaštitu te istovremeno obezbijediti i širok spektar dijagnostičkih i polikliničkih ambulanti, Ministarstvo zdravlja je podržalo dostavljenu inicijativu i kao što sam rekao kandidovali smo za kapitalni budžet prema Ministarstvu finansija za narednu godinu.

S tim u vezi Ministarstvu finansija je kao što rekoš upućen predlog da se u kapitalnom budžetu za narednu godinu uvrsti i kandiduje rekonstrukcija i adaptacija stare Dječje bolnice na Cetinju. Napominjemo da su u toku pregovori i sa Evropskom investicionom bankom, o obezbjeđivanju finansijske podrške za izgradnju objekata oblasti zdravstvene zaštite u kojima uz podršku Ministarstva finansija naravno učestvuje i Ministarstvo zdravlja. Jedan od projekata koji je predstavljen i Evropskoj investicionoj banci je i rekonstrukcija stare Dječje bolnice na Cetinju. Rezultati pregovora biće poznati krajem tekuće godine o čemu ćemo naravno obavijestiti parlament i crnogorsku javnost. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:49:18)

Zahvaljumem i Vama ministre Hrapović.
Pravo na komentar vjerovatno koristi kolegica Nikolić.

ANA NIKOLIĆ (30.05.18 14:49:23)

Hvala.

Ja sam zadovoljna odgovorom ministre Hrapoviću, tako da evo čekamo da usvojimo budžet kapitalni za 2019.godinu, i da sve bude ovako kako smo planirali. Ukoliko od Banke

investicionog razvoja dobijemo podršku to će biti jako dobro. Što se tiče i ministarstva države, odnosno Prijestonice Cetinje, da na pravi način zaista ovaj decenijski projekat privedemo kraju na zadovoljstvo građana Prijestonice i čitave naše Crne Gore. Hvala još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:49:53)

Zahvaljuem se i Vama kolegginice Nikolić.

Ovim smo završili i drugo pitanje upućeno Ministarstvu zdravlja.

Sada prelazimo na treće pitanje koje je postavila kolegginica Maja Bakrač.

Izvolite kolegginice.

MAJA BAKRAČ (30.05.18 14:50:10)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani građani, poštovani ministre ,uvažene kolegginice i kolege,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru zdravlja, gospodinu Kenanu Hrapoviću, postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Kada će bolnica Meljine biti uključena u sistem javne zdravstvene zaštite?

Obrazloženje:

Kompleks Meljine je prije više od 100 godina odabran za izgradnju bolničkih i rehabilitacionih sadržaja. Izbor nije bio slučajan već je to učinjeno zbog izuzetne mikroklimе koja predstavlja mješavinu, jodom bogatog, morskog čistog i svježeg planinskog vazduha.

Bolnica Meljine danas funkcioniše u otežanim uslovima. Već duži vremenski period je u finansijskim problemima. Zbog odsustva podrške formalnog vlasnika „Atlas grupe" i činjenice da nije u sistemu javne zdravstvene zaštite, prihodi koje bolnica ostvaruje nijesu dovoljni, pa dolazi do odliva kadrova. Značajan broj zaposlenih je već napustio radno mjesto i traži slično zaposlenje u drugim ustanovama. Dugovanja se uvećavaju, iako Fond zdravstva redovno plaća fakture po ugovoru. Ipak, to nije dovoljno da bi bolnica nesmetano funcionisala.

Zaposleni u Bolnici Meljine ulažu ogroman napor, kako bi svim pacijentima izašli u susret. Savjesno liječe povrijeđene, bolesne, iako su poslednju platu primili u decembru 2017. godine. U Bolnici trenutno radi 11 ljekara, koji uz pomoć ostalog osoblja ulažu nadljudske napore da spasu svaki život.

Veoma je teško obezbijediti 24-oro časovno prisustvo odnosno 24-oro časovni rad zbog velikih kadrovskih problema, jer Novljani prvo traže pomoć u ovoj bolnici. Svi smo svjesni da mnogi pacijenti ne bi stigli živi do bolnica u Risnu i Kotoru, da prethodno nijesu hospitalizovani u Meljinama.

Ohrabruje činjenica da država nije odustala od bolnice, jer ova institucija nije samo značajna za Herceg Novi i Boku nego i za cijelu Crnu Goru. Ova vijek stara ustanova veoma je značajna za grad i građane koji žive u njemu, kao i za turiste koji u velikom broju posjećuju naš grad. Obzirom da se bliži turistička sezona, problemi se i dalje gomilaju. Veoma je važno da se što prije pronađe rješenje, kako bi zdravstvena ustanova funkcionisala za dobrobit svih građana, i zaposlenih od koji su mnogi čitav svoj životni vijek proveli u bolnici, posvećeni ovom humanom poslu uz velika odricanja, uz bezbroj neprespavanih noći uz stručan i predan rad, srećni što su dobili još jednu bitku i spasili ljudski život. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:52:46)

Zahvaljujem, kolegici Bakrač.
Odgovor daje ministar zdravlja.

KENAN HRAPOVIĆ (30.05.18 14:52:54)

Zahvaljujem poslanice Majo Bakrač, na iscrpnom pitanju i zaista onom pitanju koje interesuje ne samo građane područja Herceg Novog već i cjelokupnu crnogorsku javnost.

U pisanom obliku ću dostovati svakako odgovor sledeće sadržine.

Vlada Crne Gore usvojila je 3. avgusta 2016. godine informaciju o ugrožavanju javnog interesa mogućim prestankom rada Privatne zdravstvene ustanove Bolnica Meljine - Herceg Novi koju je dostavilo Ministarstvo zdravlja.

S tim u vezi, u cilju zaštite javnog interesa, Vlada je donijela odluku o

privremenom uključivanju Privatne zdravstvene ustanove Opšta bolnica Meljine - Herceg Novi u javni zdravstveni sistem Crne Gore, koja je još uvijek na snazi.

Napominjemo da je, nakon privatizacije Vojne bolnice Meljine, Fond za zdravstveno osiguranje u maju mjesecu 2010. godine potpisao prvi ugovor sa privatnom zdravstvenom ustanovom Opšta bolnica Meljine a 2013.godine Odlukom o mreži zdravstvenih ustanova ista je uključena u mrežu zdravstvenih ustanova u Cmoj Gori.

Shodno zaključenom Ugovoru sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore Bolnica Meljine je proteklih godina pružala zdravstvene usluge osiguranim licima sa područja opštine Herceg Novi koja imaju izabranog ljekara na području opštine Herceg Novi o uputu izabranog doktora Doma zdravlja a to su sledeće oblasti: opšta hirurgija sa traumatologijom, internu medicinu, ORL dijagnostiku, do 01.10.2016.godine samo su bila hitna stanja, i hitne hirurške intervencije, a od tada ne, ginekologija i akušerstvo takođe do 01.10.2016. godine akušerstvo i liječenje patologije trudnoće, usluge mamografije i usluge kolonoskopije, sa uzimanjem biopsije i anestezijom u okviru skrininga kolorektalnog karcinoma po uputu izabranog doktora.

Takođe, Bolnica Meljine, sem osiguranim licima Herceg Novog, u hitnim stanjima pruža zdravstvene usluge i osiguranim licima koja su se zbog privremenog boravka zatekla na području opštine Herceg Novi, po uputu doktora Jedinice za hitnu medicinsku pomoc u Herceg Novom.

Ugovorom je definisano da Bolnica Meljine, svim osiguranim licima Fonda, pruža usluge liječenja u hiperbaričnoj komori, kao i usluge fizikalne medicine za kardiološku rehabilitaciju nakon infarkta miokarda i nakon kardiohirurških operacija, po kom osnovu su na predlog ljekarske komisije Fonda upućivani osiguranici na liječenje. Po osnovu ispostavljenih faktura ono što je bitno istaći za sve pružene usluge od strane Bolnice Meljine, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore mjesečno prenosi sredstva, odnosno redovno izmiruje svoje obaveze kao što ste i sami rekli. U svom pitanju ste pomenuli finansijske obaveze. Moram da istaknem da finansijske obaveze koje se odnose na zarade zaposlenih da materijalni troškovi nijesu definisani ugovorom sa Fondom za zdravstveno osiguranje koji plaća samo pružanje usluga već je to obaveza vlasnika Bolnice Meljine, a to je Atlas grupacija. Ponavljam sve te obaveze od zarada zaposlenih koji nijesu primali kao što ste rekli od decembra prošle godine, materijalne troškove su obaveze Atlas grupacije, a ono što je obaveza države Crne Gore kroz usluge koje plaća Fond zdravstva se redovno izmiruje.

Imajući u vidu činjenicu da Opštini Herceg Novi gravitira preko 30.000 stanovnika kao i da za vrijeme turističke sezone taj broj dostiže cifru od preko 36.000 ljudi koji koriste zdravstvenu zaštitu Bolnice Meljine nesporan je značaj ove ustanove u zdravstvenom sistemu Crne Gore u pogledu obezbjeđivanja blagovremene i dostupne zdravstvene zaštite stanovništva južne regije.

Međutim i pored činjenice da Fond za zdravstveno osiguranje redovno izmiruje obaveze po osnovu fakturiranih usluga prevazilaženje ozbiljnih finansijskih i kadrovskih problema sa kojima se Bolnica Meljine suočava uslovljeno je rješavanjem pitanja imovinsko-pravnih odnosa ustanove i pitanje njenog statusa, odnosno okončanjem sudskog spora koji država Crna Gora vodi sa vlasnikom bolnice.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:57:21)

Hvala vam ministre Hrapoviću.

Pravo na komentar koristi poslanica Bakrač.

MAJA BAKRAČ (30.05.18 14:57:33)

Zahvaljujem na odgovoru.

Kao kada ste već pomenuli da je rađeno na tome da se unaprijedi liječenje u Bolnici Meljine tu ste u pravu. Ja moram da se osvrnem na činjenicu da je recimo od januara, od početka januara do kraja aprila ove godine, ambulantno tj. pregledi u ambulantama na primjer hirurgije urađeno 2.121 internom 1.783, naginekologiji 1.467, ORL 1.298 i očnom odjeljenju 478.

Znači, pregledi koji su urađeni od početka ove godine do kraja aprila ove godine, iako kao što smo već nekoliko puta pomenuli ovi radnici koji tu rade i doktori nijesu primili ni jednu jedinu platu. Ono što smo čuli prethodno i od ministra Pažina da se postupak eto donekle privodi kraju kada će se privesti još uvijek ne znamo, negdje moramo da nađemo rješenje da vidimo koji je to način kako bi pomogli tim radnicima koji rade u toj ustanovi. Upravo iz razloga što oni daju maksimum od sebe da sve zdravstvene usluge pružaju na adekvatan način kao da primaju platu, a svi ovdje znamo da živimo svi od plate i da ti radnici moraju da plate kao i svi mi naravno i školarinu, i stanarinu, i sve one potrebe koje iziskuje život. Tako da negdje moramo biti onako i odgovorni, savjesni da razumijemo i te ljude koji rade u toj bolnici i da shvatimo da su oni negdje na ivici strpljenja što se tiče te njihove finansijske situacije i možda bi trebali negdje da razmislimo da vidimo da li postoji neki način da se nađe neko zajedničko rješenje, pa makar privremeno ono bilo do okončanja tog sudskog postupka kako ne bi izgubili ni ono malo ljekara što je ostalo u bolnici, kako bi ih sačuvali. Jer, oni vjerujte zaslužuju jednu veliku zahvalnost ne samo od mene ovako javno nego od svih građana Herceg Novog i svih turista koji dolaze i posjećuju naš grad. Tako, negdje vas molim i vas kao ministra da uložite dodatan napor i pokušamo da vidimo koji bi to način bio ili put gdje bi mogli da im pomognemo u rješavanju i privremenom prevazilaženju ovog njihovog finansijskog problema.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 14:59:58)

Hvala vam kolegice Bakrač.

Ovim smo završili set pitanja koji smo imali prema Ministarstvu zdravlja.

Zahvaljujem se ministru zdravlja na odgovorima i poslanicama na postavljenim pitanjima, sad prelazimo na Ministarstvo kulture.

Ministru Aleksandru Bogdanoviću koga pozdravljam, upućeno je šest pitanja i po redoslijedu dajem riječ kolegi Andriji Popoviću.

Izvolite kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.05.18 15:00:31)

Hvala potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke, građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani ministre Bogdanoviću,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Što Ministarstvo kulture odnosno Vlada Crne Gore preduzimaju da se ostrvo Lesendro u Skadarskom jezeru, zaštićeno kulturno dobro, spasi od potpunog propadanja iako bi tvrđava kao važno crnogorsko identitetsko kulturno dobro uz relativno mala ulaganja mogla zadobiti nekadašnji sjaj i postati jedno od najvažnijih kulturnih svetišta u Crnoj Gori?

Obrazloženje.

Na nekadašnjem ostrvu u blizini Vranjine 1843.godine Petar II Petrović Njegoš podigao je tvrđavu na površini od oko 3000 m2. Služila je kao vojnička predstraža za odbranu prema rijeci Crnojevića. Često je nazivana ključem od jezera. Krajem iste godine Turci su je zauzeli, proširili i utvrdili visokim bedemima i kulama. Njegoš je u više navrata bezuspješno pokušavao da povрати utvrđenje pa je u narodu ostala izreka "izgore ka vladika za Lesendrom". Poslije oslobođenja od Turaka 1878.godine ovdje je sagrađena oružnica sa ratnim zalihama koja je služila do Prvog svjetskog rata. Izgradnjom magistralnog i željezničkog puta polovinom prošlog vijeka Lesendro je pretvoreno u poluostrvo. Lesendro je zaštićeno nepokretno, kulturno dobro fortifikacione arhitekture od 1949.godine. Iako se nalazi neposredno pored puta i danas je prilaz dosta nepristupačan. Spomenik je u ruševnom stanju i u velikoj mjeri obrastao u rastinje koje ne dozvoljava potpuni obilazak objekta. Unutar tvrđave instaliran je metalni stub za dalekovod, tako da će u budućnosti osim izrade projekta sanacije sa programom namjene najvjerovatnije biti potrebno izmiještanje stuba za dalekovod. Danas bi tvrđava uz relativno mala ulaganja mogla zadobiti nekadašnji sjaj i postati jedno od važnijih mjesta na ovom dijelu jezera, pa je ovo napomena i apel za Ministarstvo kulture i Vladu da stavi akcenat na što hitnijoj sanaciji i valorizaciji Lesendra.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:03:23)

Zahvaljujem se i ja Vama kolega Popoviću i dajem riječ ministru Alesandru Bogdanoviću. Izvolite ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (30.05.18 15:03:34)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi poslanice Popoviću,

U skladu sa članom 187 i članom 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći odgovor:

Tvrđava Lesendro je Zakonom zaštićena i ima status nepokretnog kulturnog dobra na osnovu rješenja o stavljanju pod zaštitu broj 411 od 28.06.1949.godine. Do izgradnje Željezničke pruge Lesendro je bilo ostrvo u Skadarskom jezeru koje je služilo za komunikaciju između riječke i crmničke nahije. Petar II Petrović Njegoš je 1843.godine na njemu sazidao tvrđavu zvanu Vladičina kula koja je najviše korišćena u vojne i odbrambene svrhe. Utvrdom dominiraju ostaci dvije veće kružne kule i više manjih, nekadašnje oružarnice kao i nekoliko pratećih objekata, a ista je u potpunosti okružena bedemima. Utvrđenje je građeno od lomljenog i pritesanog kamena dok je ulazna kapija obrađena klesanicama. Nesumnjiv istorijski značaj, ali povoljna geografska pozicija doprinijeli su da kulturno dobro i pitanje njegove adekvatne valorizacije bude tretirano kroz više nacionalnih i međunarodnih projekata. Tako je kroz saradnju sa Savjetom Evrope 2008.godine pripremljena preliminarna tehnička procjena koja predviđa ulaganja od milion i 424 hiljade eura neophodne za cjelokupnu restauraciju Lesendra.

Pored navedenog tvrđava je tretirana kroz projekat ekonomska i reputaciona valorizacija kulturnog nasleđa Crne Gore, pokrenut na inicijativu stalne misije Crne Gore pri Evropskoj uniji Ministarstva kulture i Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Projekat je rezultirao donošenjem izvještaja u odnosu na viziju razvoja tri lokaliteta na Skadarskom jezeru među kojima je i tvrđava Lesendro, a nakon posjete Tajeks eksperata Crnoj Gori 2016.godine. Tom prilikom je procijenjeno da restauracija i valorizacija Lesendra može biti regulisana i realizovana kroz uspostavljanje integrisane kulturne rute na Skadarskom jezeru, te uvezivanje kulturnog dobra sa područjem Vranjine, ali i obnovljenom tvrđavom Besac, Žabljakom Crnojevića i drugim kulturnim dobrima na ovom prostoru.

Podsjećam da smo samo za tvrđavu Besac preko pred pristupnih fondova obezbijedili do sada preko 800.000 eura. Preliminarni troškovi realizacije navedenog koji podrazumijeva angažovanje više subjekata na lokalnom i nacionalnom nivou podrazumijevaju izdvajanja koja

prevazilaze iznos od 10 miliona eura, a koja bi bila upotrijebljena za restauraciju kulturnih dobara na potezu cijele kulturne rute, ali i za uspostavljanje prateće turističke infrastrukture. Cijeneći sve navedeno Ministarstvo kulture intenzivno radi na pronalaženju mehanizama za međunarodno finansiranje ovih i sličnih projekata, pa je kroz publikaciju potencijali kulturne baštine Crne Gore ekonomska valorizacija izdatu 2017.godine, tretirana i tvrđava Lesendro kao jedno od kulturnih dobara sa izuzetnim ekonomskim i turističkim potencijalom koji može biti valorizovan na principima održivog razvoja.

Jedan od glavnih problema tvrđave Lesendro je postavljanje stuba za dalekovod na ostrvu 60- tih godina što je prepoznato i elaboratom o revalorizaciji kulturnog dobra iz 2014.godine, kada je ustanovljeno stanje, te predloženi režim i mjere zaštite za njegovo unapređenje. U tom kontekstu glavne aktivnosti na sanaciji Lesendra moraju se odnositi na rješavanje upravo ovog problema.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:07:54)

Hvala Vam ministre.

Pravo na komentar koristi kolega Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.05.18 15:08:02)

Zahvaljujem ministre na odgovoru. Dobro je što se vodi računa o valorizaciji ostrva Lesendro. Vjerujte ponovo ću vas pitati uskoro da li je u nekoj bitnijoj i značajnijoj mjeri to pitanje zaživjelo i da li je pokrenut postupak čitave te revitalizacije ostrva. Kao što sam rekao ovo je važno crnogorsko identitetsko kulturno dobro. Istorijski smo vezani veoma za ostrvo Lesendro. Dakle, to je kako smo u istoriji čuli, učili rana koju Njegoš nije mogao preboljeti gubitak ostrva Lesendro. Čak u istoriji stoji ta priča da je praktično zbog ostrva Lesendro se razbolio i umro mlad. I ja sam bio više puta u situaciji da su gosti iz inostranstva tražili da ih povedem na ostrvo. Praktično je to i teško tehnički izvesti. Znači i sami da je najbliži parking udaljen nekih 500 m ispred restorana Jezero od Kombinata plantaže. Vjerujem da će aktuelna crnogorska Vlada oživjeti ovaj projekat. Evo smo čuli taj podatak da ta neka preliminarna procjena iz 2008.godine pokazuje da bi potrebna sredstva bila nešto oko milion i po eura i vjerujem naravno, ne radi se samo o tom kulturnom dobru u Crnoj Gori, bezbroj je tih kulturnih dobara, ja sam i ranije govorio o mnogima od njih. Ali u svakom slučaju nedavno ste došli na mjesto ministra kulture i vjerujem da ćete tu neku vašu poznatu energiju koju ste imali upotrijebiti u svrhu revitalizacije mnogih dobara. Ne radi se samo o tvrđavi Lesendro. Bezbroj tvrđava nevjerovatnih imamo na području Bokotorskog zaliva koje je nekad radila Austrougarska. Te tvrđave su nevjerovatne atrakcije turističke i u ovakvom zapuštenom stanju ali da će se naći način da se isfinansira njihova revitalizacija.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:11:41)

Zahvaljujem kolega Popoviću.

Evo da iskoristim mogućnost da vas informišem da nije samo Njegoš plakao za Lesendrom nego je Oso Baroti ili Oso Kuka se zapalio tu. Znači, nije baš bio Turčin koji se borio da brani Lesendro, ali to su istorijski fakti koje trebamo zajednički da uvažavamo i da ih razmjenjujemo. To su činjenice koje su bile. Stoga sad prelazim na sljedeće pitanje. Koleginica Aleksandra Vuković će postaviti pitanje.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.05.18 15:12:16)

Drage poslanice i poslanici, građani i građanke Crne Gore, zahvaljujem na mogućnosti da postavim ministru kulture svoje pitanje.

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru Aleksandru Bogdanoviću postavila sljedeće poslaničko pitanje:

Rekonstrukcija i sanacija Dvorca kralja Nikole, koji je sagrađen 1900. u Nikšiću zbog vlage, krova koji prokišnjava i uopšte loših uslova iako je renoviran prije više od 30 godina, predstavlja jednu od najzahtjevnijih obaveza Ministarstva kojim rukovodite i Opštine Nikšić. Molim vas da crnogorsku i nikšićku javnost upoznate sa tim kako teku pripreme za ovaj veliki posao i kada možemo očekivati završetak radova na ovome kulturnome dobru od velikog značaja za Nikšić i Crnu Goru.

Kao što znamo evo vidimo danas da i kolega Popović govori o nekim vrijednostima koje su baštinili Petrovići. Evo i ja se bavim Dvorcem kralja Nikole, jer smatram da je to jedno od onih nedovršenih poslova koje je lokalna vlast i ne samo ova obećala nikšićkim građanima i građankama, a smatram ga jednim od najvažnijih pitanja s obzirom na to da je taj Dvorac koji je kralj Nikola izgradio za svoj ljetnjikovac u Nikšiću početkom ovoga stoljeća stvarno arhitektonski jedno od najljepših zdanja koje su Petrovići uopšte radili. Uprkos tome što on to jeste i dalje djeluje ako ga izdaleka gledate, on izbliza danas nije ono što bi trebalo da bude ne samo za moje sugrađane i sugrađanke nego za prvenstveno turiste koji bi trebalo da posete Nikšić pošto vidite da u posljednje vrijeme mnogo radimo i na revitalizaciji nikšićkoga bedema kako bi turisti imali što u Nikšiću da vide i zbog čega u njemu da se zadrže. Zbog toga i zbog samog sadržaja Dvorca kralja Nikole smatram ga jednim od važnijih energetske mjesta Nikšića. Da ne govorim o tome da se do njega dolazi Ulicom Vita Nikolića, da se pored njega nalazi saborni hram i da zaista to jeste neko sabirno mjesto Nikšićana. Ako imamo u vidu da je jedna od zaista najvećih antifašističkih ikona ikad Stevan Filipović, ako znamo taj junak je sa visoko podignutim rukama ispod vješala i njegova fotografija se danas nalazi na ulazu Ujedinjenih nacija na Istriveru, a znamo da se u Dvorcu kralja Nikole nalazi i foto sjećanje na jednog od najznačajnijih narodnih heroja narodnooslobodilačke borbe to je Ljubo Čupić. Vi samo tom činjenicom možete privući veliki broj turista u Nikšić i nikšićki Dvorac. Ali, čini mi se da ne bismo mogli s obzirom na vlagu, oštećene zidove, s obzirom na zaista neuslovnost u kome rade radnici ovoga Dvorca uvesti turiste i pokazati im tu jednu od značajnih ikona Nikšića.

Nadam se ministru Bogdanoviću očekujem vaš odgovor pa ću onda svakako dati još neko svoje dodatno obrazloženje da će rekonstrukcija koju namjeravate da vršite podrazumijevati još jedno veoma važno pitanje.

Naime na onom drvenom paspatuu na kome se nalaze te fotografije, fotografija sa osmijehom Ljuba Čupića koja svakako jeste jedna od čini mi se najvećih post ikona i naravno one fotografije koje prikazuju i njegovu smrt mučku piše iznad osmjeh Ljuba Čupića što naravno nije svojstveno našem jeziku, pa se nadam da će i ta jedna ajde da kažem pravopisna greška koja na neki način narušava jezički ono što je najljepše biće našeg naroda biti u toku te revitalizacije ispravljena i da će pisati osmijeh Ljuba Čupića. I drugo što želim takođe veoma da naglasim jeste da se na tom mjestu Dvorcu kralja Nikole nalaze svi oni relikti koji, čini mi se otvaraju trasu, takođe jednom od najenergetskijih mjesta u vezi sa razvojem turizma u Nikšiću, a to su relikti koji su doneseni u muzej čini mi se od '54. do '64.godine kada su prvi put vršena arheološka istraživanja u Crvenoj stijeni koja su, naravno nastavljena i kasnije 2004. nastavljaju se i sada baš u okviru vašega Ministarstva pod nazivom ili pod projektom Putevi kontinuiteta.

Ono što je, čini mi se nešto najvrednije na svjetskom nivou što Crna Gora ima i čime raspolaže, a to je svakako ono što je pronađeno u Crvenoj stijeni, takođe zaslužuje jedan drugačiji odnos i svakako to je jedan sadržaj dvorca. I najzad u tome dvorcu, a on sadrži i mnoge druge relikte nalazi se i sve vrijedno oružlje iz najvećih i najznačajnijih bitaka koje su se vodile na tlu Nikšića, a tu su najznačajnije crnogorske bitke. Evo samo, pošto su se završili nedavno podgorički izbori, a znamo da je jedan od kamena spoticanja bio obelisk vojvodi Mirku Petroviću koji se nalazi na Trgu nezavisnosti.

U tome dvorcu nalazi se i sablja vojvode Mirka kao predvodnika Grahovačke bitke, tako da eto to su samo one važne stvari koje sobom prizivaju veliki broj turista, a koje gotovo ostaju skrivene, zbog toga što mi nemamo, da kažem, tako priliku da pozovemo i turiste i druge ljude da nam posete dvorac, s obzirom na njegov sadašnji izgled.

S toga se nadam da će naravno i ovim odgovorom vašim, jer sam već videla da ste pokrenuli inicijative da intenzivno radite u vezi sa restauracijom da će odgovor dati izvjesnu nadu Nikšićankama i Nikšićanima da će naš dvorac konačno dobiti onaj sjaj koji zaslužuje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:18:17)

Hvala kolegginice Vuković.
Odgovor vam daje ministar Bogdanović.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (30.05.18 15:18:26)

Zahvaljujem uvaženoj poslanici Vuković.

U skladu sa članom 190 i 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći odgovor :

Dvorski kompleks kralja Nikole zbog posjedovanja izuzetnih kulturnih vrijednosti zakonom je zaštićen i ima status nepokretnog kulturnog dobra od 1957. godine. Kompleks se sastoji od zgrade dvora, ljetnjikovca knjaza Nikole i objekta ambulante koja se nalazi u prilaznom parku.

Dvorac je podignut u skladu sa projektom koji je izradio doktor Josip Slade, kao reprezentativna građevina za potrebe crnogorskog dvora, povodom proslave četrdesetogodišnjice vladavine knjaza Nikole.

Nakon Prvog svjetskog rata, dvorac je bio osnovna škola, potom gimnazija sve do 1957.godine. Danas je u ovom zdanju smješten Zavičajni muzej, Gradska biblioteka, Galerija i Arhiv. Muzej je zavičajnog kompleksnog tipa sa arheološkom, etnografskom i istorijskom zbirkom. Stanje u kojem se nalazi Dvorac kralja Nikole upućuje na potrebu sprovođenja sveobuhvatnih konzervatorskih mjera, kako bi se obezbijedila zaštita i unapređenje ovog kulturnog dobra.

Arhitektonska kompleksnost, specifičnost gradivnog materijala, očuvana autentičnost, integritet, arhitektonske i druge kulturne istorijske vrijednosti ukazuju na to da i najmanja intervencija na ovom kulturnom dobru predstavlja zahtjevan i analitičan pristup, kako bi se obezbijedio adekvatan tretman i dvorac očuvao za buduće generacije.

Imajući u vidu značaj kao i potrebu sprovođenja konzervatorskih mjera za zaštitu i očuvanje ovog kulturnog dobra, država Crna Gora kapitalnim budžetom u dijelu izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije objekata kulture proteklih godina u kontinuitetu planira sredstva za izradu konzervatorskog projekta iz sprovođenja konzervatorskih mjera na Dvroc u kralja Nikole u Nikšiću.

Istraživački radovi koji su osnova svih daljih aktivnosti na sanaciji ovog kulturnog dobra uspješno su realizovani, nakon čega se pristupilo izradi konzervatorskog projekta u kojoj su učestvovali predstavnici Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore i Agencija za izgradnju Nikšića u skladu sa ugovorom zaključenim između opštine Nikšić i Javne ustanove Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore.

Konzervatorski projekat je u fazi revizije, nakon čega se stvaraju uslovi za sprovođenje konzervatorskih mjera odnosno za samu sanaciju ovog značajnog kulturnog dobra.

Projektom planiranih mjera teži se očuvanju autentičnosti i drugih kulturno-istorijskih vrijednosti ovog značajnog segmenta crnogorske kulturne baštine. Rokove za izvršenje svih planiranih aktivnosti diktira njihova kompleksnost kada je u pitanju sam tretman kulturnih dobara koji je usmjeren na dugovječnost kulturne baštine odnosno njeno održavanje u određenom okruženju uz adekvatnu upotrebu.

Cijenim da je izradom projekta koji je godinama bio kamen spoticanja riješen najveći izazov u cilju uspješne realizacije cjelokupnog projekta.

Podsjećam, da je konzervatorski projekat Dvorca kralja Nikole u Nikšiću prezentovan 18.aprila ove godine u okviru obilježavanja Međunarodnog dana spomenika i spomeničkih cjelina i kao dio programa Evropske godine kulturne baštine.

Navedenim želim istaći da Ministarstvo kulture, bez obzira na zakonske obaveze vlasnika odnosno držaoca kulturnog dobra, ima jasan stav i odgovoran pristup kada je u pitanju definisanje prioriteta u zaštiti i očuvanju kulturno-istorijskih vrijednosti Crne Gore.

Što se tiče drvene pasparture na spomeniku Ljubu Ćupiću, ovo što ste pomenuli, evo spreman sam da uputim tim Centra za konzervaciju i arheologiju da sagledamo i da tu pravopisnu grešku ispravimo kako ste rekli "u osmijeh Ljuba Ćupića", ali drago mi je što ste pokrenuli ovo pitanje samog praistorijskog lokaliteta Crvene stijene koji će zasigurno biti jedan od prioriteta Ministarstva kulture. To smo već pominjali na nekoliko sjednica Vlade da pored Duklje i pored Crvene stijene zaista ne treba da imamo druge prioritete prije njih samih. I drago mi je da na ovim projektima intenzivno radimo, na projektu Duklje sa Ambasadom Republike Italije ..(Prekid)... i drago mi je da smo tu već odmakli sa nekim istraživanja, ali posebno mi je drago, obzirom da ste vi Nikšićanka i da se toliko zalažete za kulturna dobra i baštinu Nikšića, da kažem i kada je ovaj praistorijski lokalitet u pitanju Crvena stijena da zaista zahtijeva veću valorizaciju u mnogo većem obimu i da smo o tome razgovarali sa predstavnicima i Crnogorske akademije nauke i umjetnosti koji su uključeni u ovom projektu, predstavnicima Narodnog muzeja Crne Gore, ali i sa predstavnicima Univerziteta u Mičigenu koji intenzivno rade na daljim arheološkim istraživanjima kada je ovaj lokalitet u pitanju.

Mi ćemo vjerovatno trebati još nekoliko decenija dok se kompletan lokalitet istraži i na taj način dodatno valorizuje, ali smatram da je naša obaveza u smislu promovisanja tog državnog i kulturnog identiteta da jedno od dva najznačajnija praistorijska nalazišta ne samo u Evropi nego i šire i dodatno valorizujemo u narednom periodu.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:24:43)

Hvala vam ministre.

Pravo na komentar vašeg odgovora koristi koleginica Vuković.Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (30.05.18 15:24:49)

Zahvaljujem predsjedavajućem Nimanbeguu, zahvaljujem ministre Bogdanoviću na iscrpnom odgovoru koji ste mi dali. Ja bih vas zamolila da mi odgovor na ovo konkretno pitanje pošaljete i u pisanoj formi, s obzirom na to da znate da kao Nikšićanka ću sve vrijeme prilježno pratiti to kako se odvijaju radovi na Dvorcu kralja Nikole, jer čini mi se zaista da u ovome trenutku u Nikšiću, osim završetka nikšićkog trga i rekonstrukcije Doma revolucije nema važnijega posla, a mislim da će Ministarstvo kulture u tom pogledu zaista, s obzirom na to da se radi o najvećem dvorcu kralja Nikole, a on je volio da gradi dvorčeve, gradio ih je svuda i gotovo u svim važnim gradovima u Crnoj Gori. Svakako može doprinijeti da tim angažmanom i vaše Ministarstvo, s obzirom na to da ste i vi tek kao ministar na početku svoga rada dobije pohvale sveukupne crnogorske javnosti, s obzirom na njegov značaj.

Posebno me raduje, to sam vam i lično kazala, vaš angažman kada je u pitanju revitalizacija Duklje. Ja se nadam da će one ići u pravom smjeru, da će neđe i u neko dogledno vrijeme i pruga koja na neki način prolazi kroz onaj kraj, to ćemo se saglasiti svi urušila .... tog drevnog grada, a sa druge strane čini mi se na neki način onemoćila građane Crne Gore da idu da vide, da osjete duh Duklje, da jednostavno borave u tom gotovo zaboravljenom gradu koji oživljavaju samo crnogorski pjesnici. Hvala vam na toj brizi i posebno na isticanju Crvene stijene jer kao što ste sami rekli ne da je to samo evropsko nalazište, svjedočimo o nekom životu na zemlji oko 150 do 200 čak kažu istraživači hiljada godina. Mislim da je to, to su i rekli profesori sa univerziteta Michigan koji na žalost u Crnoj Gori valjda stranci treba da dođu pa da nam ukažu kakvo mi blago imamo pa da se njime bave i da nam ga na neki način pokažu, u Crnu Goru treba da dođu oni pa da svemu tome svjedoče. Mi sada svi svjedočimo i znam da ste svi uključeni u taj projekat i mislim da o Crvenoj stijeni treba neprestalno zboriti i na neki način možda i prije svih tih akcija koje podrazumijevaju ulaganje velikog novca možda da se naprave neke ture turističke kako bi i Nikšićani i Nikšićanke koji, vjerujte mi, mnogi nijesu vidjeli Crvenu stijenu i ne znaju ni đe je, ni kako izgleda, mogli da vide što u stvari imaju i što u stvari znači njihov grad.

Za kraj, ministre Bogdanoviću, sjetila sam se jedne anegdote u vezi sa kraljem Nikolom,

kada je jedan Crnogorac mu stalno dosađivao on ga je prokleo " Bog ti dao najbolje dvore i najgore susjede". Kad su kralja pitali kakva Vam je to kletva kralju, što vam to znači, on je rekao "od rđava susjeda ne mili se živjeti čovjeku, a takve dvore niko nije u stanju da kupi". Mislim da od Nikšićana nema boljih susjeda i mislim da bi ...(Prekid).... to da Nikšićani stvarno jesu pravi susjedi i da zaslužuju da im se ono što je najljepše i najveći dvor na kraju i konačno rekonstruiše. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:28:10)

Zahvaljujem se poslanici Vuković.

Prelazimo na poslanika Radula Novovića. Izvolite, kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (30.05.18 15:28:23)

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Saglasno Poslovniku Skupštine Crne Gore želim da ministru kulture Aleksandru Bogdanoviću, postavim sljedeće pitanje:

Kada će biti završena rekonstrukcija Doma vojske u Podgorici, odnosno kada će ovaj objekat početi sa radom i šta će biti smješteno u ovom objektu? Naime, u medijima smo imali prilike da pročitamo da je ministar Bogdanović najavio skoro otvaranje Doma vojske u Podgorici. Mi koji smo rođeni i koji živimo u Podgorici, pamtimo Dom vojske ili Dom JNA, kao jedan od najreprezentativnijih objekata u našem gradu. Dugo godina on nije u funkciji, pa skoro otvaranje, vjerujem, raduje svakog. Siguran sam da građane Podgorice, ali i drugih gradova, zanima kojim sadržajima će raspolagati ovaj objekat, odnosno koja će mu biti namjena?

Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:29:21)

Hvala kolega Novoviću.

Odgovor na Vaše pitanje će dati ministar Bogdanović.

Izvolite ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (30.05.18 15:29:31)

Uvaženi poslaniče Novoviću, u skladu sa Poslovníkom Skupštine dajem sledeći odgovor:

Objekat bivšeg Doma vojske u Podgorici smješten je u zahvatu DUP-a Stara varoš u Podgorici spratnosti dva suterena, prizemlje i tri sprata ukupne bruto površine 10 529m². Na drugom i trećem spratu je projektovan kancelarijski prostor sa pripadajućim komunikacijama, dok objekat posjeduje i sam restoranski dio sa kuhinjom i svim pratećim sadržajima kao i ljetnju baštu. Direkcija javnih radova je u oktobru 2008.godine sklopila ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji i adaptaciji ovog objekta za potrebe Muzičkog centra i Crnogorske kinoteke. To su dvije nacionalne ustanove kulture koje od svog osnivanja djelatnost obavljaju u iznajmljenim i neadekvatnim prostornim uslovima.

Isti status ima i novoosnovana Nacionalna ustanova kulture Filmski centar Crne Gore koja je počela sa radom u aprilu prošle godine, takođe u iznajmljenom prostoru u Podgorici. Te tri ustanove kulture biće smještene u objektu bivšeg Doma vojske što će u velikoj mjeri doprinijeti ne samo unapređenju infrastrukture u kulturi kao bitnom razvojnom prioritetu već i stvaranju neophodnih uslova za njihov rad u punom kapacitetu. Objekat je projektovan u skladu sa funkcionalnim potrebama navedenih ustanova kulture, pa su pored zajedničkih prostorija kao što su Klub umjetnika, restoran, prostor za publiku planirani i posebni namjenski prostori.

Za potrebe Muzičkog centra planirana je velika koncertna sala kapaciteta 440 mjesta, zatim

mala koncertna sala kapaciteta 190 mjesta, sale za probe simfonijskog i narodnog orkestra, kao i prostorije za izvođače. Za potrebe Crnogorske kinoteke planirani su depoi za arhiviranje filmova i video građe, zatim sala za projekcije, biblioteka, administrativne prostorije kao i svi ostali neophodni prateći sadržaji. Za potrebe Filmskog centra planirane su administrativne prostorije, dok će se za realizaciju programskih zadataka ustanove, kao što su sale za projekcije filmova i neophodni prateći sadržaji koristiti kroz postojeće kapacitete ove prethodne dvije institucije.

U toku su završni radovi na izradi enterijera, montraži termotehničkih i elektro instalacija, izradi spušenih plafona i montaži audio-video tehnike. Planirano je da se radovi na objektu završe u naredna dva mjesca najkasnije nakon čega slijedi procedura priključivanje objekta na elektroenergetsku mrežu. Podsjećam da je do sada na rekonstrukciji ovog objekta utrošeno 13 miliona i 500 hiljada eura. Stavljanjem u funkciju nekadašnjeg Doma vojske dobićemo, ne samo reprezentativno i moderno zdanje, već se otvoriti mogućnosti za unapređenje same kulturne ponude, produkciju novih umjetničkih programa, znatno bolju iskorišćenost kapaciteta u kulturi i njenu održivost kroz međunarodnu saradnju i razmjenu. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:33:08)

Hvala Vam ministre Bogdanoviću.

Pravo na komentar Vašeg odgovora koristi kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (30.05.18 15:33:17)

Kratko ću. Hvala Vam ministre na ovom odgovoru. Želio bih samo reći par napomena. Zaista će otvaranje, odnosno ponovno puštanje u funkciju Doma vojske biti veliki dan iz više razloga. Vi ste ih dobro elaborirali i tu nemam šta da dodam. Ono što želim da naglasim jeste činjenica da to što će se pod jednim krovom u ovom prestižnom ambijentu naći tri stuba crnogorske kulture jeste svojevrsan doprinos promociji crnogorskog identiteta. Upravo ovakvim potezima Vlada, odnosno Ministarstvo kulture najočiglednije pokazuje svoj odnos prema našoj tradiciji i kulturi, odnosno prema našem identitetu. Ovo nam mora biti orjentir, rekao bih, novi standard kojem ćemo težiti kad je u pitanju ambijent za rad naših kulturnih djelatnika. Na kraju krajeva, to je nešto što će siguran sam uticati i na kvalitet kulturnog proizvoda koji će dolaziti iz ovih institucija. Na kraju, ne preostaje mi ništa drugo nego da zaposlenima u Muzičkom centru, Kinoteci i Filmskom centru čestitam novi radni kreativni prostor koji će uskoro dobiti, ali i da izrazim očekivanje da ćemo svi zajedno uživati u njihovom stvaralaštvu i kreativnosti. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:34:44)

Hvala, kolega Novović.

Ovim smo završili treće pitanje koje je postavljeno Ministarstvu kulture. Prelazimo na set od dva pitanja koje je postavio kolega Momčilo Martinović. Kolega Martinović, postavite prvo pitanje. Izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (30.05.18 15:35:07)

Uvaženi predsjedavajući, gospodine Nimanbegu, poštovane kolege poslanici, poštovani predstavnici izvršne Vlade, odnosno Vlade Crne Gore, dozvolite mi da iskoristim svoju poslaničku mogućnost u odnosu na član Poslovnika 187 i postavim ministru kulture, gospodinu Aleksandru Bogdanoviću sledeće poslaničko pitanje:

Kako napreduje rad Državne komisije, formirane od strane Vlade Crne Gore za potrebe nadzora postupka revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzeji Crne Gore i kada se mogu očekivati prvi rezultati?

Obrazloženje:

Putem sredstava javnog informisanja u saznanju sam da je donijeta Odluka o obrazovanju Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore.

Takođe sam upoznat da će državna komisija vršiti nadzor nad postupkom revizije Muzejskog fonda Narodnog muzeja te utvrditi stanje i broj pokretnih kulturnih dobara i muzejskih predmeta, kao i listu muzejskih predmeta koji nedostaju kako bi se pokrenuo postupak pred nadležnim organima.

Shodno tome, potrebno je da nas informišete kada se mogu očekivati prvi preliminarni nalazi komisije. Interesuje me i vaše mišljenje, s obzirom na resor koji vodite, da li u Crnoj Gori, u ovom cjelokupnom postupku, postoje određeni kadrovi sa svojim stručnim kompetencijama i znanjima da odgovore ovom složenom problemu? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:36:55)

Izvolite, ministre, dajte odgovor kolegi Martinoviću.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (30.05.18 15:37:01)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Martinoviću, u skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore, Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći odgovor :

Vlada Crne Gore je na sjednici od 21. decembra 2017. usvojila Informaciju o uočenim problemima u radu javne ustanove Narodni muzej Crne Gore i donijela Zaključke od 28. decembra 2017. godine kojim se, pored ostalog, zadužuje Ministarstvo kulture da o sprovedenim aktivnostima dva puta godišnje informiše na osnovu izvještaja Uprave za zaštitu kulturnih dobara javnu ustanovu Narodni muzej Crne Gore i državnu komisiju.

Naime, broj muzejskih predmeta je sporan u pogledu postojeće muzejske dokumentacije, a naročito nakon izvršenog postupka revalorizacije. Nakon postupanja Uprave za zaštitu kulturnih dobara u pogledu utvrđivanja činjenica o neidentifikovanim kulturnim dobrima koja se čuvaju u Narodnom muzeju, nametnula se potreba dodatnog istraživanja i hitnog sprovođenja postupka revizije ukupnog muzejskog fonda Narodnog muzeja. Ukazuje se posebno da je određena ekspertiza urađena 1987. godine od strane komisije koju je tada obrazovao Republički komitet za obrazovanje, kulturu i nauku, kao i da su rezultati tadašnjih istraživanja objavljeni 1995. godine. Međutim, bez obzira na sve dosadašnje napore, kontrole Ministarstva kulture, revalorizacije i druge postupke i aktivnosti stvarno stanje muzejskih predmeta i muzejske djelatnosti, posebno one sa statusom kulturno dobro nije utvrđeno.

Cijeneci navedeno, na osnovu člana 12 stav 3 Uredbe o Vladi Crne Gore, Vlada Crne Gore je na sjednici od 1. februara 2018. godine donijela Odluku o obrazovanju državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije javne ustanove Narodni muzej Crne Gore. Državna komisija za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije javne ustanove Narodni muzej Crne Gore sprovodi aktivnosti na osnovu dogovorene metodologije i pripremljene dokumentacije. Do sada je državna komisija održala ukupno devet sastanaka, uz punu podršku i saradnju Ministarstva kulture i javne ustanove Narodni muzej Crne Gore. Takođe, za potrebe rada državne komisije pripremljena je dokumentacija koja se odnosila na propise, postupanje Ministarstva kulture, Narodnog muzeja i Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

Shodno navedenom, državna komisija, pored redovnih aktivnosti, priprema prvi polugodišnji izvještaj koji će biti dostavljen do 1. jula ove godine nakon čega će biti poznati i javnosti dostupni prvi rezultati rada, kao i dalje mjere u cilju potpune realizacije zaključaka Vlade Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:40:22)

Izvolite, kolega Martinoviću.

MOMČILO MARTINOVIĆ (30.05.18 15:40:27)

Uvaženi ministre, zahvaljujem puno na informaciji koju smo dobili. Nadam se da ću dobiti vaš odgovor na moje poslaničko pitanje u pisanoj formi, tako da ću sa svojom intenzivnom pažnjom prpratiti ovaj dio jer izaziva poseban predmet pažnje, moje lično. Takođe, shvatio sam da ovaj posao, odnosno ovaj problem koji se ispostavio izaziva i veliku pažnju i javnosti u Crnoj Gori. Takođe me raduje da ste dali određene konkretne odgovore po pitanju samih sistemskih aktivnosti na utvrđivanju i dobijanju rezultata i nalaza ove komisije i svih subjekata koji će biti predmet nadzora ove komisije u samom postupku.

Raduje me, takođe, da ćemo za nešto više od mjesec dana imati neke konkretne preliminarne rezultate i neke izvještaje koji će nam, takođe, iskreno se nadam, prije svega vama, a onda i nama kroz način kontrolne funkcije omogućiti da utvrdite dalje pravce djelovanja i na taj način ovaj intenzivan posao i složen posao dovedemo do kraja.

Takođe, ono što sam postavio kao dio ovog pitanja odnosilo se i na stručne kompetencije u Crnoj Gori. Iskreno se nadam da u vašem resoru i subjektima koji su pod vašim nadzorom imate dovoljno stručnosti i kvaliteta da na taj izazov odgovorite. Mislim da ukoliko i ne bude imalo takvih resursa koji su potrebni, takođe bi trebalo da dobijete podršku da tako nešto i nastavite u što kraćem vremenskom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:42:10)

Hvala, kolega Martinoviću.

Ovim ste završili prvo pitanje. Krenite na drugo.

MOMČILO MARTINOVIĆ (30.05.18 15:42:19)

Takođe ću iskoristiti svoju poslaničku ulogu shodno članu Poslovnika 187 da postavim i drugo pitanje u domenu kulture, što je inače aktuelno danas u Crnoj Gori, u resoru koji vodite.

Moje sledeće poslaničko pitanje jeste: Kakvo je stanje infrastrukture u Narodnom muzeju Crne Gore, odnosno u kakvim se uslovima čuva naše kulturno blago?

Obrazloženje. Kulturno nasleđe Crne Gore je jedinstveno i ono predstavlja posledice jednog razvoja različitih civilizacija Istoka i Zapada, a samim tim je ista razvijena kao saglasje raznih tradicija. Ona se ogleda u razumijevanju prošlosti, posmatranju budućnosti i projekcijama koje nose novi izazovi civilizacije.

Polazeći od toga da je Crna Gora jedinstvena koja u kulturnom smislu baštini neprocjenjivo bogatstvo koje je tipično i prepoznato kako u domaćoj tako i u svjetskoj javnosti i svijesti, možemo slobodno reći da jedna tako mala država baštini bogatstvo na kome bi joj pozavidjele i mnogo veće države nego što je sama Crna Gora.

Uvijek se ponosito odnosimo prema svojoj prošlosti, posebno u kulturnom smislu kada želimo drugim društvima i civilizacijama da pokažemo svoju kulturu. Nekad se može steći utisak da ni sami kao društvo nismo svjesni šta sve posjedujemo, a kamoli da to na najbolji mogući način možemo da prikažemo svijetu i na pravi način isto i valorizujemo. Opšte je poznato da institucije kulture u Crnoj Gori posjeduju ogromne zbirke kulturnog blaga koje se najčešće predstavljaju kroz materijalno kulturno dobro, ali se takođe postavlja pitanje da li to što posjedujemo čuvamo na adekvatan način.

Sve ovo navedeno je kao proizvod razmišljanja nakon medijskih istupa doskorašnje direktorice, u kojima tvrdi da je stanje Nacionalnog muzeja Crne Gore izuzetno loše i da se naše

kulturno blago čuva u neadekvatnim uslovima. Ovakvim stavom se stvara potreba da se informiše crnogorska javnost da li je stanje u prostorijama koje su namijenjene za čuvanje materijalnih dokaza naše kulturne prošlosti zaista tako, a kao drugo da li nešto preduzimate i planirate da preduzmete kako bi se ove neprocjenjive vrijednosti našeg kulturnog identiteta sačuvala.

Dalje, kako ocjenjujete stanje opšte infrastrukture u Narodnom muzeju? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:44:50)

Posle kolege Martinovića odgovor daje ministar Bogdanović. Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (30.05.18 15:44:56)

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Martinoviću.

U skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore na postavljeno poslaničko pitanje dajem sledeći odgovor koji će svakako biti dostavljen i u pisanoj formi.

Dakle, infrastruktura javne ustanove Narodni muzej Crne Gore podrazumijeva nekoliko objekata i to Vladin dom, Dvor Kralja Nikole, Biljardu, bivše srpsko poslanstvo, Atelje Dado, crnogorsku galeriju Miodrag Dado Đurić, Njegoševu rodnu kuću na Njegušima, Mauzolej Petar II Petrovića Njegoša na Lovćenu i Mauzolej vladike Danila na Orlovom kršu. Svi objekti imaju status kulturno dobro kao i najveći dio muzejskog materijala Narodnog muzeja.

Cijeneći navedeno, država je u proteklom periodu opredijelila značajna sredstva iz kapitalnog budžeta za radove na sanaciji objekata Vladin dom, urađena kompletna rekonstrukcija krovnog pokrivača, zatim rekonstrukcija sale Ivan Crnojević, fasada enterijera, prostor za čuvanje muzejskog materijala umjetničkog muzeja, kancelarija

stalne izložbene postavke umjetničkog i istorijskog muzeja, zatim prostor za muzejsku dokumentaciju. Izvršena je zamjena i rekonstrukcija elektroinstalacije i sanitarnih čvorova za posjetioce i osoblje, kao i konzervatorske radionice. Zatim, Dvora Kralja Nikole, dvije faze sanacije, 2013. i 2014. godine, mauzoleja Petra II Petrovića Njegoša, reljefa i drugi predmetni i sanacioni radovi obuhvatili su ulaganje od milion i četiristo hiljada eura iz kapitalnog budžeta.

Osim navedenih sredstava Narodni muzej Crne Gore je svake godine ulagao od 80 do 100 hiljada eura za tekuće održavanje objekata, a radi poboljšanja uslova u kojima se čuvaju neprocjenjiva kulturna dobra Crne Gore.

Ministarstvo kulture je, pored ostalog, iz sredstava za realizaciju programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara finansiralo aktivnosti na stalnoj postavci istorijskog muzeja, zatim izradu konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na tri pokretna kulturna dobra, nabavku materijala za rukovanje i pakovanje dijela fonda umjetničkog muzeja, što je iznosilo preko 50.000 eura. U pogledu svojih ovlašćenja i nadležnosti, Ministarstvo kulture je u avgustu i oktobru prošle godine izvršilo uvid u stanje i režim zaštite muzejskog materijala i muzejske dokumentacije javne ustanove Narodni muzej Crne Gore i shodno utvrđenom stanju odredilo određene mjere koje nijesu izvršene u ostavljenom roku, o čemu je Ministarstvo informisalo i Vladu Crne Gore.

Kao što je poznato, Vlada Crne Gore je usvojila Informaciju o problemima u radu javne ustanove Narodni muzej Crne Gore i tom prilikom donijela zaključke od kojih se jedan odnosi na obezbjeđivanje sredstava za nabavku materijala, uređaja i opreme za rukovanje, pakovanje i trajno pohranjivanje muzejskog fonda u centralnom i pomoćnom depou javne ustanove Narodni muzej Crne Gore.

Cijeneći navedeno, Ministarstvo kulture je kroz program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za ovu godinu opredijelilo sredstva u iznosu od 80.000 eura. Prva uplata sredstava za navedeni projekat je već izvršena, o čemu je informisan menadžment Narodnog muzeja. Pored toga, ministar kulture je zatražio od menadžmenta Muzeja na sastanku koji smo imali 7. februara 2018. godine potpun i precizan izvještaj o stanju u centralnom depou. Međutim, Ministarstvo kulture do danas nije dobilo traženi izvještaj zato što traženi izvještaj još nije ni otpočeo s izradom, o čemu me je informisala i novoimenovana direktorica Anastazija Miranović.

Takođe, važno je istaći da je po stupanju na dužnost nove direktorice javne ustanove

Narodni muzej Crne Gore, dana 25. maja ove godine, direktorica obaviještena od strane rukovodioca umjetničkog muzeja da je došlo do pucanja poslednjeg stakla u nizu na prvom spratu prema Balšića pazaru na objektu crnogorske galerije umjetnosti Miodrag Dado Đurić. Dana 25. maja ove godine prijavljeno je pucanje još jednog stakla na istom spratu kao i pojava novih pukotina na podu navedenog objekta. O ovom problemu Ministarstvo kulture nije bilo jednom riječju informisano do dolaska nove direktorice Anastazije Miranović.

Po dobijenim informacijama obaviješteno je odeljenje bezbjednosti Cetinje da bi se obezbijedilo lice mjesta jer postoji opasnost od pucanja spoljnih stakala, što bi predstavljalo problem po eventualne prolaznike. Istog dana upućena su dva dopisa prema Upravi za inspeksijske poslove, odnosno Odsjeku za urbanizam i građevinarstvo da reaguju u domenu svojih nadležnosti. Direktorica je informisana od strane zaposlenih da Narodni muzej ne posjeduje dokumentaciju o tehničkom prijemu ove zgrade. Dakle, jedinstven odgovor u odnosu na stanje infrastrukture javne ustanove Narodni muzej Crne Gore nije moguć budući da se radi o velikom broju objekata, kvadraturi različite namjene, čak i mjestu gdje se nalaze.

Moguće je, ipak, konstatovati da je stanje objekata na zadovoljavajućem nivou. Takođe, želim da kažem da smo mi zatražili jednu detaljnu informaciju koja će biti urađena u narednih mjesec dana, ali posebno rekao sam da je na zadovoljavajućem nivou osim dijela centralnog depoa za čiju sanaciju su, kako sam i rekao, opredijeljena odgovarajuća sredstva i ona se nalaze u budžetu Ministarstva kulture.

Prema poslednjim podacima iz javne ustanove Narodni muzej Crne Gore, dakle od 18.05. ove godine, firma Montispekt koju je angažovala Uprava za imovinu sačinila je stručni nalaz i izvještaj, a iz Narodnog muzeja su tražene konzervatorske mjere za izradu projekta sanacije centralnog depoa od nadležne Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:51:25)

Hvala, ministre Bogdanoviću.

Pravo na komentar na vaš odgovor koristi kolega Martinović.

MOMČILO MARTINOVIĆ (30.05.18 15:51:33)

Hvala, predsjedavajući.

Vrlo kratko. Zahvaljujem se na ovako iscrpnom odgovoru, na detaljnim informacijama i planiranim aktivnostima koje su utvrđene u okviru vaših nadležnosti. Ono što sam mogao da primijetim u vašem odgovoru, da nije postojala adekvatna komunikacija između Narodnog muzeja i Ministarstva kulture. Shvatio sam da je ta komunikacija negdje u određenom dijelu izostala i da, eventualno, javnost nije imala adekvatnu, odnosno kvalitetnu informaciju o stvarnom i činjeničnom stanju po ovim pitanjima u ovim objektima. Shvatio sam da Narodni muzej ima nekih 12 objekata, ako sam dobro pobrojao u okviru vašeg odgovora, i da je to jedan posao koji je zahtjevan i koji treba da se tretira s posebnom pažnjom. Shvatio sam da su preduzete značajne mjere kako bi se ova aktivnost dovela do jednog optimuma.

Ono što me jako raduje jeste u odnosu na oprečne informacije koje smo bili u prilici da posvjedočimo putem sredstava javnog informisanja da se sada ovi objekti o kojima ste govorili nalaze, odnosno njihov stepen kvaliteta, odnosno uslova u kojima se nalaze da su na optimalnom nivou. Raduje me, takođe, da su opredijeljena određena sredstva, da su definisani određeni izvođači i da će se moći ubrzo, kada je u pitanju zaštita kulturnih dobara na teritoriji Crne Gore i Cetinja, imati jedan kvalitetniji odnos i imaćemo jednu bolju ponudu koju ćemo predstaviti i domaćoj i svjetskoj javnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:53:12)

Hvala, kolega Martinoviću.

Ovim smo završili pet od šest pitanja ministru Bogdanoviću.

Koleginica Čatović je odsutna s razlogom. Stoga, ministar Bogdanović je prihvatio da sutra dođe kako bi mogla koleginica Čatović postaviti pitanje. Zahvaljujem se i u njeno ime i zahvaljujem u ime poslanika. Sada prelazimo na Ministarstvo vanjskih poslova i ministra Darmanovića. Njemu su upućena dva pitanja i to po redosledu kolega Andrija Nikolić i kolega Dragutin Papović.

Izvolite, kolega Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (30.05.18 15:54:01)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno ministru vanjskih poslova prof. dr Srđanu Darmanoviću postavljam sledeće poslaničko pitanje:

"Uvaženi ministre, Crna Gora trenutno predsedava Američko - jadranskom poveljom - A5, a od 1. juna preuzeće predsedavanje Jadransko - jonskom inicijativom i Strategijom EU za Jadransko - jonski region. Šta će biti prioriteti crnogorskog predsedavanja ovim važnim okvirima multilateralne saradnje i kako će Crna Gora što bolje iskoristiti poziciju države koja predsedava ne bili doprinijela realizaciji zajedničkih ciljeva ove inicijative"?

Obrazloženje. Američko - jadranska povelja - A5 predstavlja važan forum i instrument jačanja regionalne saradnje i kanalisanja evroatlantskih aspiracija zemalja regiona Jugoistočne Evrope. Američko - jadransku povelju osnovale su Republika Albanija, Republika Hrvatska, Republika Makedonija i Sjedinjene Američke Države kako bi se pomoglo državama aspirantima da se pridruže NATO-u. Crna Gora i Bosna i Hercegovina, 4. decembra 2008. godine pridružile su se Povelji. Na taj način ojačana je ideja o regionalnom povezivanju i otvorena mogućnost za uključivanje ostalih država Zapadnog Balkana u rad A5. Ove godine Crna Gora treći put predsedava Američkom - jadranskom poveljom, a prvi put to čini kao NATO saveznica, što našu državu dodatno obavezuje u smislu ciljeva ove inicijative.

Kada je riječ o Jadransko - jonskoj inicijativi Crna Gora je postala punopravna članica 1. juna 2007. godine na konferenciji Savjeta ministara u Sarajevu. Danas su članice Jadransko - jonske inicijative devet država Jadransko - jonskog regiona, sedam s izlaskom na Jadransko i Jonsko more, Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka i Hrvatska, Italija, Slovenija po principu sukcesije država članica .... .. Srbija kao i od nedavno Republika Makedonija.

Cilj pokretanja Jadransko-jonske bilo je unapređenje razvoja i jačanje bezbjednosti u Jadransko-jonskoj oblasti, intenziviranje saradnje među zemljama regiona i pružanje podsticaja zemalja u tranziciji ka integracionim procesima i približavanju Evropskoj uniji.

Strategija Evropske unije za Jadransko - jonski region obuhvata zemlje članice Jadransko-jonske inicijative, a glavni cilj Strategije je da promoviše ekonomski i društveni prosperitet i rast u regionu, kroz unapređenje njene privlačnosti, konkurentnosti i povezivanja.

Imajući u vidu da su brojne aktivnosti naše države u okviru multilateralnih okvira međudržavne saradnje u sjenci gotovo uvijek dnevno političkih tema cijenim da je jako korisno da kao ministar vanjskih poslova građanima Crne Gore približite ove inicijative kroz predsedavanje Crne Gore u pogledu onoga što će biti naši ciljevi i rezultati kroz ovo predsedavanje.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 15:57:11)

Zahvaljujem, kolega Nikolić.

Ministar Darmanović odgovara na vaše pitanje.

Izvolite, ministre.

SRĐAN DARMANOVIĆ (30.05.18 15:57:17)

Uvaženi poslaniče Nikoliću, nakon vašeg obrazloženja nije mi ostalo previše da kažem obzirom da je ono bilo dosta iscrpno.

Dakle, Američko- jadranska povelja kao što ste i sami rekli važenje regionalnih foruma o stabilnosti koje okuplja zemlje regiona Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Makedoniju, Crnu Goru i SAD kao članice i Kosovo, Srbiju i Sloveniju kao posmatrači. Na ovaj način je ojačana ideja o regionalnom povezivanju i konkretnoj saradnji na planu jačanja bezbjednosti na Zapadnom Balkanu. Crna Gora ove godine kako ste pomenuli treći put predsjedava Poveljom, a predsjedavanje smo preuzeli od Makedonije prošle godine. Imali smo tu čast da tokom makedonskog predsjedavanja Poveljom Crna Gora bude domaćin Samita A5 koji je održan u avgustu prošle godine u Podgorici. Samit je ugostio lidere regiona članica i posmatrača A5 kao i što je za vrijeme Samita učinjena istorijska posjeta Crnoj Gori potpredsjednika Sjedinjenih Američkih Država Majkla Pensa koja je uslijedila ubrzo nakon učlanjenja Crne Gore u NATO.

Samit i posjeta potpredsjednika je bilo svojevrsno priznanje Crnoj Gori za ostvarene rezultate, i svakako za ulogu faktora stabilnosti koju naša zemlje ima u regionu. Posebno je važno što je potpredsjednik Pens, upravo iz Crne Gore, tada nove članice NATO saveza, uputio podršku regionu i ponovio posvećenost aktuelne administracije Sjedinjenim Američkih Država stabilnosti i napretku Zapadnog Balkana u cjelini. Crna Gora je kao što ste kazali preuzela ovogodišnje predsjedavanje po prvi put u kapacitetu nove članice NATO-a. S toga su ciljevi našeg predsjedavanja u velikoj mjeri na liniji prioriteta koje zastupamo unutar NATO-a, kao u skladu sa našim spoljopolitičkim prioritetom.

Naš cilj je da zadržimo pažnju strateških saveznika na Zapadni Balkan, tako i na samu Američku Jadransku Povelju, kao važnu inicijativu za jačanje bezbjednosti i promovisanje evroatlantskog integracionog procesa prije svega atlantskog naravno, ali i kao foruma za snaženje političkih kontakata i saradnje. Smatramo posebno vrijednim što i Srbija i Kosovo redovno učestvuju na svim sastancima Povelje. Naše predsjedavanje A5 koristimo kao još jedan mehanizam za promovisanje politike otvorenih vrata u NATO, kao i platformu za razmjenu iskustava i pružanje političke i praktične podrške zemljama regiona u integracionim procesima i za saradnju u okviru partnerskih mehanizama. Konkretno, snažno se zalažemo da Makedonija što prije dobije poziv za članstvo u NATO, čim riješi spor o imenu sa Grčkom. Isto tako vjerujemo da je došlo vrijeme da se Bosni i Hercegovini ponudi akcijski plan za članstvo, takozvani ap čime bi se odblokirao proces integracije ove zemlje bez obzira na sve teškoće koje postoje. U tu svrhu organizovane su i političke konsultacije sa ove dvije države na nivou Ministarstva vanjskih poslova kako bi se prenijela iskustva i razmijenila mišljenja o ispunjavanju uslova za dalji napredak ka NATO-u. Naravno ne zapostavljamo ni druge članice i partnere Povelje. U tom kontekstu zalagaćemo se tokom našeg predsjedavanja A5 da saveznici nađu način da ohrabre i podrže dalji napredak našeg regiona. Crna Gora će iskoristiti predsjedavanje ovim forumom, i za jačanje vojno odbrambene saradnje. Biće nastavljeno angažovanje zemalja članica A5 u Avganistanu, čime je dokazana posvećenost unapređenju stabilnosti u tom regionu, a kao što je poznato mi smo uputili jedan dodatni kontigent nedavno. Fokusiraćemo se na jačanje vidljivosti regionalne saradnje i pospješene odbrambenih kapaciteta u skladu sa konceptom pametne odbrane, što je u današnjem svijetu dobilo na značaju, a i na povećanje nivoa interoperabilnosti odbrambenih kapaciteta zemalja članica. Do sada je Crna Gora bila domaćin sastanka političkih direktora Ministarstva vanjskih poslova i odbrane država članica i posmatrača Američko-Jadranske Povelje 27.marta 2018. i tri sastanka na nivou načelnika general štabova na kojima je postignut dobar stepen saglasnosti oko potrebe saradnje u odgovoru na aktuelne bezbjednosne izazove i podrške regionalnim aspirantima u EU Atlantskim integracijama što je podsjećamo jedan od ključnih političkih prioriteta Crne Gore u okviru NATO-a. I mi se kao tako ponašamo i ponašaćemo se u ovih godinu dana kao predsjedavajući A5.(Prekid)... još jednom zahvalim ne samo na ovom pitanju nego i na dobroj saradnji koje Ministarstvo vanjskih poslova ima sa Odborom kojim predsjedavate. Hvala.

Što se tiče Jadransko-jonske inicijative, dozvolite mi da podsjetim da je Crna Gora već jednom takođe uspješno predsjedavala ovom inicijativom u periodu jun 2010.godine, maj 2011.godine, i tadašnje aktivnosti su bile fokusirane na oživljavanje ideje o izgradnji strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region takozvana EU sair kao neophodnog mehanizma za snaženje saradnje integracije zemalja koje gravitiraju ka Jadranskom i Jonskom moru.Tada je ključni prioritet bio snaženje projektne dimenzije inicijative i bliska saradnja sa Evropskom unijom pa je na tim linijama održano 13 sastanaka na različite teme. Danas je situacija drugačija, mi smo

zemlja predvodnik Evropskih integracija. Sami region je bliži Evropskoj uniji i u tom kontekstu smo preuzeli predsjedavanje inicijativom i strategijom Evropske unije za Jadransko jonski region na ministarskom sastanku koji je odražen prošle nedelje 24. i 25.maja u Katani. Naše predsjedavanje će formalno otpočeti 1.juna i trajaće do kraja maja sledeće godine. Kao što je već poznato Jadransko jonska inicijativa predstavlja značajno regionalnu inicijativu koja je osnovana 2000.godine i čini osam zemalja od kojih su četiri članice EU Grčka, Hrvatska, Italija i Slovenija, a četiri su zemlje iz našeg regiona Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija, a mi smo članica od 1.juna 2007.godine, pa je to neka vrsta susreta zemalja kandidata i zemalja članica u Jadransko-jonskom basenu. Radi inicijative uspjele saradnje u Jadransko-jonskoj regiji i podsticanjem procesa evropskih integracija članica koje nijesu dio Evropske unije posebno kod učešća u implementaciji EUSAIR-a strategije za Jadransko jonski region. Ovo je prilika da naša zemlja još jedanput pokaže posvećenost sačuvanju mira, stabilnosti i prosperiteta regiona, što činimo i u svim drugim aspektima naše vanjske politike, te da razvijaju i unapređuju saradnju sa zemljama okruženja u raznim oblastima. Time ćemo doprinijeti kontinuiranom dijalogu, razmjeni mišljenja i ideja i podsticanju projekta orjentisane saradnje u cilju sve ukupne reforme društva Zapadnog Balkana. Zato ovo priznanje ima poseban značaj na regionalnom i međunarodnom planu.

Aktivno predsjedavanje svakako zahtijeva izuzetno posvećen angažman nadležnih resora u Vladi i ostalih involviranih organa institucija. Predsjedavanje Crne Gore će biti fokusirano na sledeće teme od nacionalnog i regionalnog značaja. Međuuniverzitetska saradnja takozvani plavi rast ili plavi razvoj to jeste pomorska saradnja, održivi turizam i kultura, civilna zaštita i zaštita životne sredine, saobraćajna i energetska povezanost, resorna ministarstva u Vladi su u obavezi da organizuju okrugle stolove na pomenute teme, kao i tematske nadzorne grupe za ovu strategiju. Crna Gora se obavezala da organizuje sastanak predsjednika parlamenta u okviru parlamentarne dimenzije inicijative koji su obično održava u aprilu. U skladu sa ustaljenom praksom nakon formalnog otpočinjanja predsjedavanja planirano je da dokument koji sadrži kompletnu strategiju predsjedavanja bude upućena u usvajanju Vladi, nakon čega će biti zvanično predstavljen na prvom sastanku komiteta nacionalnih koordinatora u oktobru ove godine kod nas u Crnoj Gori. U cilju pravovremene i koordinirane pripreme predsjedavanja Vlada Crne Gore sa stanovišta prioriteta već inicirala formiranje javnih timova za kreiranje i sprovođenje plana i programa aktivnosti u pripremnoj fazi, ali tokom jednogodišnjeg predsedavanja.

Do sada su održana dva zajednička sastanka timova na kojima su dogovarani zajednički prioriteti i kalendar aktivnosti. Održane su i konsultacije sa predsjednicima Sekretarijata jadransko-jonske inicijative.

Želim da vas obavijestim i to da sam imao sastanak sa generalnim sekretarom inicijative Đovanijem Kastelanetom u Podgorici 3.maja ove godine kada smo se i konsultovali oko prioriteta crnogorskog predsjedavanja. Još jedna rečenica.

Što se tiče konkretnih obaveza predsjedavanje podrazumijeva organizaciju više sastanaka u Crnoj Gori kako na političkom tako i na ekspertskom nivou.

Ministarstvo vanjskih poslova će organizovati sastanak Komiteta visokih zvaničnika, kao izvršno tijelo inicijative u cilju predlaganja i praćenja aktivnosti zajedničke saradnje. Planirani sastanak ministara vanjskih poslova u maju 2019.godine koji će biti praćen forumom strategije EU SAIRA. Pomenuti skup će okupiti oko 300-400 učesnika vezanih za aktivnosti inicijative. Tako da se radi o više stvari unutar ove inicijative i nadamo da ćemo u tome pokazati aktivnosti i preduzimljivost kakvu pokazujemo i u američno-jadranskoj povelji. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 16:07:22)

Eto ministre možda kao nova članica NATA vi tako poštujete pravila, ali ovdje ste malo Poslovnik prekoračili, vremenski, sve u duhu dobrog razgovora između poslanika i ministarstva. Izvolite, kolega Nikoliću, imate pravo na komentar.

ANDRIJA NIKOLIĆ (30.05.18 16:07:39)

Hvala potpredsjedniče.

Uvaženi ministre uz zahvalnost, kao što reče potpredsjednik detaljnom i opštirnom, ali prije svega preciznom i sadržajnom odgovoru, dozvolite da napravim nekoliko komentara u odnosu na vaše izlaganje.

Najprije da zahvalim na ocjeni o saradnji Ministarstva vanjskih poslova i Odbora za međunarodne odnose kojim predsjedavam uz dodatak da i sa naše strane, da kažem, postoji zadovoljstvo uz očekivanje da ćemo i u narednom periodu i vi i da kažem članovi Odbora za Međunarodne odnose dodatno nastaviti da afirmišem ono što je uloga kako državne tako i parlamentarne diplomatije u procesu izgradnje naše ukupne vanjske politike koja je ukupno jedna od najkvalitetnijih državnih politika Crne Gore.

Kao što ste kazali svaka ozbiljna država koja drži i kojoj je stalo do njenog ugleda u svijetu nužno vodi računa o tome da promoviše dobrosusjedske odnose, jer je, da kažem, to opet nužan preduslov njenog međunarodnog što kvalitetnijeg međunarodnog pozicioniranja. Upravo je to uz ovu, da kažem širu sliku spoljne politike jedna od najvrednijih politika Crne Gore, jer je Crna Gora poznata kao država koja izvozi stabilnost u svoje susjedstvo i rekao bih naročito u posljednjem periodu jača evropski entuzijazam svojih susjeda.

Kroz inicijativu A5 gdje ste, rekao bih dali jedan detaljan i sadržajan opis prioriteta i ciljeva crnogorskog predsjedavanja, dozvolite da kažem i kao poslanik istaknem značaj održavanja skupa u Podgorici koji ste i vi spomenuli gdje smo okupili lidere država regiona uz prisustvo potpredsjednika Sjedinjenih Američkih Država Majka Pensa, što je i ujedno najznačajniji međunarodni skup organizovan u Crnoj Gori od obnove crnogorske nezavisnosti. On je došao da kažem po okončanju ovog evroatlantskog puta Crne Gore, odnosno formalizovanja našeg članstva u NATO-u čime su, da kažem i naši zapadni saveznici uvažili dodatno tu okolnost kroz ono što je ukupan sadržaj sprovedenih reformi Crne Gore na tom putu.

Napredak članica A5, kao što ste kazali posebno je vidljiv u odnosu na okolnost da je većina članica, da kažem već pristupila NATO-u, a od uzuzetne važnosti je opet, kao što ste napomenuli, ja želim dodatno to da afirmišem stvaranje, da kažem povoljnije političke klime za pristupanje Makedonije NATO-u kroz ono što treba da bude dogovor sa Grčkom oko tog bilateralnog problema koji postoji u vezi sa imenom. I u tom smislu, kao što smo obaviješteni posljednjih dana u toku su intenzivne političke konsultacije između Skoplja i Atine i postoje ozbiljne indicije da će i taj problem, da kažem uskoro biti arhiviran što opet suštinski doprinosi stabilnosti i bezbjednosti regiona kroz širenje ove evroatlantske ideje.

U odnosu na predsjedavanje jadransko-jonskoj inicijativi gdje ste kazali da Jadransko more kao jedan veliki prirodni i ekonomski razvojni resurs uz pravilno korišćenje treba da doprinese ukupnom ubrzanju ekonomskog razvoja, ali i otvaranju novih radnih mjesta kroz aktivnosti u oblasti plavog rasta transporta ...(Prekid)... turizma i zaštite životne sredine. Posebno bih istakao ovaj projekat koji sprovodimo upravo sa, rekao bih, stožernom članicom Jadransko-jonske inicijative Italijom sa kojoj smo, da kažem, u fazi izgradnje ovog podvodnog kabla za prenos električne energije čime je Crna Gora postala energetska čvorište u regionu, povezala nas sa zapadno-evropskim tržištem i samo po tom osnovu jedna informacija za građane Crne Gore će na godišnjem nivou prihod budžetskoj kasi Crne Gore iznositi od 10 do 45 miliona. Govorimo o plaćanju taksi i drugih zapadno balkanskih država koje će preko crnogorske teritorije i crnogorskog podmorja distribuirati električnu energiju dalje prema centralnoj i zapadnoj Evropi.

Važno je za nas parlamentarce da podsjetimo na okolnost da u okviru jadransko-jonske inicijative funkcioniše i parlamentarna dimenzija koja je, da kažem, u ovom trenutku aktivna kroz komunikaciju i susrete na nivou predsjednika parlamenata što, da kažem, pored okolnosti da na taj način dodatno trasiramo međuparlamentarnu saradnju, nudimo široku, da kažem, platformu za raspravu o važnim temama za region, ali i brze mehanizme za najdjelotvorniji odgovor na aktuelna pitanja. Kroz unapređenje i ovih aktivnosti bih dodatno potencirao da ćemo tokom crnogorskog predsjedavanja bitno mi je da kažem i potpredsjedniku Nimanbeguu tu i da čuje, da kažem ono što će biti jedna od naših inicijativa kroz Obor za međunarodne odnose ...(Prekid)... sa konferencije predsjednika parlamenata jadransko-jonske inicijative iz Beograda 2012.godine. Da pokušamo da zajedno sa rukovodstvom Skupštine intenziviramo napore kako bi ojačali ovu parlamentarnu dimenziju jadransko-jonske inicijative uopšte kroz uspostavljanje, a onda frekventniju

komunikaciju između parlamenata, ali i kroz nivo radnih tijela. Dakle, po ugledu na druge regionalne inicijative koje postoje i gdje poslanici crnogorskog parlamenta kroz svoju participaciju i svoje učešće daju aktivan doprinos.

Zahvaljujem još jednom ministre Darmanoviću i vama potpredsjedniče Nimanbegu što ste mi omogućili da prekoračim vrijeme, ali evo cijenim da je makar i zbog ove inicijate koja će uslijediti bilo koristi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 16:14:38)

Hvala.

Imate lijepu saradnju izgleda vaš odbor i ministarstvo, tako da zajednički prekoračujete i vrijeme, tako da bih sad prešao na zadnjeg poslanika koji je postavio pitanje danas, a to je kolega Papović.

Izvolite kolega Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.05.18 16:14:58)

Hvala vam gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre, uvažene građanke i građani Crne Gore, Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru vanjskih poslova postavio sam sledeće pitanje:

Koje koristi je Crna Gora ostvarila tokom prve godine članstva u NATO-u?

Obrazloženje:

Skupština Crne Gore je 27.aprila 2017.godine usvojila Zakon o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i odgovarajući protokol uz Sjevernoatlantski ugovor.

Predstavnici Vlade Crne Gore u Vašingtonu su 5.juna 2017.godine predali instrument o pristupanju Crne Gore Sjevernoatlantskom savezu. Tako je Crna Gora postala 29. članica ovoga Saveza.

S obzrom na to da je ovo bio jedan od dva najvažnija spoljopolitička cilja Crne Gore od obnove nezavisnosti i da su sve vlade iz skupštinske većine u kontinuitetu od 2006.godine tvrdile da će Crna Gora od članstva u NATO-u imati višestruke koristi važno je da se navedu rezultati koje je Crna Gora imala tokom prve godine članstva.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 16:16:11)

Ministre Darmanoviću. Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (30.05.18 16:16:16)

Uvaženi poslaniče Papoviću, drago mi je što je postavljeno ovo pitanje, iako jedna godina nije naravno mnogo, ali pitanje vjerovatno o najvažnijem aspektu naše vanjske politike u ovom momentu.

Kao što ste naveli u obrazloženju približava se za nekoliko dana prva godišnjica učlanjenja Crne Gore u NATO i Crna Gora je za samo 11 godina, iako to samo može da zvuči čudno, ali od obnove nezavisnosti uspješno prošla kroz proces izuzetno zahtjevnih reformi i zavrijedila mjesto 29. članice NATO Saveza. Time je naša zemlja postala dio najmoćnije bezbjednosne alijanse koja se temelji na vrijednostima demokratije, ljudskih prava i građanskih sloboda. Pristupanjem NATO-u rekao bih prešli smo tačku koja je naš državotvorni, istorijski i civilizacijski rubikon. Državotvorni, istorijski jer smo time udarili finalni pečat našoj državnoj nezavisnosti pitanju koje je obilježilo našu cjelokupnu istoriju često i na tragičan način. Civilizacijski jer smo po prvi put u svojoj istoriji i

institucionalno postali dio zapadnog svijeta i njegovih vrijednosti. Sa aspekta bezbjednosti dobili smo najbolju garanciju teritorijalnih integriteta nepovredivosti granica, unutrašnje stabilnosti i mira. Naša Vojska je kroz proces reformi postala modernija, efikasnija, a njeni pripadnici su kroz učešće u NATO misijama i operacijama stekli ugled pouzdanih, profesionalnih i spremnih snaga stojeći rame uz rame sa članicama i partnerima Alijanse. Kako je potpredsjednik Pens rekao prilikom boravka u Crnoj Gori stanovište Sjedinjenih Država, a vjerovatno i svih drugih u NATO-u je da nema malih saveznika, nego samo vrijednih, onih koji to zaslužuju. Tako se i mi odnosimo prema tom pitanju, koliko god Crna Gora imala relativno male kapacitete vojne moći ona može na različite načine da doprinese Alijansi i sopstvenoj bezbjednosti. Jačamo kapacitete i za odgovore na takozvane nove izazove - terorizam, organizovani kriminal, hibridne i sajber prijetnje u čemu članstvo u NATO-u veoma doprinosi. Ništa manje važne nijesu ni naše sposobnosti u domenu takozvane civilne bezbjednosti koje nam omogućavaju da brzo i efikasno odgovorimo na prirodne katastrofe i elementarne nepogode o čemu smo imali prilike da svjedočimo posljednjom prilikom kada se to dešavalo.

Na ovom polju imamo značajnu podršku naših saveznica. Rukovodeći sa standardima NATO-a Crna Gora nastavlja da jača odbrambene i bezbjednosne kapacitete kao njihovu interoperabilnost sa saveznicima i partnerima. Sve ovo u cilju bezbjednosti države i njenih građana, a u širem smislu i bezbjednosti cijelog regiona. Jer pristupanje Crne Gore NATO-u još je jedan korak ka stabilnijem Zapadnom Balkanu o čemu su bez razlike svjedočile sve izjave saveznika od našeg pristupanja do danas i naravno stavovi i sva dokumenta u NATO-u. Navest ću i konkretan primjer koje za učlanjenje u NATO ima za bezbjednost Crne Gore. Uskoro i to ja mislim u narednim danima će biti pokrenut program zaštite vazdušnog prostora Crne Gore, takozvani Elpolising čiji će nosioci biti dvije NATO saveznice Grčka i Italija. U praksi to znači da će naše nebo biti zaštićeno od svih mogućih prijetnji vazdušnim kapacitetima koje na raspolaganju ima NATO. Mislim da ne moram dodatno objašnjavati šta za državu naše veličine i evropskog položaja i limitiranih resursa znači da dobije najbolju moguću i dostupnu garanciju bezbjednosti i zaštite vazdušnog prostora. Iz bezbjednosnih proizilaze ekonomske koristi i sigurnost poslovanja stranih investicija i za nas izuzetno važnog turizma. Nije slučajno da su gotovo sve članice NATO-a imale ekonomski rast i rast stranih investicija nakon što su postale dio Alijanse. Interesovanje ozbiljnih investitora koji žele da ulažu u Crnu Goru je u porastu kao i naša ekonomija. U prošloj godini smo imali rast ekonomije 4,4%, a ove godine već imamo za 20% više turista u odnosu na isti period prošle godine. Stabilnost koju NATO donosi, ta psihološka stabilnost, psihološki doživljaj stabilnosti zemlje koja je pokrivena kišobranom NATO-a je upravo garant rasta, razvoja i prosperiteta. Investitori kao i drugi zainteresovani ne moraju da se pitaju da li je Crna Gora sigurna i bezbjedna zemlja. Sveobuhvatne reforme koje Crna Gora sprovodi na svim poljima daju značajne efekte, a članstvo u NATO im daje novi podstrek. Rekao bih posebno na planu evropskih integracija imajući u vidu da se radi o srodnim organizacijama i komplementarnim procesima. Svega nekoliko zemalja članica Evropske unije nijesu članice NATO-a, pa to su komplementarne organizacije. Članstvo u NATO formalno kao što zna nije uslov za članstvo u Evropskoj uniji, ali ono daje snažne garancije bezbjednosti, što je izuzetno važno za zajedničku spoljnu i bezbjednosnu politiku Evropske unije.

Da podsjetim na činjenicu koja se ponekad prenebregava, ni jedna zemlja iz centralne i istočne Evrope ili takozvane nove članice EU nije postala članica Evropske unije, a da prije toga nije bila u NATO. Članstvo izuzetno pozitivno utiče na međunarodni položaj naše zemlje. Dio smo moćnog saveza u kojem se donose važne odluke za našu regionalnu ... (Prekid)... Nije slučajno da se samo dva mjeseca nakon suverene Crne Gore NATO u Podgorici održao već više puta danas pomenuti međunarodno-politički skup na visokom nivou praktično u istoriji naše zemlje možda i najvišem skupu takvog značaja Samita američko-jadranske povelje između šefova država i rada svih članica i posmatrača povelje potpredsjednika SAD-a Majka Pensa. Činjenica je da je Pens odabrao baš Crnu Goru za ovako važnu diplomatsku političku misiju kao i uspjeh koji smo postigli tim samitom A5 u Podgorici u ujedinjavanju regionalnih lidera oko zajedničkih integracionih ciljeva pokazuju rastuću važnost naše uloge na Zapadnom Balkanu, a to jeste da i važni partneri kao što su SAD zaista prepoznaju i cijene naš konstruktivan odnos u regionalnoj saradnji i naš napor da se svim zemljama regiona imamo najbolje moguće odnose. Jer, maksima naše spoljne politike da je bezbjednost naših susjeda jednako važan ne samo za njihov nego i za naš prosperitet.

Smatramo da je samo pristupanje NATO-u veliki benefit za cijeli Zapadni Balkan. Članstvom je jasno poslata poruka svim aspirantima da ukoliko vrijedno rade i sprovede reforme mogu postati dio Alijanse. Naša zemlja se za to u prvoj godini članstva i predsjedavanja jadranskom poveljom koju smo već spomenuli snažno fokusirala na promovisanje politike otvorenih vrata i jačanju prisustva Alijanse na Zapadnom Balkanu. NATO i Evropska unija su potrebni regionu, kao snažni pokretači reformi i demokratskih procesa i mi se kao članica NATO-a zalažemo da osnažimo političko i praktično angažovanje našeg Saveza na Zapadnom Balkanu. U tom kontekstu se nadamo da ćemo imati pozitivne poruke za Makedoniju i Bosnu i Hercegovinu na predstojećem NATO Samitu u julu naročito poruke različite sadržine, različitog intenziteta ali u svakom slučaju u dobrom pravcu. Upravo je ovo pokazatelj da bi ..(Prekid)... da bi samo bili konzument kolektivne bezbjednosti već i da aktivno učestvujemo u njenom stvaranju. U tom smislu promovisanje stabilnosti neposrednog okruženja je prirodno naš primarni cilj. Ali to radimo i globalno kroz učešće u misijama i operacijama kao i kroz politički i finansijski doprinos ciljevima Alijanse.

To je u skladu sa našim opredjeljenjem da budemo konstruktivni, pouzdan saveznik koji cijeni benefite koje joj članstvo NATO donosi, ali je istovremeno da smo spremni da u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima pružimo doprinos ostvarivanju kolektivnih interesa Alijanse, njenom jedinstvu i snazi.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 16:24:54)

Hvala ministre Darmanoviću.
Izvolite kolega Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (30.05.18 16:24:59)

Hvala ministre na odgovoru.

Mislim da je u ovom odgovoru rečeno sve ono što je zaista značajno i mislim da je veoma važno zašto smo se podsjetili za šta je važno bilo da Crna Gora postane članica NATO-a iako je prošlo samo godinu dana od tog učlanjenja vidimo da su benefiti brojni odnosno da su koristi koje je Crna Gora imala iz tog članstva zaista veliki nakon samo jedne godine.

Takođe, mislim da je prvo pitanje bilo važno postaviti sa aspekta ili s namjerom da se i oni koji su protivnici bili ili ostali da članstvo Crne Gore u NATO-u još jednom podsjetite za ovo važno pitanje, tačnije volio bih da oni danas mogu da kažu zašto Crna Gora ne bi trebala da bude članica NATO-a, odnosno ova prethodna godina pokazala je da nijesmo imali ni jedan negativan efekat toga članstva ili nijesam čuo najžešće kritičare da su naveli da se nešto loše Crnoj Gori desilo, odnosno našim državnim interesima od ovoga članstva. Iz ovoga odgovora vidi se i jasno je svakome da imamo isključivo benefite. Takođe, važno je ovo pitanje i još važniji naravno ovakav odgovor da bi svi shvatili da ta odluka koja je donešena prije godinu dana a iza nje je stajala decenija, zaista jednog napornog rada, nije odluka koja je bila motivisana bilo kakvim ličnim afinitetima. Dakle, ova odluka važno je to reći niti je proamerička niti je antiruska. Ova odluka je isključivo procrnogorska i to sa stanovišta jedne racionalne, realne, veoma mjerljive politike. Dakle, ova odluka je donešena kako bi se zaštitili, ne samo državni interesi Crne Gore, nego interesi svih građana Crne Gore. I mislim da na osnovu ovih pokazatelja koje nam je saopštio ministar da nam je jasno da je to zaista i zbog toga urađeno. I zaista, spoljna politika, način na koji je ministar danas to prezentirao, govori o superiornosti ove racionalne politike koju je vodila Demokratska partija socijalista i naravno, naša koalicija. Jer, za tako kratko vrijeme postići taj uspjeh može samo politika koja zaista vodi računa o racionalnosti i realnosti. Ja mislim da je ta spoljna politika upravo zasnovana na ta dva bitna cilja, odnosno te dvije bitne pretpostavke i da je spoljna politika Crne Gore u stvari i odraz njene unutrašnje politike. Mislim da se i na spoljnjem i unutrašnjem planu vodi jedna racionalna, realna politika koja uvažava interese Crne Gore, koja shvata u kakvom okruženju živimo, koja prije svega vodi računa o našim daljim strateškim interesima i da se sve odluke koje su se izglasale u ovoj skupštini Ministarstvo vanjskih poslova,

sprovodi prije svega na bazi ovih realnih analiza. I zato još jednom apelujem, prije svega pozivam sve kritičare NATO-a koji su prije godinu dana, dakle žestoko se protivili ovoj odluci, da razmotre još jednom svoja ubjeđenja, dakle da razdvoje ono što je emotivno od stvarnosti, od činjenica, i da će onda zaista uvidjeti da je odluka koju je ovaj parlament usvojio prije godinu dana, ustvari bila odluka koja je donijela dobrobit svima. Ja se nadam, kako godine budu prolazile, da ćemo na drugu, treću, i naredne godišnjice, ovakvih benefita imati više i da će svi oni koji su bili 2017. protiv ove odluke ili bar veći dio tih ljudi shvatiti zaista da je ovo bilo nešto što je u našem najboljem interesu. Hvala vam na pažnji.

Izvinjavam se potpredsjedniče zbog prekoračenja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (30.05.18 16:28:57)

Hvala vama kolega Papoviću na postavljenom pitanju.

Ja se u vaše ime i u ime svih poslanica i poslanika zahvaljujem kolegi Darmanoviću na odgovorima datim.

Ovim konstatujem da smo završili prvi radni dan Osme (posebne) sjednice redovnog zasjedanja u 2018. godini i sutra nastavljamo u 11 sati.

Podsjećam da imamo odprilike sljedeći redosljed, najvjerojatnije počće pitanje sa još preostalim pitanjem kolegi Bogdanoviću, ministru Bogdanoviću, Ministarstvu kulture i onda imamo ministra finansija, ekonomije, saobraćaja i pomorstva, održivog razvoja i turizma, rada i socijalnog staranja i naravno Ministarstvo prosvjete.

Zahvaljujem. Vidimo se sutra.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:08:22)

Kolege poslanici, uvaženi građani, nastavljamo sjednicu.

Prvi danas koji će odgovarati na naša pitanja je ministar Darko Radunović.

Dobar dan i dobro došli, ministre Radunoviću. Vi imate pitanja koje vam postavlja Jovanka Laličić i Aleksandar Damjavnoić.

Ima riječ poslanica Jovanka Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (31.05.18 11:09:20)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija Darku Radunoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kako ste zadovoljni dosadašnjom primjenom Zakona o reprogramu poreskih potraživanja i da li se isti poštuje od strane poreskih obveznika. Koliko je ukinuto rješenja o reprogramu poreskih potraživanja?

2. U toku je reorganizacija Poreske uprave. Dokle se se stiglo sa istom i u čemu se u bitnom ta reorganizacija, bolje reći reforma, sastoji i koliko će ona doprinijeti podsticanju dobrovoljnog poštovanja poreskih propisa, posebno u pogledu redovnog izmirivanja poreskih obaveza?

Obrazloženje: Zakon o reprogramu poreskog potraživanja usvojen je u cilju naplate poreskih potraživanja od poreskih obveznika koji zbog nelikvidnosti i poteškoća u poslovanju nijesu bili u mogućnosti da blagovremeno izmire poreske obaveze. Reprogram obuhvata odlaganje poreskog potraživanja u najviše 60 mjesečnih rata uz otpis kamate i troškova postupka i jednokratne uplate od 10% od ukupnog iznosa poreskog potraživanja utvrđenog rješenjem o reprogramu poreskog potraživanja.

Zakon predviđa i ukidanje rješenja o reprogramu poreskim obveznicima koji u roku od 90 dana ne obezbijede jednokratnu uplatu, koji kasne s uplatom tri mjesečne rate ili s uplatom tekućih poreskih obaveza duže od 30 dana. Evidentno je da Poreska uprava Crne Gore kontinuirano uspješno naplaćuje prihode, pa u tom smislu zaslužuje dalju podršku Vlade Crne Gore pa i

međunarodnih finansijskih organizacija na jačanju njenih kapaciteta. Ta podrška važna je kako bi Poreska uprava nastavila aktivnosti na jačanju poreske discipline, unapređenju poslovnog ambijenta uz neminovnu internu reformu i reorganizaciju.

Odgovor trazim i u pisanoj formi. Hvala.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:11:12)

Zahvaljujem poslanici Laličić.

Dajem riječ ministru finansija. Izvolite, ministre Radunoviću.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.18 11:11:17)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici,

Zahvaljujem na pitanju poslanici Laličić.

Kroz reprogram poreskog duga u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja do sada je prihodovan iznos od 31.788.787,20 €, pri čemu je tokom 2017. godine naplaćeno 24.254.793,86 €, a u dosadašnjem dijelu 2018. godine 7.533.993,34 €. Po osnovu jednokratne uplate naplaćeno je 13.249.451,82 €, dok je po osnovu dospjelih rata naplaćeno 18.539.335,38 €. Stepen izmirivanja reprogramiranih obaveza je 71,45 %, a kroz realizaciju Zakona o reprogramu poreskog potraživanja započeta je naplata potraživanja i od značajnog broja onih kompanija koje godinama nijesu bile u mogućnosti da izmire dospjele poreske obaveze.

Ono što je naročito bitno pri sprovođenju javnog poziva Ministarstva finansija za reprogram poreskog potraživanja bilo je to što su se za izmirenje poreskog duga prijavila 103 velika dužnika, sa iznosom duga od gotovo 104 miliona eura, koji se nalaze na crnoj listi i od kojih je do sada bilo jako teško naplatiti poreski dug.

Treba pomenuti da je do sada za 766 obveznika donijeto rješenje o ukidanju rješenja o reprogramu poreskog duga, u skladu sa odredbama predmetnog Zakona, te da ukupan poreski dug ovih poreskih obveznika iznosi 29.931.574,00 €, od čega je iznos osnovnog duga 25.157.712,00 €, a kamata 4.773.861,00 €. Ukidanje rješenja biće nastavljeno tokom cijelog petogodišnjeg perioda implementacije Zakona, a u zavisnosti od dinamike servisiranja obaveza.

Kad je u pitanju vaš drugi dio pitanja sveobuhvatnih reformi Poreske uprave mogu da kažem da je ona započeta prije dvije i po godine, i ista je još uvijek u toku, podrazumijevajući korjenite promjene u strukturi i organizaciji poreskog organa, poslovnim procesima i ljudskim resursima.

U sprovođenju reforme od izuzetnog značaja je podrška Međunarodnog monetarnog fonda i ostalih međunarodnih partnera, koji prate rad Poreske uprave i ocjenjuju ostvareni progres, i to naročito u oblastima koje su ključne za efikasan rad Poreske uprave.

Imajući u vidu da je za uspješno sprovođenje zacrtanih planova na reformi poslovnih procesa neophodna kvalitetna organizaciona struktura, te stručni, posvećeni i motivisani službenici, u prošloj godini izvršena je izmjena akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Organizaciona šema osmišljena je u saradnji sa međunarodnim ekspertima, te uz razmjenu informacija sa drugim poreskim upravama regiona i EU, te je, za povećanja broja zaposlenih, novom organizacijom omogućeno formiranje 11 novih organizacionih jedinica čije je ranije nepostojanje uticalo na stepen efikasnosti rada tako da su formirane službe, odnosno sektori Sektora za veiiike poreske obveznike, Sektora za ljudske resurse, Odjeljenja za unutrasnju kontrolu, Odjeljenja za planiranje, izvještavanje i razvojne projekte, Odjeljenja za upravljanje rizicima, Odsjeka za upravljanje poreskim dugom, Odsjeka za elektronske usluge, i četiri područne jedinice - Područne jedinice Kotor, te ekspozitura Petnjica, Gusinje i Tuzi.

Dalja reforma poreskog organa biće nastavljena i podržana kroz realizaciju međunarodnih projekata, i to Projekta „Reforma poreske administracije u Crnoj Gori“ finansiran kroz kreditni aranžman sa Svjetskom bankom. Twinning projekta "Podrška Poreskoj upravi" sa Poreskom upravom Španije i uz tehničku pomoc Medunarodnog monetarnog fonda, a sve radi realizacije osnovnog cilja reforme, odnosno promjene pristupa Poreske uprave iz reaktivnog u proaktivni,

podsticanjem dobrovoljnog poštovanja poreskih propisa, modernizacijom servisa i komunikacijom sa poreskim obveznicima sa visokim stepenom discipline, uz usmjeravanje resursa kontrole i prinudne naplate na poreske obveznike sa najvećim stepenom rizika. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:16:16)

Poslanica Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (31.05.18 11:16:20)

Gospodine ministre, hvala na i sadržajnom odgovoru.

Sigurna sam da će ovaj zakon koji je inače temporalnog karaktera nakon petogodišnjeg perioda njegove primjene pokazati punu efikasnost, odnosno opravdanost njegovog donošenja i da će isti, zajedno sa svim mjerama koje preuzima Vlada, odnosno Ministarstvo i Vlada doprinijeti konsolidaciji javnih finansija u Crnoj Gori.

Takođe sam zadovoljna sa svim onim što sam čula kada je u pitanju reorganizacija Poreske uprave. Kao neko ko dugo radi u Poreskoj upravi znam da su to odgovorni poslovi, raduje me namjera Vlade i resornog ministarstva da se reorganizacijom ovog važnog državnog organa postigne bolja poslovna klima i da poreski obveznici u Crnoj Gori priđu dobrovoljnom plaćanju svojih obaveza kako bi i u toj oblasti dostigli standarde koji važe u Evropskoj uniji. Hvala.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:17:14)

Hvala.

Sljedeće pitanje postavio je poslanik Aleksandar Damjanović istom ministru Radunoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (31.05.18 11:17:22)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, ministre Radunoviću,

Ja sam vam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko iznose ukupni akcizni prihodi od prodaje duvanskih proizvoda - cigareta, za period 1.januar do 30.april 2018.g., koliko je prodato cigareta sa akciznim markicama u prometu na malo u istom periodu, a koliko je, po raspoloživim podacima, plasirano cigareta bez akcizne markice na tzv."sivom", nelegalnom tržištu cigareta i koje se mjere preduzimaju u Vladi, odnosno Ministarstvu finansija za suzbijanje šverca cigareta, odnosno obezbjeđivanja usiova za zakonito funkcionisanje tržišta duvanskih proizvoda?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi. Dobio sam odgovor u pisanoj formi. Hvala vam na odgovoru. Dobio sam čak i nešto što sam propustio da tražim, a to je uporedne pokazatelje vezane za ovu i za prošlu godinu.

Ono što nisam dobio i to ću da iskoristim da tražim i da vas upozorim da imamo opet kršenje Poslovnika. Dakle, i u prisustvu potpredsjednika koji se založio da će Poslovnik biti poštovan, dakle tražio sam vam da mi odgovorite vezano za trošenje sredstava tekuće rezerve, dakle ono što uvijek pravna lica, već mjesec dana nemam tog odgovora. Ja sam naravno gospodinu generalnom sekretaru, shodno Poslovniku, uputio dopis da vas on upozori da mi taj odgovor dostavite jer mi je neophodan za pripremu sjednica, između ostalog i ove tekuće sjednice.

Dakle, gospodine ministre, u vašem odgovoru je maltene sve rečeno i možda bi bilo dobro zbog javnosti da samo pročitam, pošto je kratak, ono što je suština. Dakle, za prva četiri ova mjeseca prihodovano je 11,1 milion eura od akciza na cigarete, a za prošlu godinu je to bilo 14,9 miliona ili gotovo četiri miliona više uprkos drastičnom dvostrukom povećanju cigareta 2017. godine za 35 centi po paklici ako sam ja dobro sabrao ta dva poskupljenja specifične akcize.

Dakle, drugi podatak je još drastičniji i on treba da nas sve zabrine. Dakle, protekle godine u istom periodu je prodato na legalnom tržištu 264,5 tona a za četiri mjeseca tekuće godine 131 tona. Duplo manje cigareta plasirano na legalnom tržištu iako znamo da i tih famoznih 900 tona iz 2017. godine nije ni približno potrošnja od hiljadu i po tona za koju odgovorno tvrdim da je javno iznešena na sjednici radne grupe za sivu ekonomiju kada sam bio prisutan i vjerujem u te podatke.

Dakle, duplo manja prodaja cigareta u maloprodajnoj mreži za četiri mjeseca ove godine jeste posljedica neodgovornog, po meni veoma, ajd neću da upotrebim taj termin, promašene politike u oblasti akciza na cigarete i sada je potpuno jasno da se planirani prihodi iako ih niste rasčlanili, vezano za akcize na duvan, odnosno na ostale akcize u budžetu za 2018. godinu ne mogu ostvariti ukoliko ova dinamika bude poštovana.

Onaj drugi dio odgovora .... prvi dio jeste obrazloženje šta Vlada čini na suzbijanju ove pojave koja je dobila enormne razmjere i koja bukvalno podriva državni sistem. Taj odgovor je dosta štur i volio bih da sad čujem od vas šta činite po tom pitanju.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:20:37)

Ministre Radunoviću, dobili ste pitanje.

Poslali ste pitanje gospodinu Damjanoviću, tako da mu olakšamo da dodatno komunicira s vama. Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.18 11:20:53)

Hvala, potpredsjedniče.

Hvala poslaniku Damjanoviću na pitanju.

Ministarstvo finansija ne raspolaže podacima o količini plasiranih duvanskih proizvoda bez akciznih markica na tkz. sivom tržištu, dok analizu ostvarenih prihoda od akciza na cigarete, Ministarstvo finansija prati kroz količinu poručenih akciznih markica koju kod Uprave carina poručuju akcizni obveznici.

Vlada Crne Gore je formirala Komisiju za suzbijanje sive ekonomije gdje se kroz interesorne i koordinisane aktivnosti nadležnih državnih organa sprovode mjere usmjerene na planu suzbijanja sive ekonomije a kroz zakonske mehanizme sprovode mjere jačanja fiskalne discipline, eliminisanje sivog tržišta i nelojalne konkurencije kao i podizanje svijesti o značaju legalnog poslovanja. To je taj drugi dio odgovora.

Gospodine Damjanoviću, ja se stvarno izvinjavam za ovo što ste pomenuli da nismo poslali odgovor trošenje sredstava iz tekuće rezerve i lično ću se potruditi da to brzo dobijete. Nisam znao da kršimo tu Poslovnik. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:22:23)

Poslanik Damjanović.

Zahvaljujemo se ministru Radunoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (31.05.18 11:22:28)

Da vam ja pomognem, 900 tona je u legalnom prometu bilo prošle godine. Ako je hiljadu i po tona procijenjena potrošnja duvana i na osnovu ankete Instituta za javno zdravlje, na osnovu podataka Uprave za duvan, odnosno Agencije za duvan, to znači da je 600 tona plasirano na crnom tržištu prošle godine, 30 miliona paklica, 1,1 je evro akciza na svaku paklicu, 33 miliona najmanje oštećen budžet, da ne govorim koliko je novca otišlo u džepove kriminogenih grupa koje bez podrške djelova vlasti ne bi mogli ovaj posao da rade. I imaćete ogroman problem i sad ga

imate. Iz vašeg šturog odgovora znam da taj problem imate da natjerate kolege iz Vlade, od ministra Unutrašnjih poslova do ostalih djelova sistema, da rade svoj posao. E u tom dijelu sam želio malo polemike sa vama.

Prvo, oko Poreske uprave. Slušao sam i prethodno poslaničko pitanje, jasne su mi intervencije koje su se dešavale za sistematizaciju u Poreskoj upravi, ali ukinusmo poresku policiju, nismo joj dali da zaživi, da bi, umjesto poreske policije koja bi sad trebala da lovi velike i male švercere duvana u Crnoj Gori, to radila famozna radna grupa za suzbijanje sive ekonomije, itd. itd. Neka što ukinusmo poresku policiju jer smo imali animuzitet prema njenom direktoru nego tog čovjeka ostavismo maltene neraspoređenog, bez posla. Neka što smo i to uradili nego smo obavili sistemataizaciju u Poreskoj upravi gdje smo pozapošljavali, neću pominjati imena, naravno, vjenčane kume i snahe, itd. treba li da ih čitam gdje je ko raspoređen, evo ih ovdje svako ime. I ta Poreska uprava i ovakav sistem će da se suprostavi kriminogenim strukturama koje maltene kontrolišu ovaj promet i koje izvlače milione iz tog prometa i ubacuju u legalne kanale i ko zna šta sve s tim parama rade. No, što se mene tiče kao poslanika ovog doma kojeg su birali građani, odgovorno prema tim građanima spreman kao što sam i do sada radio, sve da pomognem što se može, ali da kritikujem i da upozorim na vrijeme kao što sam i ovo upozorio u decembru prošle godine da će se desiti zbog ovakvih pojava.

Dvije stvari sa vama još, ministre, da zaokružim jer mi je drago što ste ovdje.

Prva stvar, vaše obećanje iz kraja prošle godine da ćete zabraniti rad terminala. Ustavni sud u februaru prošle godine je donio, 10. aprila prošle godine objavljena Odluka u Službenom listu, 11 mjeseci radi 250 neustavnih, nezakonitih terminala po Crnoj Gori i još 500 terminala na crno. 800.000 najmanje mjesečni prihod. 10.000.000, a mi pričamo ovdje o nekih sitnicama godišnje, nezakonito nelegalno. Jer je neko u Vladi rekao ne, nemojte da ih mičete iako je Ustavni sud to tražio Imam Odluku Ustavnog suda a imam i dopis predsjednika Ustavnog suda, gospodina Draškovića, koji jasno kaže i upozorava na član i Ustav i član Zakona po kome je Vlada dužna da izvrši Odluku Ustavnog suda. Molim vas, vi ste to obećali ovdje, rekli ste da ćete se založiti, a ako ne možete da uradite to, ako imate smetnje unutar Vlade, saopštite javno. Ja ću vam dati svu moguću podršku ... građani pa da vidimo ko to koči.

Još jedna stvar, s njom završavam, i hvala vam potpredsjedniče. To je realizacija, opet kod Ustavnog suda, ustavne Odluke oko majki, oko prava majki sa troje i više djece koje su bile zaposlene na određeno vrijeme. Dakle, koje i dan danas ne primaju naknadu iako je Ustavni sud ukinuo u januaru mjesecu diskriminisuću odredbu da samo majke sa troje i više djece koje su bile na neodređeno mogu da primaju naknadu i dalje. Dakle, ukinuo je tu odluku i sad neko obavještava iz Vlade, nekih 500 majki da mora da se, eto promijeni Zakon i td. Ne mora da se mijenja Zakon, evo ga Zakon, prečišćeni tekst sa tom odlukom Ustavnog suda, imam dopise građana koji se za to interesuju, da ih ne navodim. Dajte učinite nešto da makar taj dio ispoštujemo, da u moru nepravdi napravimo makar jednu pravdu.

Evo samo toliko, uz, naravno žal zašto vi niste imali snage da nametnete unutar Vlade i samom direktoru Poreske uprave potrebu da formiramo poresku policiju koja nam je trebala kao nikad do sad. Pa ako nije odgovarao možda prvi čovjek koji je izabran kao direktor, mogli smo da promijenimo čovjeka a ne da mijenjamo kompletan propis i Zakon i sistematizaciju i sve živo jer nismo bili zadovoljni kadrovskim rješenjima. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (31.05.18 11:26:38)

Malo ste produžili, ne znam da li ste postavili neko dodatno pitanje ili ako niste postavili dodatno pitanje, onda možete naknadno u komunikaciji sa ministrom jer neke stvari koje ste iznijeli vjerovatno da ste formalno postavili pitanje ministar Radunović bi imao pravo to da uradi, a ako ste saglasni ministar može sada ili naknadno da odgovori, bez prava vašeg na komentar, kao što ste rekli.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.18 11:27:23)

Hvala, predsjedavajući.

Ja ću dati stvarno kratke komentare, ovo su ozbiljne teme i iziskuju dosta vremena za njihovu analizu, ali jedna od mjera iz fiskalne konsolidacije su i akcize na duvanske proizvode. Dobro ste vi konstatovali, mi imamo tu, i evidentno je iz podataka lako zaključiti, da imamo izvjesni pad. Preduzimaju se sve mjere da se to riješi i ja ne sumnjam da Komisija za suzbijanje sive ekonomije daje sve od sebe da riješi taj problem. To jeste problem koji dugo traje i moramo ga razriješiti, ali ja bih samo podsjetio, a vi znam da to znate, da ukupni prihodi koje ostvarujemo jesu pozitivni. To ne opravdava da bilo koja od mjera bude ispod onoga što je planirano, ali daje nadu da ipak te mjere su u ogromnom procentu bile dobro osmišljene i nisu olako bile osmišljene. Postoji ta fiskalna ravnoteža kada je u pitanju odnos prihoda i rashoda.

Što se tiče vašeg pitanja, a vezano za terminale igara na sreću, na kojima se odvijaju igre na sreću, jesmo u postupku i pokušavamo preko naše Uprave za igru na sreću da nađemo model i inspekcija da izmjestimo pomenute terminale, a da ne izazovemo veliku štetu ljudima koji su korisnici tih koncesija. Jesmo se i čini mi se pravno poprilično zapetljali, na koji način da sve to izvedemo a da ne isplatimo velike štete po osnovu koncesionih naknada, odnosno obaveza koje imamo prema korisnicima koncesija. Trebalo bi to brže rješavati ali uz nadu da ćemo brzo izaći sa nacrtom i na javnu raspravu, Nacrtom zakona o igrama na sreću kroz koje ćemo riješiti i postojeće koncesione odnose. Nadam se da ćemo uspjeti da riješimo i taj problem, jer to jeste nešto što nas čeka i što moramo riješiti.

Na kraju, kolega ministar za rad i socijalno starenje je pomenuo izvjestan problem vezan za rješenja jednog broja majki sa troje djece i ja sa stvarno mislio da je to već riješeno. Ja ću se uključiti i potruditi, koliko to mogu, da se sprovede kod tih, nisam znao da je 500, ja sam čuo da je nekih 350 majki, ali nije sad to sporno, koliko god je nije uredu, da se riješi i da dobiju svoja rješenja i da nastave da primaju te naknade koje im po zakonu pripadaju. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:30:17)

Zahvaljujem ministru Radunoviću. Zamolio bih vas da poštuju komunikaciju. Ja nisam htio da dam riječ ministru Radunoviću, Vi ste to insistirati. Mislim da na ovaj način završimo komunikaciju.

Zahvaljujem se ministru Radunoviću, zahvaljujem se poslanici Laličić i Damjanoviću. Siguran sam da su oni zadovoljni odgovorima koje je dao ministar Radunović i zamolićemo generalnog sekretara i ministra Radunovića da završimo i neke obaveze koje smo spomenuli u ovoj komunikaciji.

Prelazimo na sljedeći set pitanja. Sljedeći set pitanja se odnosi na ministra Damira Šehovića, ministra prosvjete. Imamo dva pitanja, odnosno tri pitanja od dva poslanika. Poslanik Radule Novović predsjednik Odbora za prosvjetu i poslanice Branke Tanasijević dva pitanja.

Predlažem da počnemo sa pitanjima, predsjednik Odbora Radule Novović, izvolite.

RADULE NOVOVIĆ (31.05.18 11:31:24)

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Saglasno Poslovniku Skupštine Crne Gore želim da postavim pitanje ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću.

Moje pitanje je iz oblasti informatike, pa želim prije nego što postavim pitanje da izrazim zadovoljstvo što ovom sjednicom u ovom trenutku, dok postavljam ovo pitanje, predsjedava Branimir Gvozdenović, koji je zaista dao, rekao bih, nemjerljiv doprinos razvoju informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori, osmišljavajući i realizujući nekoliko velikih sistema i projekata kojima se ova država i dan danas ponosi.

Da pređem na pitanje.

Kakva je situacija sa projektima koji se odnose na digitalizaciju u obrazovanju? Kakvo je trenutno stanje i kakvi su planovi?

Naime, Vlada Crne Gore i resorno ministarstvo prosvjete čine snažne napore na afirmaciji i

unapređenju sistema obrazovanja u našoj državi. U tom smislu, izuzetno važan segment predstavlja povećanje informatičke pismenosti, podizanje nivoa kvaliteta nastave kroz upotrebu modernih sredstava komunikacije, odnosno digitalizacija procesa obrazovanja. Zato je važno znati u kojoj mjeri su savremene tehnologije prisutne u nastavi u crnogorskim školama, kakvo je trenutno stanje i u kojem pravcu će se dalje odvijati ovi procesi. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:33:01)

Hvala, poslaniče Novoviću.
Riječ ima ministar Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.18 11:33:09)

Hvala, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Uvaženi kolega Novoviću, pridružujem se i ja čestitkama potpredsjedniku Parlamenta za doprinos razvoju digitalizacije u Crnoj Gori.

Dakle, ja bih želio da na samom početku iskoristim priliku i da se zahvalim poslaniku Novoviću koji je postavljanjem ovog poslaničkog pitanja nama pružio mogućnost da saopštimo šta to kao Vlada, odnosno kao resorno ministarstvo radimo u jednoj oblasti koja je i za obrazovni sistem a rekao bih i za državu u cjelini jako važna, a tiče se digitalizacije u obrazovanju. S toga sam i na jednom mjestu gdje smo vršili promociju značaja digitalizacije u obrazovanju saopštio da obrazovanje ne treba da poklekne pred digitalizacijom, nego da joj se prilagodi, a to kazao iz razlog što znamo da je danas našoj djeci ponuđen i dostupan im je sadržaj o svemu i pri tom je upakovan na tehnički savršen način. Obrazovanje u koliko želi da izdrži tu trku sa takvim dostupnim sadržajem mora da unapređuje svoje kvalitete i mora da dolazi u formi koja je današnjim generacijama prihvatljiva. Pri čemu bih rekao da digitalizacija nema za cilj ono što se obično smatra, da skрати trud i da ubije stvaralački nagon nego surpotno. Da podstakne učenika na kritičko razmišljanje i da podstakne kod njega stvaralački nagon za sticanje znanja i vještina ali na jedan savršeniji način, prilagođeniji vremenu u kojem živimo.

Upravo je to jedan od razloga koji je motivisao Ministarstvo prosvjete da ovoj temi priđe krajnje ozbiljno i zbog toga smo od početka ove godine pružili snažnu podršku nekoliko projekata koji se tiču digitalizacije u obrazovanju kao i projektima koji povezuju kulturu i obrazovanje, jer želimo da humanizujemo obrazovanje, ali i sa druge strane da ga prilagodimo nekim savremenim trendovima i tu se otvara prostor za samu digitalizaciju o kojoj govorimo. Mi smo započeli projekat škole za XXI vijek, projekat koji realizujemo zajedno sa Britanskim savjetom i britanskom Vladom a koji ima za cilj da pruži obuku i podršku za nastavnike u oblasti kritičkog razmišljanja i rješavanje problema, te digitalnih vještina i korišćenje takozvanih mikro bit računara. Imam zadovoljstvo da ovdje mogu još jednom ponoviti da je u okviru projekta 90 nastavnika iz deset osnovnih škola već završilo obuku sa ciljem usavršavanja nastavne prakse kako bi pomogli mladim ljudima da koristeći ove mikro bit računare stiču na jedan inovativan način kvalitetna znanja koja su predviđena nastavnim planom i programom.

Kažem, riječ je o jednom veoma važnom projektu jer je 90 nastavnika već prošlo obuke, deset osnovnih škola su dobile po 30 mikro bit računara, riječ je o pilot projektu koji u koliko se pokaže kvalitetnim i dobrim za naš obrazovni sistem, a ne sumnjam u to, riječ je o projektu koji ćemo nastaviti i učiniti ga dostupnim svim školama u Crnoj Gori. Ono što je jako važno da naglasimo jeste i podatak da smo ne samo započeli aktivnosti na realizaciji ovog projekta koji će značajno da podstakne digitalizaciju u obrazovanju već smo potpisali sporazum sa gigantskom kompanijom kakav je "Orakl", koji podrazumijeva da 300 nastavnika prođe obuku iz programiranja, da tom obukom bude obuhvaćeno i tri hiljade djece iz 90 ustanova. Preciznije, 300 nastavnika će tokom narednog perioda steći osnovna znanja, elementarna znanja iz oblasti programiranja nakon čega će besplatno na Oraklovoj platformi imati mogućnost da obuče tri hiljade djece iz 90 ustanova, odnosno 90 škola u Crnoj Gori kako bi oni mogli da koristeći se tim znanjima i vještinama prosto stiču ona znanja koja su dužna da steknu tokom školovanja na jedan drugačiji,

prihvatljiviji i novim generacijama prilagođeniji način. Tako da je i to jedan od načina gdje pokušavamo da stavimo akcenat na digitalizacija u obrazovanju i u konačno, mislim da mogu saopštiti još jedan podatak koji će biti jako važan u kontekstu priče koju smo započeli, a tiče se razgovora koje Ministarstvo prosvjete i Vlada Crne Gore ima sa Evropskom investicionom bankom, a u vezi potencijalne kreditne podrške koja bi mogla da se obezbijedi za sistem prosvjete, razgovaramo o kreditnoj podršci na nivo od 15 miliona eura od kojih će nekoliko miliona eura biti prilagođeno obnavljanju računarske opreme u svim školama u Crnoj Gori. Privodimo kraju razgovore ja sam optimista da ćemo u konačnom i postići dogovor sa Evropskom investicionom bankom ako to uradimo to bi onda bio važan snažan iskorak ka otvaranju prostora za digitalizaciju obrazovanja, zato što znamo da je digitalizacija korisna, ali isto tako znamo da košta. I upravo je to razlog zbog čega u ovaj posao krećemo polako ali odlučno, svjesni da moramo napraviti taj iskorak ukoliko želimo da naš obrazovni sistem bude rame uz rame sa razvijenim obrazovnim sistemima kojima kao država težimo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:39:26)

Poslanik Novović.

RADULE NOVOVIĆ (31.05.18 11:39:31)

Hvala Vam, ministre, na odgovoru.

Smatram da je veoma značajno da na ovu temu govorimo u ovom domu, i predlažem da ovo bude prvi razgovor na ovu temu, a da ga nastavimo na nekoj temackoj sjednici mastičnog odbora i rekao bih da i te kako imamo materijala i razloga za to. Jer bez snažne podrške IST-a nema modernog sistema obrazovanja, to je imperativ vremena u kojem živimo tim prije što je naša država obrazovanje izgleda na nivo prioriteta. Raduje činjenica da Ministarstvo prosvete pitanje u digitalizacije sistema obrazovanja poklanja adekvatnu pažnju i smatram da smo danas čuli rekao bih ipozatne podatke. Dobro je da se ovi procesi odvijaju planiranom dinamikom, da se realizuju u kontinuitetu, jer svako zaostajanje u ovom smislu u ovoj oblasti ostavlja ne nadoknadive posledice. Ovo garantujem da će crnogorski obrazovni sistem školuje kadrove koji će, jednako kao njihovi vršnjaci iz visoko razvijenih zemalja, moći da odgovore svim izazovima modernog doba. Još jednom se zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:40:41)

Zahvaljujem.

Dva pitanja koja postavlja poslanica Branka Tanasijević.

Izvolite, poslanice Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (31.05.18 11:40:48)

Hvala Vam, poštovani potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Poštovani ministre Šehoviću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvete doktoru Damiru Šehoviću, postavljam slijedeće pitanje:

Da li je i na koji način uvođenje dualnog obrazovanja u obrazovni sistem Crne Gore dalo rezultat, da li su stvoreni uslovi za smanjenje problema neusklađenosti obrazovnih profila sa potrebama tržišta rada u narednom periodu i da li je dovoljan broj poslodavaca obezbijedio uslove za realizaciju praktične nastave i sticanje stručnih znanja za učenike srednjih stručnih škola?

Obrazloženje:

Strukturalna nezaposlenost, kao rezultat neusklađenosti obrazovnih profila i tržišta rada, predstavlja jedan od najvećih problema sa kojim se posljednjih godina suočava Crna Gora.

Da bi se uspostavio balans, 2002.godine je usvojen Zakon o stručnom obrazovanju kojim su stvorene pretpostavke za uvođenje dualnog obrazovanja, kroz kooperativni model koji podrazumijeva intenziviranje saradnje između obrazovnih i drugih institucija i privrednih subjekata.

Obrazovanje učenika po ovom modelu, u skladu sa odredbama ovog Zakona, počelo je školske 2004/2005. godine. Međutim, zbog nedovoljne zainteresovanosti učenika i poslodavaca, već 2007/2008.godine, nije bilo upisa u ovaj oblik obrazovanja, što se negativno odrazilo na potrebe tržišta rada.

Imajući u vidu značaj saradnje sa poslodavcima u realizaciji praktičnog obrazovanja nakon decenije, prošle godine, dualno obrazovanje je ponovo postalo sastavni dio obrazovnog sistema.

Zakonska osnova za njegovu primjenu stvorena je izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju 2017.godine, unaprijeđene su određene odredbe, koje su se u prethodnom periodu se pokazale kao ograničavajuće za kontinuirano kvalitetno usvajanje praktičnih znanja kod poslodavaca, u toku redovnog školovanja.

Smatram važnim da je dualno obrazovanje ponovo zaživjelo u Crnoj Gori, jer je to jedan od najsvrsishodnijih načina kojim se obezbjeđuju uslovi za sticanje, usavršavanje i razvoj kompetencija u skladu sa potrebama tržišta rada i doprinosi boljem povezivanju privrede i obrazovnog sistema, o čemu govore i iskustva država u kojima se ovaj oblik obrazovanja primjenjuje niz godina odnosno u kome dualno obrazovanje ima tradiciju.

Značaj realizacije praktičnog obrazovanja u saradnji sa poslodavcima potencira i činjenica što kroz dualno obrazovanje učenici usvajaju trajna i primjenjiva znanja potrebna za profesionalni i lični razvoj, integrišu poslovnu zajednicu, stiču preduzetničku kulturu i kompetenciju, sve im to omogućava da u stvari steklo radnu kulturu koja nedostajuća u Crnoj Gori, ali omogućava i brže uključivanje u posao i lakšu zapošljivost. Povezivanje preduzetničkog (prekid) manje dobija upotrebnu vrijednost, stvaraju se uslovi za dostizanje osnovnog cilja koji je postavljen reformom stručnog obrazovanja, a to je smanjenje problema strukturalne nezaposlenosti u Crnoj Gori. Zbog značaja koji ima neophodno je da dualno obrazovanje u koontinuitetu bude u fokusu interesovanja Ministarstva prosvete, Vlade Crne Gore, Skupštine Crne Gore, privrede i svih subjekata koji mogu dati doprinos, da ovaj obrazovni program potpuno zaživi u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:44:24)

Riječ ima ministar Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.18 11:44:28)

Hvala, potpredsjedniče.

Poslanice Tanasijević, poštovane kolege,

Poznato je da je jedan od ciljeva zakonodavne reforme koju smo zajedno sprovodili tokom prošle godine, bila potreba usklađivanje obrazovanja i tržišta rada. Šta nas je motivisalo da fokus stavimo baš na taj problem. Nekoliko argumenata bih mogao da navedem koje nam pružaju odgovor na pitanje, zašto je posebno važno da obrazovanje usklađujemo sa potrebama tržišta rada. Prvi podatak je taj da u Crnoj Gori imamo prisutnu strukturalnu neusklađenost između ponuda i tražnje za radnom snagom, jer krajem 2017.godin, imali smo 51 hiljadu nezaposlenih u Crnoj Gori, ali istovremeno i 31 hiljadu prijavljenih radnih mjesta. Što samo znači da nam se i ponuda i tražnja za radnom snagom neuparaju.

Drugi podatak koji ide u prilog tome jeste činjenica da dominantno učešće u strukturi

nezaposlenih imaju lica sa trećim, četvrtim i petim stepenom stručne spreme, odnosno na ta lica otpada 24 hiljade nezaposlenih lica. I u konačnom Crna Gora je zemlja koja ima izuzetno visok obim zapošljavanja stranaca, jer je tokom 2017. godine izdato 21 hiljadu dozvola te iste godine je zaposleno 13,5 hiljada ljudi, izvlačimo zaključak da smo mi tokom 2017. godine više zapošljavali stranu nego domaću radnu snagu. Kada poslodavce pitate u čemu je problem sa nepopunjavanjem slobodnih mjesta koje nudite tržištu rada obično dobijamo odgovor da je to nedostatak praktičnih znanja i vještina kod naše djece. Da bismo upotpunili sliku o nivou preduzetničke kulture u Crnoj Gori, pomenuću podatak koji preizilazi iz istraživanja UNP-ja, koji govori o tome da dvije trećine radnog sposobnog stanovništva ili tačnije 64 % na pitanje da li bi prije radili u privatnom sektoru za 750 eura, ili u javnom sektoru za 450 eura je odgovorilo da bi prije radili u javnom sektoru za 450 eura, nego u privatnom za 750 eura. To je podatak koji nam može pomoći da shvatimo koji je nivo preduzetničke kulture u Crnoj Gori. Kada sve ovo imamo u vidu onda je to najbolji argument kojim opravdavamo našu potrebu da akcent stavimo na prilagođavanje obrazovanja tržištu rada, a kada se postavi pitanje, a kako to obrazovanje sa tržištem rada možemo povezati najbolji mogući odgovor na to pitanje je dualno obrazovanje.

I zato smo nakon čitave jedne decenije kako ste i sami rekli u obrazloženju poslaničkog pitanja koje ste postavili pokrenuli dualno obrazovanje jer je ono korisno i za učenika i za poslodavca i za državu. Učenik tokom školovanja u dualnom obliku stiče i teorijska, ali i praktična znanja i vještine, razvija preduzetnički duh i tokom školovanja prima ne malu novčanu naknadu koja iznosi 50 eura za učenika prvog razreda, 75 eura za učenika drugog razreda i 101 eura za učenika trećeg razreda srednje škole, kada tu dodate i stipendiju za deficitalne kvalifikacije onda dolazite do podatka da učenik ne samo da stiče kvalitetna znanja i vještine, ako je uključen u dualni oblik.....

....obrazovanja nego i tokom školovanja prihoduje značajnu novčanu nagradu. Sa druge strane poslodavci obrazuju radnu snagu shodno svojim potrebama, a sa treće strane država rješava ovaj strukturni problem koji postoji na samom tržištu rada. Zahvaljujući tome, kažem, ponovo smo oživjeli dualno obrazovanje i mogu vam reći da su podaci iz 2017. godine impresivni. Mi smo već u prvoj godini primjene dualnog obrazovanja uspjeli da procenat upisa u III stepen srednjih stručnih škola povećamo za 20%. Mi smo uspjeli da tokom 2017. godine 40% svih učenika koji su na III stepenu, da uključimo u dualno obrazovanje. Mi smo u prvoj godini primjene dualnog obrazovanja uspjeli da 101-og renomiranog poslodavca uključimo u sistem dualnog obrazovanja. Uspjeli smo da obuhvatimo 17 škola iz 12 opština, što je opet podatak koji nas ohrabruje jer smo time željeli da pošaljemo poruku da nam je cilj da dualno obrazovanje razvijamo svuda u Crnoj Gori. Predvidjeli smo podsticaje za učenike, uveli smo bodovni limit i time stvorili dobru pretpostavku za nastavak i razvijanje ovog modela obrazovanja. Naravno pominjem da smo formirali koordinaciono tijelo čiji je zadatak da prati primjenu dualnog obrazovanja.

Ove godine smo krenuli još ambicioznije to da radimo. Dakle, u toku je kampanja koja ima za cilj promociju stručnog, ali i dualnog obrazovanja, a cilj je da povećamo procenat upis u srednje stručne škole, cilj je da povećamo broj djece u dualnom obrazovanju, cilj je da snažnom kampanjom vršimo promociju značaja ove vrste obrazovanja i u konačnom da povećamo broj poslodavaca koji je uključen u sistem.

Ja već sada mogu i konkretno da vam kažem, da imamo ambiciju da u narednoj školskoj godini povećamo broj poslodavaca koji učestvuju u dualnom obrazovanju za ne manje od 50%. Već danas imamo 150 zainteresovanih poslodavaca koji žele da se uključe u sistem dualnog obrazovanja. Siguran sam da će ih biti još i više kada kampanju privedemo kraju. Sa druge strane imamo ambiciju da povećamo za duplo broj djece koji je uključen u sistem dualnog obrazovanja i cijenim da od naredne školske godine u dualnom obrazovanju nećemo imati manje od 500 djece, što je značajan iskorak ako imamo u vidu činjenicu da smo tek prošle godine ponovo krenuli sa ovim oblikom obrazovanja. Imamo ambiciju da dualno obrazovanje razvijamo ne u 12 nego u 15 opština i imamo ambiciju da povećamo broj škola koje su uključene u dualno obrazovanje sa 17 na 25. Ako uspijemo da samo za 1/3 izvršimo supstituciju strane domaćom radnom snagom mi ćemo otvoriti prostor za zapošljavanje 5.000 lica u Crnoj Gori. Ja sam siguran da je jedan od načina da izvršimo tu supstituciju upravo puna primjena onih zakonskih rešenja koja nam otvaraju prostor za dualno obrazovanje i zadovoljan sam što se ono za sad u Crnoj Gori razvija jako dobro. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 11:51:26)

Komentar ili drugo pitanje ima poslanica Tanasijević.
Prvo komentar, a nakon toga odmah možete nastaviti sa pitanjem.
Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (31.05.18 11:51:36)

Hvala, lijepa.

Poštovani ministre Šehoviću,

Vi znate da sma ja poslaničko pitanje, koje se odnosi na dualno obrazovnje, postavila prije nekoliko mjeseci, tada su stvorene zakonske pretpostavke za uvođenje dualnog obrazovanja u obrazovni sistem Crne Gore.

Zbog značaja koje dualno obrazovanje ima, ja vam ponovo postavljam pitanje koje se odnosi na tu oblast, ali ovaj put motivisana time da vidim koliko je dualno obrazovanje uspjelo da zaživi u Crnoj Gori. Zato što je dualno obrazovanje toliko važno, ja kao poslanica, smatram da imam obavezu da utičem da afirmaciju dualnog obrazovanja, a da kao članica Odbora dam doprinos u tom smislu.

Takođe, smatram da je predsjednik Odbora Radule Novović u pravu kada predlaže da se za određene značajne teme organizuju tematske sjednice, mislim da je dualno obrazovanje i te kako zaslužuje da se njime bavimo na sjednici Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i da podatke koje ste sada saopštili možete obrazložiti i mnogo šire, a da se na sjednicu pozovu i predstavnici poslodavaca, predstavnici udruženja poslodavaca i drugi subjekti koji su uključeni u realizaciju dualnog obrazovanja u Crnoj Gori.

Dualno obrazovanje je, kao što ste rekli u vašem odgovoru, pokazalo da su prva iskustva pozitivna. Pozitivna su iskustva i za poslodavce i za učenike. Za samo jednu školsku godinu se pokazalo da učenici u praktičnoj nastavi stiču preduzetnička znanja i preduzetničke vještine i kompetencije, ali je jako važno da ono što mi nemamo u Crnoj Gori razvijeno kod mladih budućih kadrova, to je ta radna kultura, vi ste u prilog tome izneli podatak da su oni mnogo više raspoloženi da rade u javnom sektoru za nižu platu nego kod privatnika, upravo zato što nemaju razvijenu niti preduzetničku, niti radnu kulturu do potrebnog nivoa. I mislim da je ustvari uvođenje dualnog obrazovanja i praktična nastava, koja se realizuje trenutno u Crnoj Gori, vrlo važna za buduće kadrove, za njihovu prohodnost na tržište rada i za školovanje deficitarnih zanimanja koji će dizbalans koji postoji u ponudi tražnje na tržištu rada učiniti mnogo manjim, a u nekom doglednom vremenu možda i prevazići.

Takođe, i poslodavci imaju korist od uvođenja dualnog obrazovanja zato što poslodavci, kao što ste i sami rekli u odgovoru, oni školuju, oblikuju kadrove prema svojim potrebama, tako da kada učenik završi srednju školu on je praktično formiran kadar koji može odmah ući u proces rada. Drugo, u toku samog školovanja radeći kod poslodavca učenici daju doprinos u poslovnom uspjehu samog poslodavca jer ima veliki broj učenika koji izuzetno marljivo rade taj posao. I ovo je jako važno iz razloga što su, postojala je praksa i u ranijem periodu kad su postojale stručne škole, da su se najlošiji učenici opredjeljivali za takva zanimanja. Međutim, svi stimulansi o kojima ste govorili i onako kako je sada pozicionirano dualno obrazovanje u obrazovni sistem će učiniti da će i najbolji učenici biti raspoloežni i biti motivisani da se uključe u dualno obrazovanje.

Smatram da ste za vrlo kratko vrijeme uspjeli da napravite nešto što je zaista za poštovanje, a to je da je 300 učenika uključeno u obrazovni sistem, odnosno u reformu stručnog obrazovanja kroz dualno obrazovanje, a da preko 100 najrenomiranijih poslodavaca je ušlo i ono u ovaj projekat, tako da zajedno poslodavci i učenici kao dio ukupnog sistema čine da dualno obrazovanje može da zaživi u Crnoj Gori. Takođe, smatram da je vrlo bitan podatak koji ste iznijeli da će u narednoj školskoj godini od septembra mjeseca oko 500 učenika biti obuhvaćeno ovim obrazovanjem, a da će oko 150 poslodavaca takođe biti uključeno u ovaj projekat.

Zašto pominjem da je bitna naredna školska godina? Zato što dualno obrazovanje mora

imati kontinuitet, ono se mora razvijati u pozitivnom pravcu i ono nije bitno samo za reformu stručnog obrazovanja, ono je bitno za obrazovni sistem Crne Gore i za cijelu Crnu Goru jer se kroz dualno obrazovanje prevazilazi upravo taj problem o kome ste govorili, a to je dizbalans između ponude i tražnje na tržištu rada. Takođe, smatram da treba pratiti i da i mi kao Skupština moramo dati doprinos u tom smislu da se ne bi desilo da se tri godine primjenjuje kao u prethodnom periodu, a da onda se desi da ne postoji zainteresovanost učenika i poslodavaca. U tom smislu bih sugerisala da se i dalje radi na animiranju poslodavaca da se uključe u ovaj program. Takođe, da se stimulativnim mjerama obezbijedi da učenici budu zainteresovani za ova zanimanja. Na taj način će se desiti da će dualno obrazovanje dati one efekte koje već daje u zemljama u kojima ono ima dugu tradiciju. S druge strane smatram da na taj način će i poslodavci imati mnogo koristi od dualnog obrazovanja jer će imati kadrove koji će moći da na kvalitetan način rade svoj posao.

Takođe, još jedna sugestija. Vi ste zaista pomenuli da se trenutno dualno obrazovanje primjenjuje u 12 opština, da će se od septembra mjeseca primjenjivati u 15 opština. Smatram da treba uložiti napor, da dualno obrazovanje zaživi u cijeloj Crnoj Gori i mi tek tada možemo reći da su u potpunosti stvoreni uslovi da dualno obrazovanje dobije tradiciju koja je u ovom momentu i te kako potrebna Crnoj Gori.

Moje drugo poslaničko pitanje se odnosi na rano i predškolsko obrazovanje i glasi: Pošto je obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem nezadovoljavajući na sjeveru zemlje, interesuje me do kog nivoa se stiglo u realizaciji projekta Interaktivne službe za rano i predškolsko obrazovanje, koji uz podršku Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori sprovodi Ministarstvo prosvjete. Da li su formirani interaktivni timovi, procijenjen broj djece koja će biti obuhvaćena ovim uslugama i određene lokacije za rad interaktivnih službi"?

Obrazloženje. U skladu sa Strategijom ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja 2016 - 2020. godina posebno se teži tome da se djeci predškolskog uzrasta u Crnoj Gori osigura najbolji mogući početak u životu kao preduslov za razvoj njihovih potencijala. Da bi djeca napredovala u svim razvojnim domenima i u skladu s individualnim mogućnostima i potrebama vrlo važno je stvoriti uslove za ujednačeno i kvalitetno rano obrazovanje, pružiti podršku svakom djetetu, a naročito onima iz najosjetljivih grupa stanovništva. Rukovodeći se tim načelom u oblasti obrazovanja u Crnoj Gori definisan je jedan od prioriteta, da obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem do 2020. godine bude iznad 90%. Da bi se dostigao ovaj cilj stvorene su normativne pretpostavke za korišćenje inovativnih usluga i modela naročito za djecu sa sela koja su u manjem procentu od djece iz grada obuhvaćena sistemom predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Zakonskim i strateškim dokumentima predviđena je mogućnost formiranja interaktivnih službi koje se organizuju pri predškolskim ustanovama i predstavljaju usluge namijenjene djeci koja žive u udaljenim seotskim područjima u kojima ne postoje vaspitno obrazovne ustanove. Precizirano je da ove službe budu organizovane na način da obučeni vaspitači, odnosno vaspitačice putem kućnih posjeta ili u lokalno organizovanom prostoru promovišu programe i realizuju aktivnosti koje se odnose na učenje i razvoj djeteta.

Primjenom takvog načina vaspitanja i obrazovanja korist bi imala ne samo djeca, uz korišćenje prilagođenih programa, biblioteka, igračaka i knjiga nego bi i roditelji dobili potrebne informacije i instrukcije za praćenje razvoja i napredovanja djece. Na taj način bi se ojačale roditeljske kompetencije, pružila podrška afirmaciji roditeljske uloge i podstaklo korišćenje još jednog potencijala u predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Takođe, roditelji bi se kao aktivni sudionici procesa koji se odvaja u predškolskoj zajednici informisali o važnosti upisa djece u programe predškolskog vaspitanja i obrazovanja i važnosti kreativnih, primjenjivih, svrsishodnih vaspitnih postupaka i metoda koje su potrebne za optimalan razvoj djece. Uspostavljanjem službi, to je model tzv. putujućih vrtića, jedna je od mogućnosti da Ministarstvo prosvjete, u saradnji s Kancelarijom UNICEF-a u Crnoj Gori utiče na povećanje obuhvata djece i poboljšanje kvaliteta predškolskog vaspitanja i obrazovanja, prije svega na sjeveru Crne Gore. Zato je bitno da projekat interaktivne službe za rano i predškolsko obrazovanje u potpunosti bude realizovan. Hvala.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.18 12:01:18)

Hvala.

Poštovana poslanice Tanasijević,

U pravu ste kada kažete da jedan od takođe veoma bitnih ciljeva kojem treba da težimo jeste povećanje obuhvata djece ranim obrazovanjem i vaspitanjem, a argumenata za to imamo jako puno. Mudriji od mene su rekli da je pogrešno obrazovano dijete izgubljeno dijete. Mi ne smijemo dozvoliti da izgubimo nijedno. Ako ne želimo da izgubimo ijedno dijete, u smislu u kojem mi danas na ovu temu govorimo, moramo svima omogućiti da prosto borave u ustanovi, odnosno da stižu ona znanja i vještine i od najmanjeg uzrasta, posebno od treće do šeste godine života. Jer, poznato je, sva teorijska i imperijska istraživanja su pokazala da se upravo u tom uzrastu formira ličnost kod djeteta i upravo je taj uzrast jako važan da bude obuhvaćen ranim vaspitanjem i obrazovanjem koje jedino može dijete dobiti u okviru predškolske ustanove.

Tako da je to bio jedan od razloga zbog čega je i Ministarstvo i Vlada, u želji da povećava obuhvat djece ranim vaspitanjem i obrazovanjem, sebi postavila jako ambiciozan cilj, a to je da do kraja, u narednih nekoliko godina, procenat obuhvata djece ranim vaspitanjem i obrazovanjem podigne na nivo, kako ste i sami rekli, iznad 90% čemu teže i razvijene zemlje. Ni one nijesu blizu tog procenta, ali rade na tome jednako kao i mi koji smo u prethodnih nekoliko godina intenzivno radili na ovoj problematici i uspjeli smo zahvaljujući svim tim aktivnostima da povećamo obuhvat djece.

Naravno, daleko od toga da smo zadovoljni, ali treba da istaknemo da su sve te naše aktivnosti dale rezultate, a svemu tome ste i vi zahvaljujući i znanju i težini riječi koju imate u ovom visokom domu doprinijeli da roditelji shvate da se dijete ne šalje u predškolsku ustanovu jedino ako nema nekih drugih mogućnosti za čuvanje tog djeteta već ukoliko neko želi da najbolju uslugu svom djetetu uradi onda će to uraditi na način što će mu omogućiti boravak u samoj predškolskoj ustanovi. Na državi je da stvori ambijent, na državi je da proširi kapacitete, na državi je da riješi problem prebukiranosti koji postoji u Podgorici i u nekim primorskim opštinama. To radimo kroz kreditnu podršku, kako i sami znate, od Banke za razvoj Savjeta Evrope koja je na nivou od 17 miliona eura, čak i iz budžeta gradimo nezavisno od te kreditne podrške i vrtić u Rožajama. Ovom kreditnom linijom smo obuhvatili sedam vrtića, a sve u želji da omogućimo našoj djeci da stižu potrebna znanja od najranijeg perioda. Međutim, jedan od načina pomoću kojeg možemo da rješavamo ovaj problem je i preko interaktivnih službi, a to je bio predmet vašeg interesovanja.

Dozvolite mi da saopštim da su predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem obuhvaćena djeca uzrasta do šest godina u predškolskim ustanovama koje mogu biti, kao što i sami znamo, državne i privatne. Strategijom ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Crnoj Gori kao najvažniji ciljevi određeni su, između ostalog, povećanje obuhvata predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem sve djece posebno uzrasta tri do polaska u školu, u skladu s međunarodnim standardima, unapređivanje kvaliteta usluga predškolskog vaspitanja i obrazovanja te inovativni i optimalni i održivi modeli finansiranja.

Znamo da je u Crnoj Gori aktivna 21 javna predškolska ustanova sa 126 vaspitnih jedinica i 607 vaspitnih grupa. Obuhvat djece, takođe je poznato, varira od prilično visokog u centralnom i južnom regionu do nižeg u sjevernom regionu, a na nepovoljnu situaciju za djecu na sjeveru utiču razućenost naselja, udaljenost od vaspitne jedinice i veća stopa siromaštva i nezaposlenost. Ovaj problem počeo se rješavati i putem besplatnih usluga u vidu interaktivnih službi. Interaktivne službe se organizuju pri predškolskim ustanovama za djecu koja žive u udaljenim seotskim područjima u kojima ne postoji vaspitno obrazovna jedinica. Aktivnosti se najčešće sprovode u prostoru pri seotskoj školi, područnoj ustanovi škole, mjesnoj zajednici koja se nalaze na dostupnoj udaljenosti i sl. Interaktivna služba kroz posjete porodici i djeci daje instrukcije roditeljima, promovise i realizuje programe i aktivnosti koje se odnose na razvoj djeteta i dr. Interaktivnu službu čine vaspitač, vaspitač saradnik i stručni saradnik ... jednom do dva puta sedmično u trajanju od oko tri sata sistematski i organizovano rade s djecom i porodicama na stimulanju zdravog, skladnog sveobuhvatnog razvoja.

Otvaranje interaktivnih službi odvijalo se u tri faze nakon što je školske 2013-2014. godine ova ideja pilotirana u Andrijevići, Beranama i Danilovgradu. Prva faza je obuhvatila otvaranje interaktivnih službi u Andrijevići, Beranama, Bijelom Polju, Danilovgradu, Plavu i Rožajama. Drugom fazom su obuhvaćene opštine Šavnik, Plužine, Kolašin, Mojkovac, Pljevlja i Žabljak. Treća faza se odvija u tekućoj školskoj godini i njome su obuhvaćeni Bar, Cetinje, Podgorica i Ulcinj. Od 2016. godine otvoreno je 48 interaktivnih službi. Zbog velikog interesovanja 15

interaktivnih službi je preraslo u vaspitne jedinice s trosatnim ili cjelodnevnim programom dok pet nije više aktivno. Trenutno je u funkciji 30 interaktivnih službi kojima je obuhvaćeno 292 djeteta. Po jedna interaktivna služba postoji u Baru, Bijelom Polju, Cetinju, Pljevljima, Podgorici i Ulcinju, po dvije su u Andrijevići, Danilovgradu, Kolašinu, Plužinama dok su u Šavniku tri interaktivne službe, a u Mojkovcu i Rožajama po četiri i u Beranama pet.

U cilju povećanja obuhvata predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, Ministarstvo prosvete je, kako sam maloprije rekao, tokom 2015. i 2016, u saradnji s UNICEF-om, sprovelo kampanju "Svi u vrtić", zahvaljujući kojoj je povećan broj upisane djece u predškolske ustanove za 25% tokom 2015, odnosno za 22% tokom 2016. godine. Povodom početka upisa u vrtiće ove godine, Ministarstvo je, takođe, pokrenulo kampanju "Zablistaću u vrtiću" koja je realizovana u Pljevljima, Bijelom Polju, Rožajama i Plavu. U ovim opštinama se u cilju animacije djece i roditelja na trgovima organizuju prigodne aktivnosti kako bi djeca imala priliku da kroz neposredan rad s vaspitačima i lično iskustvo osjete atmosferu koja ih čeka tokom predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Mogu da vam kažem da ova kampanja nailazi na jako dobar odjek i od strane roditelja i od strane djece. Računamo da će i ona rezultirati povećanjem obuhvata djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem na sjeveru Crne Gore, zbog čega smo i akcenat stavili upravo na sjeverni region zbog toga što je niža stopa obuhvata u odnosu na centralni i južni region.

U svakom slučaju, mislim da smo dosta toga dobrog uradili, da nas takođe dosta obaveza i očekuje. Vjerujem da ćemo zajedno pošto je ovo društvena odgovornost svih nas, doprinijeti da pošaljemo snažnu poruku iz ovog visokog doma, da je najbolja usluga koja se djetetu može učiniti ta da mu omogućite da boravi u predškolskoj ustanovi, posebno od uzrasta od tri godine sve do polaska u školu. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:09:13)

Poslanica Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (31.05.18 12:09:18)

Hvala vam lijepa, ministre Šehoviću.

Jako mi je drago da ste odgovorili na ovakav način i što se prepoznaje jedan entuzijazam kod vas da se unapređuje rano obrazovanje u Crnoj Gori jer je to možda najznačajniji segment obrazovanja. Jer, crte ličnosti koje se formiraju u dobu od treće do šeste godine u stvari rukovode životom u odraslom dobu čovjeka.

Vi ste istakli značaj ranog obrazovanja. Rano obrazovanje je Vlada Crne Gore prepoznala godinama unazad i toliko je ulaganje u rano obrazovanje bilo da se stvore i prostorne pretpostavke i kadrovski potencijali obezbijede za uspješnu realizaciju predškolskog vaspitanja i obrazovanja da mogu reći da je to jedan od segmenata obrazovanja kome se najviše pažnje posvećivalo u Crnoj Gori i koje je dalo impozantan rezultat.

Sigurna sam da će u narednom periodu biti prevaziđen problem prostornih kapaciteta zato što se trenutno radi sedam vrtića, neki su pri kraju, neki tek treba da se otpočne njihova izgradnja, ali u svakom slučaju budžetom su predviđena sredstva da se prostorni kapaciteti stvore za svu djecu predškolskog uzrasta jer svako dijete ima pravo da koristi usluge predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Nijeste pomenuli u svom odgovoru, a bilo bi interesantno čuti da postoji velika disproporcija između obuhvata djece na sjeveru i na jugu. Na jugu već imamo opštine koje imaju 94% stepen obuhvata dok je na sjeveru stopa obuhvata veoma niska. To je jedan od razloga zbog čega sam vam i postavila ovakvo pitanje. Nije ona niska samo zbog toga što ne postoje vrtići. Štaviše, na sjeveru imamo višak prostornih kapaciteta kada su u pitanju predškolske ustanove. Još uvijek postoji jedan broj roditelja koji smatraju da vrtići, odnosno predškolske ustanove nijesu najpovoljniji ambijent za njihovo dijete. Tu svijest je dosta promijenila kampanja "Svi u vrtić". Tu svijest i dalje mijenja kampanja koja se i sada vodi. Meni je drago da je ta kampanja dala takav

rezultat. Nadam se da će značaj kroz ove interaktivne službe prepoznati roditelji sa sjevera i da će veliki stepen obuhvata djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem biti u narednom periodu u ovom području Crne Gore.

Da bi dijete formiralo kvalitetnu ličnost, da bi formiralo crte karaktera koje su potrebne da bi bio koristan član društva najbitnija je porodica. Porodica mora biti funkcionalna, ona mora imati vaspitne postupke prema djeci koja stvaraju jednu optimalnu mogućnost za razvoj svih potencijala djeteta. Međutim, pored porodice je jako važno da dijete boravi u grupi vršnjaka. Da bi u grupi vršnjaka dijete ispoljilo sve ono što je njegova posebnost, pored redovnih programa u vrtićima se moraju realizovati tzv. prilagođeni ili inovativni programi koji su namijenjeni djeci iz osjetljivih društvenih grupa, djeci iz okrnjenih ili nepotpunih porodica, dalje djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju i djeci sa sela iz udaljenih seotskih područja gdje ne postoje predškolske ustanove, gdje je nemoguće da dijete dođe u kontakt s predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem.

Zato, smatram da je projekat interaktivne službe za rano i predškolsko obrazovanje izuzetno značajan. Smatram značajnim što ste svojim angažovanjem uspjeli da stvorite kadrovske potencijale, što su određeni vrtići u kojima će se formirati interaktivni timovi koji će ići na selo i davati sve moguće informacije i roditeljima i djeci koje su neophodne da bi oni s uspjehom mogli pratiti razvoj i napredovanje svoje djece. Takođe, jako smatram važnim za sjever Crne Gore da će pored toga što će jedan broj djece sa sela biti uključen u obrazovni sistem predškolskog vaspitanja i obrazovanja što se i roditelji uključuju u ovaj program. Na taj način se razvijaju roditeljske kompetencije. Oni se kroz taj proces i edukuju i oni se opredjeljuju za one vaspitne postupke koji su korisni za razvoj i napredovanje njihovog djeteta. Inače je reformom obrazovanja ne samo ranog obrazovanja nego reformom obrazovanja uopšte i predviđeno da jedan od ciljeva bude upravo taj da se djeci uzrasta do šest godina omogući optimalna sredina u kojoj oni mogu da razvijaju sve svoje vještine i sve svoje kapacitete.

Jako mi je drago da je ovaj program pokazao da ima uspjeh. Smatram da trebate insistirati da se projekat interaktivne službe za rano i predškolsko vaspitanje i obrazovanje realizuju do kraja. To znači da će sva djeca iz seotskih područja imati mogućnost da budu uključeni u predškolsko vaspitanje i obrazovanje. To je i cilj ovog projekta, ali je i cilj obrazovne reforme u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:14:24)

Zahvaljujem, poslanice Tanasijević.

Na ovaj način smo završili pitanja koja su postavili Radule Novović i poslanica Tanasijević ministru Šehoviću. Njemu se zahvaljujemo.

Sada prelazimo na Ministarstvo ekonomije. S nama je Nikola Vujović državni sekretar koji će odgovarati na pitanja dva naša mlada uvažena poslanika, Nikole Rakočevića i Dragutina Papovića.

Prvi ima pravo na pitanje gospodin Rakočević. Izvolite, gospodine Rakočeviću.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (31.05.18 12:14:57)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Na početku sam imao namjeru da čestitam ministarki Sekulić na ubjedljivoj pobjedi na lokalnim izborima u Podgorici s obzirom da je bila prva dama na izbornoj listi Demokratske partije socijalista i koalicionih partnera. Međutim, tu je saradnik kolega Vujović. Naravno, čestitam svim građanima u 11 opština u kojima su održani izbori na ubjedljivoj pobjedi progresivne politike. Vjerujem da će to biti snažan impuls za dalji razvoj i sigurnost svih građana Crne Gore u svim drugim ne samo izbornim procesima nego, prije svega, društvenim procesima.

Dopustite da pređem sada na poslaničko pitanje.

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvu ekonomije, dakle ministarki ekonomije Dragici Sekulić sam postavio sljedeće pitanje:

"Upoznati smo da je Ministarstvo ekonomije 18. maja raspisalo javni poziv za davanje u

zakup zemljišta u svojini države na lokalitetu Brdska gora Opština Ulcinj radi izgradnje solarne elektrane. S obzirom na to da će to biti prva velika solarna elektrana u Crnoj Gori, da li i kojom dinamikom planirate dalje sprovođenje sličnih projekata i koje efekte možemo nakon ovog projekta očekivati"?

Čini mi se da obrazloženje stoji u postavci pitanja. Dakle, jasno vam je da alternativni načini proizvodnje električne energije, posebno solarne iz solarnih izvora je vrlo važno za dalji razvoj ne samo energetike nego ukupne ekonomije s obzirom na implikacije koje će imati u dugom roku, a i u srednjem i u kratkom na budžet Crne Gore. Vjerujem da je ovo pitanje od posebnog značaja za održivi razvoj naše države, tako da sam unaprijed zahvalan na odgovoru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:16:53)

Zahvaljujem poslaniku Rakočeviću.

Dajem riječ Nikoli Vujoviću, državnom sekretaru koji je baš zadužen za pitanja energetike, koji ima veliko iskustvo i ko je radio u energetsom sistemu Crne Gore. Izvolite, gospodine Vujoviću.

NIKOLA VUJOVIĆ (31.05.18 12:17:09)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Rakočeviću, u odnosu na vaše poslaničko pitanje Ministarstvo ekonomije vam daje sledeći odgovor.

Imajući u vidu broj sunčanih dana u Crnoj Gori, kao i studiju valorizacije prostora u cilju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, Strategijom razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine predviđena je mogućnost izgradnje većih solarnih elektrana, bez obaveze garantovanog otkupa električne energije po podsticajnim cijenama u skladu s raspoloživim prostornim i elektroenergetskim preduslovima.

U okviru intenzivnih aktivnosti Ministarstva ekonomije na promociji crnogorskih energetskeg potencijala u poslednjih godinu dana uočeno je pojačano interesovanje investitora za izgradnju solarnih elektrana za koje nije zahtijevana podsticajna cijena za proizvedenu električnu energiju.

Imajući u vidu iskazano interesovanje investitora, Vlada Crne Gore je zadužila Ministarstvo ekonomije da definiše neophodne aktivnosti za stvaranje uslova za realizaciju projekata izgradnje solarne elektrane na lokalitetu

... Crna Gora na teritoriji Opštine Ulcinj. Nakon pripreme usvajanja tenderske dokumentacije, na osnovu zaključka Vlade Crne Gore, Ministarstvo ekonomije je 18.05.ove ove godine objavilo javni poziv za davanje u zakup zemljišta, usvojeni države na lokalitetu Briska gora Opština Ulcinj radi izgradnje solarne elektrane.

Predmet javnog poziva je davanje u zakup zemljište u državnoj svojini površine 6.621.121 m² radi projektovanja izgradnje, korišćenje i održavanje solarne elektrane instalisane snage veće od 200 mv. Tenderom se predviđa mogućnost zaključivanja ugovora o garantovanom otkupu električne energije po tržišnim uslovima čime se izbjegava mogućnost preuzimanja rizika od strane države u smislu uticaja na rast cijena električne energije za potrošače u Crnoj Gori. Predviđena vrijednost projekta se procjenjuje na nekih 300.000.000 eura.

Očekivani pozitivni efekti ovog projekta su mnogobrojni, kao što ste i iskazali u obrazloženju vašeg poslaničkog pitanja. Naravno, da je jedan od najznačajnijih upravo vrijednost investicije koja je planirana i s tim u vezi, kroz multiplikativne efekte takvih investicija, svakako da će bruto društveni proizvod značajno porasti. Osim toga povećavanje stope zapošljenosti, odnosno zapošljavanje našeg stanovništva i angažovanje domaće radne snage je nešto što će svakako doprinijeti bržem i boljem rastu naše privrede.

Veće iskorišćenje raspoloživog energetskeg potencijala Crne Gore kroz izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora je takođe jedan od benefita realizacije ovakvog projekta. Takođe, razvoj prenosne elektro energetske infrastrukture i povećanje kvaliteta i sigurnosti snabdijevanja električnom energijom u primorskom regionu kao i

privlačenje investicija u energetske sektor Crne Gore u cilju daljeg iskorišćenja raspoloživog hidroenergetskog potencijala, energije vjetera, energije sunca itd.

Uzimajući u obzir značajni potencijal sunčevog zračenja u Crnoj Gori i preporuke strategije razvoja energetike do 2030. godine Ministarstvo ekonomije će i u narednom periodu podržavati interesovanje investitora za proizvodnju električne energije i solarnih elektrana bez obaveze i garantovanog otkupa električne energije po podsticajnim cijenama. Pri tome izgradnja elektrana će se realizovati u skladu sa relevantnim prostornim i elektro energetske preduslovima i ograničenjima. Takvi projekti će pozitivno uticati na ispunjenje ciljeva održivog razvoja i međunarodnih obaveza vezanih za udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:20:43)

Komentar ima poslanik Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (31.05.18 12:20:48)

Zahvaljujem.

Gospodine Vujoviću, hvala, na iscrpnom i konkretnom odgovoru.

Mislim da, uputio bih vam vrlo rado jednu sugestiju i svima nama koji se bavimo javnim poslom u interesu naravno onoga što je održivi razvoj države Crne Gore, a to je da ove alternativne izvore energije, posebno kad su proizvodnja iz solarnih i obnovljivih izvora po pitanju da treba da činimo se u javnosti na bolji način približimo građanima koje efekte će imati, ne samo oni, već i naše potomstvo od ovih projekata, jer čini mi se da jednu negativnu zaglušujuću buku prave oni koji pokušavaju da i ove projekte kao i razne druge u prošlosti, na neki način spriječe ne bi li na temelju onoga što je slabiji ekonomski razvoj oni uspjeli da politički profitiraju. Dakle, vrlo je važno da kreiramo razne programe promotivne da objasnimo građanima šta je zapravo i koji su benefiti od svih ovih solarnih i ostalih izvora energije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:22:01)

Zahvaljujem, poslaniku Rakočeviću.

Poslanik Papović ima pitanje.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (31.05.18 12:22:08)

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću, potpredsjedniče Nimanbegu, uvaženi gospodine Vujoviću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvu ekonomije sam postavio sledeće pitanje: Kada će početi realizacija sporazuma Republike Srpske i Crne Gore o naplati koncesija za vode Bilećkog jezera?

Naime izgradnjom brane Grmčarevo, potapanjem rijeke Trebješnjice i stvaranje vještačkog Bilećkog jezera za potrebe hidroelektrane Trebješnjica 1967.godine potopljen je dio teritorije Crne Gore. Prema važećim podacima oko 17% površine Bilećkog jezera nalazi se na teritoriji Crne Gore, odnosno Opštine Nikšić, dok oko 23% voda ovoga jezera dolazi sa slivnog područja koje pripada Crnoj Gori. Na osnovu ovih činjenica Crna Gora ima pravo na koncesije od hidroelektrane Trebješnjica, odnosno od njenog vlasnika. Sporazum između Republike Srpske i Crne Gore o izmirenju duga na osnovu ovih koncesija potpisan je 2003. godine kako bi se isplatila dugovanja koja datiraju još od 1992. godine. Prema tom sporazumu hidroelektrana Trebješnjica je trebalo da opštini Nikšić od 2003. godine isplaćuje oko 300.000 eura godišnje. Od tada se čeka na realizaciju ovog sporazuma. S obzirom na to da se bar radi o nespornom državnom pravu Crne Gore na ovaj

hidroenergetski potencijal i da bi po ovom osnovu Opština Nikšić trebalo da prihoduje dobit između četiri i pet miliona eura nastalog duga i da nastavi da prihoduje predviđenu ovogodišnju naknadu od konceptija, veoma je važno da se odgovori na pitanje - kada će početi primjena ovoga sporazuma i s obzirom na to da već nekoliko godina nemamo nikakve informacije o ovome, trebalo bi crnogosku javnost, a naročito građane Opštine Nikšić, informisati u kojoj fazi je ovo pitanje. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:24:04)

Hvala.

Izvolite, gospodine Vujoviću.

NIKOLA VUJOVIĆ (31.05.18 12:24:11)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi, poslaniče Papoviću,

U odnosu na vaše poslaničko pitanje Ministarstvo ekonomije vam daje sledeći odgovor:

Rješavanje pravične raspodjele hidroenergetskog potencijala hidrosistema Trebješnjice predstavlja jedan od značajnijih izazova u elektro energetskom sistemu Crne Gore. Pored toga što je riječ o jednoj od najsloženijih oblasti međunarodnog prava, činjenica da ovo pitanje nije konačno riješeno još od 50-tih godina prošloga vijeka dodatno obavezuje na posvećivanje pune pažnje, pronalaženju modela koji će na najefikasniji način doprinijeti valorizaciji dijela naših hidropotencijala.

Aktivnosti za utvrđivanje pripadajućeg dijela hidroenergetskog potencijala hidro sistema Trebješnjica u Crnoj Gori započete su odmah i uvođenje decenijama nakon njene izgradnje. Na inicijativu Republičkog sekretarijata za privredu tadašnje Rdepublike Crne Gore, krajem 1971. godine sa predstavnicima republičkih organa za vodoprivredu republika Bosne i Hercegovine i Hrvatske, postignut je dogovor o ustupanju Crnoj Gori dijela vodnog doprinosa hidroelektrana na Trebješnjici u iznosu od 18%, što je utvrđeno na bazi pripadajuće površine i zapremine akumulacije.

U prethodnom periodu izrađeno je više energetske ekonomske studije vezano za ovu problematiku, a koje nijesu mogle tačno da utvrde procenat pripadajućeg hidroenergetskog potencijala hidrosistema Trebješnjica u Crnoj Gori. Činjenica je da Crna Gora i Bosna i Hercegovina nisu uspjeli od 1968. godine postići cjeloviti sporazum, u ovom dijelu navodi nas na zaključak da, i pored svih vrednosti sporazumnog rešenja, ne treba zatvarati mogućnosti sprovođenja aktivnosti da se ovo pitanje riješi u postupku pred nadležnim i međunarodnim institucijama kroz postupak arbitraže ili sudskog rešenja pred međunarodnim sudom.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 05.05.2016.godine razmotrila Predlog za pokretanje postupka za razrješenje spornih pitanja u vezi sa raspodjelom hidroenergetskog potencijala hidrosistema Trebješnjice, između Crne Gore i Bosne i Hercegovine koju je dostavilo Ministarstvo ekonomije. S tim u vezi formirana je intersektorska i ekspertska radna grupa za pokretanje postupka za razrješenje spornih pitanja u vezi sa raspodjelom hidroenergetskog potencijala i hidrosistema Trebješnjice između Crne Gore i Bosne i Hercegovine.

Takođe, na sastanku vlada Crne Gore i Bosne i Hercegovine tokom 2017. godine ovaj projekat je prepoznat kao prioritet i konstatovana je neophodnost u pristupanju i rešavanju istog. Međutim, najvjerovatnije zbog kompleksnosti rada, funkcionisanja organa uprave Vlade Bosne i Hercegovine, povratni odgovor na moguće načine rješavanja još uvijek nije dobijen, amoguće i zbog samo složenosti projekta.

Zbog svega navedenog Vlada će u narednom periodu sa posebnom pažnjom pristupiti rješavanju ovog problema i opredijeliti se za rješenje koje će na najefikasniji način riješiti situaciju u vezi hidrosistema Trebješnjica. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:27:02)

Gospodin Papović komentar.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (31.05.18 12:27:09)

Hvala vam, na ovom odgovoru.

Koliko možemo zaključiti iz njega mislim da je osnovna činjenica to da je prije svega problem u unutrašnjem funkcionisanju Bosne i Hercegovine s obzirom da ovaj hidropotencijal pripada jednom entitetu, tačnije Republici Srpskoj, da je zaista komplikovano postići prije svega dogovor unutar Bosne i Hercegovine, a zatim takav dogovor postići i između dvije države, odnosno Crne Gore i Bosne i Hercegovine, ali to svakako ne znači da Crna Gora treba da čeka ili da prolongira rješavanju ovog pitanja, jer zaista radi se o nečemu što je nesporno državno pravo, samo što treba dakle koliko sam razumio utvrditi u kom obimu je to državno pravo i koliko na osnovu tog prava treba Crna Gora da dobija nadoknade, odnosno materijalne dobiti koja u ovom slučaju treba da ide u Opštinu Nikšić. Mi u Opštini Nikšić već imamo jednu stabilnu upravu, odgovornu vlast koja je od 2013. godine zaista radila mnogo na stabilizaciji lokalnih finansija koja se trudi da na osnovu tog finansijskog plana unaprijedi i ubrza razvoj opštine Nikšić i s obzirom na značaj ovih sredstava, odnosno na njihovu visinu, ona bi svakako dobrodošla opštini Nikšić kako bi pospješila i ubrzala svoj, prije svega ekonomski razvoj.

Takođe, i ovo je značajno, prije svega državno pitanje, odnosno i međudržavno pitanje između Crne Gore i našeg susjeda Bosne i Hercegovine, kako bismo i ovo pitanje skinuli sa dnevnog reda i kako bi na odgovarajući način riješili to pitanje za jedan dugoročan period i naravno izbjegli da ova pitanja budu predmet nekih budućih politizacija. Zato smatram da bi Vlada trebala da intezivira aktivnosti na dogovoru oko ovog pitanja, a kako ste i vi naveli u odgovoru ukoliko to nije moguće u dogovoru sa Vladom Bosne i Hercegovine da se započne postupak međunarodne arbitraže, jer mislim da je očito da dio teritorije Bilećkog jezera pripada Crnoj Gori i da slivno područje sa kojeg se voda akumulira u Bilećkom jezeru takođe pripada Crnoj Gori i da na osnovu toga svakako treba da ostvarimo svoja prava i ne vidim razlog zašto to ne bi brzo uradili, odnosno zašto ne bi zaštitili svoj interes i na državnom nivou i dakle i na nivou opštine Nikšić.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:29:36)

Ovim smo završili pitanja koja su bila vezana za gospodina Vujovića.

Prelazimo na pitanja koja se odnose na Ministarstvo saobraćaja.

Sa nama je državni sekretar Angelina Živković.

Pitanja postavlja potpredsjednik Skupštine, gospodin Genci Nimanbegu.

Izvolite potpredsjedniče.

GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:29:58)

Hvala vam, kolega Gvozdenoviću.

Poštovane kolegice poslanice, kolege poslanici,

Uputio sam veoma jasno, ustvari kratko pitanje, nadam se da će biti jasno koje glasi.

Dokle se stiglo sa rekonstrukcijom puta Ulcinj - Krute i što se planira za period od juna do septembra 2018.godine kada je špic turističke sezone?

Kada se planira završetak radova na rekonstrukciji i da li su ispoštovani rokovi koji su ugovoreni?

Obrazloženje:

Dugo očekivana rekonstrukcija puta je započeta u oktobru prošle godine. Put je u

potpunosti zatvoren od tunela Krezle otprilike marta ove godine i stanovnici koji idu i dolaze iz regiona na Malit i dalje iz Albanije, koriste putni pravac Krute - Pečurice - Dobre vode u Ulcinj.

Kako je taj putni pravac znači sukobi Krute - Ulcinj, ključan za razvoj ne samo opštine Ulcinj nego i turizma u Crnoj Gori, da li je Ministarstvo predvidjelo da se on djelimično u potpunosti otpusti u saobraćaj u početku turističke sezone? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:31:14)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.
Angelina Živković, ima riječ. Izvolite.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (31.05.18 12:31:18)

Hvala uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Nimanbegu,

Na postavljeno pitanje smo pripremili odgovor koji ukazuje prvenstveno da radovi na projektu rekonstrukcije magistralnog puta M2.4, Ulcinj sukobi, dionica kao što ste rekli od Ulcinja do Kruta su otpočeli početkom oktobra mjeseca 2017.godine i izvođač radova je Preduzeće Metaplast iz Danilovgrada, ugovorena vrijednost ugovora je 5.824.687 eura bez PDV-a, a projekat se finansira iz kredita Evropske investicione banke.

Projektom je predviđena rekonstrukcija cjelokupne trase u dužini od 13,5 km. sa proširenjem na dvije kolovozne trake koje će biti širine 3,20m, reprofilacija i rekonstrukcija tunela dužine 60m, sa izgradnjom galerije sa obje strane ukupne dužine od 70m, predviđena je izgradnja novog mosta dužine 53m i isto tako projektom je predviđena izgradnja 12 km. odvodnih kanala za atmosferske vode, kao i oko 500 cjevatskih i pločastih propusta u samom trupu puta, što će reći da ovo obuhvata jednu vrlo sveobuhvatnu i detaljnu rekonstrukciju.

Vrijednost do sada izvedenih radova zaključno sa aprilom mjesecom 2018.godine iznosi 1.212.678 eura, od planiranih radova do sada je završena reprofilacija trase u dužini od 6km., za asvaltiranje je spremno 2km. sa ivičnim trakama rigolano i tamponom i u toku je izlivanje ploče mosta reprofilisano je 30m tunema i izgrađeno 35m galerije. Znači, otprilike oko polovina predviđenih novih objekata na ovoj trasi.

Radovi za sada idu planiranom dinamikom i trebali bi da budu završeni u ugovorenom roku od 360 dana. Za vrijeme turističke sezone od polovine juna do polovine septembra omogućiće se odvijanje saobraćaja u gabaritima puta prije započete rekonstrukcije uz postavljanje odgovarajuće putne signalizacije koja će učesniku u saobraćaju upozoravati na činjenicu da se radi o gradilištu.

Izvođaču radova će biti sugerisano da eventualne radove obavlja na pozicijama van kolovoza kako bi se omogućilo nesmetano obavljanje saobraćaja, a za period prekida radova u jeku turističke sezone sa izvođačem radova će se napraviti anex ugovora o produžetku roka.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:34:01)

Hvala.
Komentar, potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:34:04)

Zahvaljujem vam prvo na opširnom odgovoru, baš što se tiče brojki. Ono što me malo zabrinjava je da, otprilike vrijednost radova do sada 25%, odnosno na ukupnu investiciju. Znači, ako je ugovorom predviđeno oko 6.000.000, rekli ste, ako sam dobro zapisao 1.212.000 su završeni radovi do aprila mjeseca, što daje još lufta da se cijena može povećati. Ono što me

navelo da pitam, pitanje je, moramo biti svjesni da turistička sezona, njeno vađenje u život i važnosti za građane opštine Ulcinj, mora se naći svaki mogući dogovor sa izvođačem na ovom projektu da omogući saobraćaj na ovom putnom pravcu, jer inače gubimo u dužem vremenu, već dosta turista koji bi mogli da dođu iz ovog pravca, ali koji sigurno zbog zatvorenog puta neće doći.

Znamo da država ako želi da može da nađe načina, znamo kako je brzo reagovala na neke probleme u saobraćaju koji su bili iz Cetinja prema Budvi i nadam da će ovo biti prioritet rada vašeg Ministarstva u ovom periodu.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.18 12:35:39)

Hvala.

Završili smo pitanja koja su vezana za Ministarstvo saobraćaja.

Dajemo kratku pauzu od 15 minuta.

Hvala lijepa.

.....

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:55:22)

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom.

Sada idemo sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Imamo tri pitanja. Prvi je kolega Andrija Popović, posle njega koleginica Ana Nikolić i zadnja je poslanica Sanja Pavićević. Ispred ministarstva obaviješteni smo da zbog službenih obaveza ministar nije u mogućnosti da prisustvuje i koristim priliku da pozdravim i da vas obavijestim da ispred ministarstva će prisustvovati gospođa Tatjana Vujošević VD generalne direktorice Direktorata za građevinarstvo i Ivana Vojinović generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Dobar dan, dobro došli i dajem riječ kolegi Andriji Popoviću koji postavlja pitanje.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.18 12:56:41)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovane predstavnice Vlade.

Ja sam postavio pitanje u vezi zatvorenog bazena u Kotoru, u vezi sportske sale u Kotoru, zbog ozbiljnosti pitanja uz posebno uvažavanje prema predstavnicama Ministarstva održivog razvoja i turizma insistiram da na pitanje odgovore ministar Pavle Radulović ili direktor Direkcije javnih radova gospodin Almer Kalač. Pitanje je veoma ozbiljno zbog toga što je van funkcije zatvoreni bazen u Kotoru preko godinu dana, održani su protesti građana, najavljuju se novi ozbiljni protesti i sačekaću priliku da najodgovorniji odgovore na pitanje shodno Poslovniku i članu 187. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:58:09)

Hvala kolega Popoviću.

Cijenimo da Vi ne želite da postavite pitanje u ovom formatu?

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.18 12:58:25)

Insistiram da budu najodgovorniji tu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:58:29)

Gospođo Vujošević, da li želite možda obavijestiti javnost da li je ministar u mogućnosti da kasnije dođe ili odlažemo za sledeću sjednicu.

TATJANA VUJOŠEVIĆ (31.05.18 12:59:01)

Ministar, na žalost, nije u mogućnosti danas da ovdje prisustvuje, on je imao obaveze van Podgorice, tako da uz izvinjenje ja sam ovdje, ja sam VD direktorica Direktorata za građevinarstvo u čijem sastavu je i Direkcija javnih radova. Tako da u koliko želite, ja mogu da odgovorim u koliko ne nije problem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 12:59:07)

Hvala, gospođo Vujošević.

Ja bih Vas zamolio da ovo ne primite koliko toliko lično. Stav kolege Popovića je racionalna i legitiman i ja često imam tu dilemu, da li kao najodgovorniji ministari bi trebali biti, posebno kod situacija obrazlaganja zakona ili odgovora na pitanje poslanika.

Dobro, prelazimo na drugo pitanje. U stvari prvo pitanje upućeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma i dajem riječ kolegini Nikolić.

Koleginice Nikolić, izvolite.

ANA NIKOLIĆ (31.05.18 12:59:55)

Hvala, uvaženi predsjedavajući, poštovani građani i građanke Crne Gore, kolege poslanici, predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Postaviću moje poslaničko pitanje koristeći svoje pravo po članu 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Do duše, potpuno podržavam sada iznijeti stav predsjedavajućeg gospodina Gencija da ministri trebaju da budu odgovorni i da se nalaze u ovoj plnarnoj sali kada zasijeda naša Skupština pogotovu kad su u pitanju poslanička pitanja.

Cijenim da, pitanje ću jednako postaviti zbog toga što je ministar naravno uvijek odgovoran za ... i za sva naša pitanja zajedno sa svojim timom. Pošto je dio odgovornog tima koji se baš odnosi na ovo moje pitanje ja ću pitanje postaviti a naravno u njemu sam i tražila odgovor u pisanoj formi, tako da će vjerovatno ministar sa svojim saradnicima meni na blagovremen način i to dostaviti kao i mišljenje svoga ministarstva.

Dakle, moje poslaničko pitanje jeste sledeće:

Koje su naredne aktivnosti koje će Ministarstvo održivog razvoja i turizma preduzeti u cilju završetka gradnje i stavljanja u funkciju Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju?

Obrazloženje:

Na Cetinju je 13. jula 2012. godine počela gradnja Univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti. Riječ je o ambicioznom projektu, visemilionske vrijednosti, koji ce biti realizovan kroz saradnju Prijestonice i Vlade Crne Gore, odnosno resornih ministarstava u okviru Vlade, a zahvaljujući kojim ce tri postojeće akademije (likovna, dramska i muzička), uz čitav niz drugih sadržaja biti objedinjene u sklopu najsavremenijeg umjetničkog visokoobrazovnog centra u čitavom regionu. Univerzitetski kompleks fakulteta umjetnosti nalazi se na području nekadašnjeg donjeg kompleksa fabrike OBOD . Cjelokupni sadržaj biće izgrađen na parceli površine od 25.270 m², a sami objekti zauzimaće površinu od 6.767m². Do sada je izgrađena zgrada za zajedničke sadržaje sa podzemnom garažom i zgrada likovne akademije. Rok završetka ovog velikog projekta negdje je bio... da to bude 2020. godina zato moje pitanje i jeste ovo i želim jedan iscrpni

odgovor, a sve u cilju interesovanja, naravno, velike populacije studenata koji studiraju i žive na Cetinju, a naravno i svih stanovnika Prijestonice i Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:02:30)

Hvala, kolegice Nikolić.

Odgovor imate od gospođe Vujošević. Izvolite.

TATJANA VUJOŠEVIĆ (31.05.18 13:02:41)

Još jednom izvinjenje u ime ministra Pavla Radulovića, na žalost danas je zakazana javna rasprava za prostorni plan posebne namjene Morsko dobro. Ona je mnogo ranije zakazana tako da je ministar imao opravdan razlog zašto danas nije ovdje.

Ja ću danas odgovoriti na poslaničko pitanje poslanice Ane Nikolić i ono glasi:

U okviru univerzitetskog kompleksa fakulteta umjetnosti na Cetinju projektovani su sledeći sadržaji; to je fakultet likovnih umjetnosti, fakultet dramskih umjetnosti, fakultet muzičkih umjetnosti sa koncertnom dvoranom, objekat za apartmanski smještaj, objekti zajedničkih sadržaja, podzemna garaža i kotlarnica.

Projektovana bruto površina univerzitetskog kompleksa iznosi 22.130 m² dok je projektovana vrijednost izgrađenog kompleksa otprilike oko 20 i po miliona eura. Realizacija ovog projekta planirana je i odvija se fazno i u predviđenim rokovima. Prva faza izgradnje univerzitetskog kompleksa na Cetinju obuhvatila izgradnju objekata zajedničkih sadržaja podzemne garaže i kotlarnice sa infrastrukturnim priključcima. Radovi na izgradnji objekata zajedničkih sadržaja i podzemne garaže završeni su tokom aprila 2015.godine, a ugovorena vrijednost ovih radova je iznosila dva miliona 908 hiljada 255,78 eura.

Tokom 2017.godine završeni su radovi na izgradnji infrastrukturnih priključaka koji obihvataju izgradnju i opremanje kotlarnice sa toplovodom, priključke na elektroenergetsku i telekomunikacionu mrežu, kao i infrastrukturu vodovoda i kanalizacije i u narednom periodu su planirane aktivnosti na sprovođenju procedure tehničkog prijema i pribavljanja upotrebne dozvole. Ugovorena vrijednost ovih radova iznosi 833 hiljade 225,47 eura. U skladu sa iskazanim prioritetima od strane Univerziteta Crne Gore kroz drugu fazu realizacije projekata planirane su izgradnje objekata fakulteta likovnih i fakulteta dramskih umjetnosti. Kraj 2017.godine završeni su i radovi na izgradnji fakulteta likovnih umjetnosti čija je vrijednost iznosila tri miliona 695 hiljada 782 eura. U saznanju smo da je izgradnja fakulteta dramskih umjetnosti planirana iz donacije Republike Turske čiju realizaciju sprovodi Prijestonica Cetinje. Predračunska vrijednost izgradnje fakulteta dramskih umjetnosti iznosi oko četiri miliona i 200 hiljada.

Treća faza realizacije obuhvatila bi izgradnju muzičke akademije, objekta nastavnih sadržaja čija predračunska vrijednost iznosi tri miliona 750 hiljada eura, dok je kao četvrta faza planirana izgradnja objekta apartmanskog smještaja i drugog dijela muzičke akademije, odnosno objekta koncertne dvorane. Predračunska vrijednost izgradnje apartmanskog smještaja iznosi oko dva miliona i 200 hiljada eura, toliko iznosi i izgradnja muzičke dvorane za muzičku akademiju. U 2018.godini u cilju stavljanja objekata fakulteta likovne umjetnosti u funkciju planirane su aktivnosti za sprovođenje procedure tehničkog ... objekta, a u toku su aktivnosti na raspisivanju javnog nadmetanja za potrebe opremanja fakulteta likovnih umjetnosti i radova na uređenju dijela terena univerzitetskog kompleksa. Procijenjena vrijednost navedenih radova iznosi oko milion i 200 hiljada eura, a kapitalnim budžetom za 2018.godinu opredijeljena su sredstva od 460 hiljada eura.

Ukupna vrijednost utrošenih sredstava na realizaciji ovog objekta do 2018.godine je iznosila sedam miliona 678 hiljada 521,37 eura. Dalja realizacija univerzitetskog kompleksa odvijaće se u skladu sa dinamikom obezbjeđivanja finansijskih sredstava. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:07:37)

Hvala Vam, gospođu Vujošević.

Pravo na komentar koristi poslanica Nikolić. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (31.05.18 13:07:44)

Hvala.

Djelimično sam zadovoljna odgovorom koji sam dobila iz razloga što prosto, mada evo imam još i vremena treba da vidimo šta ćemo planirati za 2019.godinu kada je u pitanju potreba sredstava za nastavak ovih objekata. Ono što želim da naglasim jeste i da ovdje čisto i ponovim našim građanima Crne Gore jeste da je na Cetinju davne 1988.godine Fakultet likovnih umjetnosti, 1994. godine dramskih, a 1996.godine i muzičke akademije. Punih 30 godina ovi fakulteti su vjerni Cetinju, tamo bitišu, rade sa svim tegobama i problemima sa kojima se nose, pogotovu kad su u pitanju prostorne potrebe. Vi svi znate da su to jako zahtjevni fakulteti, fakulteti koji su jako specifični i prosto prave uslove da studenti iskažu svoju kreativnost kao što nose svoje talente i žele da ih na neki način formalizuju završavajući te fakultete, zaista su uskraćeni prevashodno zbog tog prosora, jer su njima najviše potrebni adekvati prostori da bi mogli da rade na adekvatan način.

Međutim, punih 30 godina u svim tim uslovima ostali su vjerni Cetinju, nisu dozvolili da se ponovi greša nekih prošlih vremena kada je Cetinje gubilo mnoge značajne prosvjetne i kulturne institucije. Nadamo se, u stvari svi smo bili zadovoljni da sa ovim velikim projektom koji je zaista ambiciozan i veliki će biti jedna pozitivna praksa kada je u pitanju Prijestonica i da ćemo imati ove tri akademije objedinjene na jedan pravi način i da će to biti definitivno jedan dobar primjer čitavom regionu. Definitino ono što jeste da su u toku pregovori, u pravu ste, sa Turskom za finansiranje dramske akademije kada je u pitanju država Tuska, definitivno jesu u pregovorima i dalje lokalna uprava, ali zajedno sa državom uvijek mora da bude, vidjećemo šta će tu sve biti. Iskreno se nadamo da će ta donacija definitivno i da bude realizovana.

Ono što ste ovdje naveli jeste da za sve sledeće realizacije potrebno je nekih desetak miliona. Desetak miliona je cifra zaista velika, ali prosto ne bi smjeli propustiti 2019. godinu da u kapitalnom budžetu države Crne Gore ne budemo planirali jedan veći iznos kad je u pitanju ovaj projekat jer ako tako ne budemo pratili sigurno taj target od 2020-te, kad bi trebalo da se završi kompletan ovaj kompleks, nećemo onda moći ostvariti. Tako da, ovdje ćemo naravno i kao poslanik sa ovog mjesta, poslanik DPS-a iz Prijestonice pratiću vrlo pomno kako ćemo dalje reagovati kad je u pitanju i kako ćemo kandidovati ovaj projekat kad je u pitanju budžet 2019. godine.

Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:10:58)

Hvala vam, koleginice Nikolić.

Prelazimo na sledeće pitanje.

Kao što sam najavio pitanje je postavila poslanica Sanja Pavićević, kojoj dajem riječ. Izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (31.05.18 13:11:12)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru održivog razvoja i turizma, gospodinu Pavlu Raduloviću, postavila sam pitanje i veoma ću biti zadovoljna da odgovori generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Pitanje glasi: Kada će biti potpisan Ugovor za izvođenje radova na remedijaciji tla lokacije Brodogradilista Bijela?

U obrazloženju bih prvo uvela pojam remedijacije koja u životnoj sredini predstavlja mjeru za sanaciju postojećeg zagađenja u cilju snižavanja koncentracije zagađujućih materija do nivoa

koji više ne predstavlja opasnost po životnu sredinu.

Cilj remedijacije je da se spriječi širenje zagađenja zbog prodiranja u podzemne vode i ulaženja opasnih materija u lanac ishrane. Zavisno od vrste zagađenja, prirode, terena i ostalih faktora određuje se koja će se vrsta čišćenja ili obnavljanja primijeniti.

Mi ovdje govorimo, kroz ovo pitanje o remedijaciji lokacija u sjevernom, centralnom i južnom dijelu Crne Gore. Ovim pitanjem se Vlada bavila i bavi već nekoliko godina. Sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj potpisala je Ugovor o kreditu za projekat pod nazivom "Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenjem". Vrijednost projekta je 50 miliona eura. Odnosi se na remedijaciju četiri lokacije: Brodogradilište Bijela, Kombinat aluminijuma Podgorica, Termoelektrana Pljevlja, odnosno deponija pepela i šljake Maljevac i rudnik Šuplja stijena.

Cilj projekta je da se smanji kontaminacija prirodnih resursa i rizika po javno zdravlje zbog iziaganja kontaminaciji sa lokacija za odiaganje industrijskog otpada, takozvanog rita. Lokacija Brodogradilište Bijela je više puta isticana kao prioriteta za remedijaciju zbog potrebe rješavanja dugogodišnjeg ekološkog problema na obali mora, kao i šanse za zdravu i uspješnu privatizaciju i stvaranje preduslova za nova zapošljavanja.

U vezi sa tim, veoma je važna informacija da li je bilo napretka po tom pitanju, odnosno da li će i kada biti potpisan Ugovor sa izvođačem radova na remedijaciji.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:14:00)

Zahvaljujem kolegici Pavićević.

Odgovor imate od gospođe Vojinović.

Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (31.05.18 13:14:11)

Zahvaljujem, uvažena poslanice.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, uvaženi građani Crne Gore,

Najprije zahvaljujem na postavljenom poslaničkom pitanju koje je jako važno za nadležnost Ministarstva održivog razvoja i turizma i u skladu sa tim dajem i sledeći odgovor ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Upravo onim što je uvažena poslanica Sanja Pavićević je saopštila u samom obrazloženju svog poslaničkog pitanja, a to je da je Ugovor o kreditu ukupne vrijednosti 50 miliona eura za realizaciju projekta upravljanju industrijskim otpadom i čišćenje. Vlada Crne Gore potpisala dana 10. oktobra 2014. godine sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, odnosno Svjetskom bankom i ovaj projekat ima dva cilja. Kao što smo već čuli u obrazloženju pitanja - prvi cilj je remedijacija lokacije na kojima se nalaze deponije opasnog industrijskog otpada. Ja ću ponoviti koje su to lokacije jer mislim da je jako važno i bitno da građani Crne Gore do kraja budu upoznati sa tim. To su: Kombinat aluminijuma Podgorica, na kojem se na toj lokaciji nalaze dva bazena crvenog mulja i deponija čvrstog otpada, potom Brodogradilište Bijela, vezano za remedijaciju otpadnog rita i kontaminiranog zemljišta, potom Termoelektrana Pljevlja, vezano za remedijaciju deponije pepela i šljake Maljevac i rudnik Šuplja Stijena, vezano za remedijaciju jalovišta Gradac.

Drugi cilj projekta jeste pružanje područja za izgradnju sistema za upravljanje budućim opasnim otpadom na nacionalnom nivou.

Nakon detaljnih pripremnih aktivnosti rješavanja otvorenih pitanja kojih je zaista bilo nebrojno međunarodni tender za izbor izvođača radova na remedijaciji tla lokacije Brodogradilišta Bijela objavljen je 11. septembra 2017. godine. Na ovaj tender je pristiglo sedam ponuda kompanija, odnosno konzorcijuma koje je evaluaciona komisija otvorila dana, 23. oktobra 2017-te. Evaluaciona komisija je nakon završenog procesa ocjene pristiglih ponuda kao i dobijenih sugestija Svjetske banke u odnosu na način evaluacije istih shodno pravilima ove institucije koje se primjenjuju sličnim tenderskim procedurama pripremila konačni evaluacioni izvještaj o izboru najpovoljnijeg ponuđača, to je Kompanija "Valgo" iz Francuske.

Evaluacioni izvještaj je dana 6. aprila 2018. godine odobren od strane Svjetske banke. Odmah nakon toga ovom ponuđaču upućeno je pismo prihvatanja. Dana, 26. aprila 2018-te ponuđač "Valgo" dostavio je bankarsku garanciju o dobrom izvršenju posla, a koja je uslov za potpisivanje ugovora. Ugovor je dostavljen izabranom izvođaču radova na potpis i shodno komunikaciji koju smo imali sa ovom kompaniom tokom jučerašnjeg dana informisani smo da će upravo danas putem brze pošte, dakle redovnim putem, Vladi Crne Gore biti vraćen dakle nazad potpisani ugovor sa ovim ponuđačem. I ponuđač je u obavezi da započne radove na remedijaciji 15 dana nakon potpisivanja ugovora, što je na današnji dan, dakle do 15. juna tekuće godine. Vrijednost ugovora je 18.892.150,31 euro bez PDV-a tj. 22.859.501 euro sa obračunatim PDV-om. Predviđeno je da radovi na remedijaciji traju 21 mjesec tačnije do kraja januara 2020. godine.

Ono što je od važnosti takođe istaći jeste da je dana 24. aprila 2018. potpisan ugovor sa konsultanskom firmom "Inter Geo" iz Austrije koja će biti zadužena za sprovođenje nadzora nad izvođenjem radova na remedijaciji tla lokacije Brodogradilište Bijela.

Vežano za značaj cjelokupnog ovog projekta ono na šta bih posebno skrenula pažnju jeste da pored rješavanja pitanja višedecenijske kontaminacije lokacije Brodogradilište Bijela otpadnim gritom kao i čišćenje kontaminiranog zemljišta višestruki su efekti koji će donijeti aktivnosti remedijacije budući da je riječ o lokaciji na samoj obali mora i to Bokokotorskom akvatorijumu. Naime čišćenjem lokacije stvaraju se uslovi za buduću valorizaciju tog prostora i prevlačenje visoko kvalitetnih investicija za koje se očekuje da će između ostalog značiti otvaranje novih radnih mjesta.

Takođe, na samom kraju, koristim ovu priliku da istaknem da je od januara 2017. godine zaključno sa majem ove godine ostvaren značajan napredak u realizaciji cjelokupnog projekta upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje po svim projektnim komponentama, a koji će rezultirati očekivanoj remedijaciji lokacija koje su porkivene ovim projektom.

Vežano za lokaciju Gradac potpisan je ugovor sa projektantom koji će pripremiti glavni projekat i tendersku dokumentaciju za izbor izvođača radova na lokaciji kako bi međunarodni .... za izbor izvođača radova na remedijaciji bio raspisan početkom 2019. godine. Ugovor o korišćenju sredstava za implementaciju Projekta upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje između Vlade Crne Gore i Elektroprivrede Crne Gore sa ciljem sanacije odlagališta Maljevac potpisan je u martu ove godine i u toku je revizija glavnog projekta.

Konačno vežano za lokaciju KAP. U toku je izrada plana sanacije lokacije KAP koji će ponuditi odgovarajuća zakonska rješenja i koji će biti dostavljen Vladi do kraja juna tekuće godine. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:19:46)

Hvala, gospođo Vojinović.
Pravo na komentar koristi koleginica Pavićević.

SANJA PAVIĆEVIĆ (31.05.18 13:19:54)

Ja ću samo kratko.

Zahvaljujem na iscrpnom, stručnom i afirmativnom odgovoru. To sam i očekivala. Zadovoljna sam istim. Vjerujem da će i javnost, a posebno građani koji žive u Bijeloj i u neposrednom okruženju biti zadovoljni odgovorom i aktivnostima koje su se konačno privedle kraju je li, konačno imamo realizaciju tog projekta. Na samom kraju vašeg odgovora vi ste pomenuli ostale tri lokacije, s obzirom da je to samo osvrt na pomenute tri lokacije, ja bih zamolila da se, postavila bih dopunsko pitanje na koje imam pravo po Poslovniku Skupštine članu 193 Poslovnika, dopunsko pitanje bi se odnosilo na napredak za ostala tri segmenta pomenutog projekta i zamolila bih da isti odgovor bude dostavljen i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:20:54)

Hvala kolegici Pavićević.

Gospođo Vojinović, da li želite sad dati taj dopunski odgovor?

Dobro. Zbog javnosti pošto je zahtijevala u pisanoj formi, vi će te tu proceduru poslije ovog pitanja završiti.

Zahvaljujem se predstavnicima Ministarstva održivog razvoja i turizma i prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Kemal Purišiću, Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Doduše imamo samo jedno pitanje i to je postavila kolegica Aleksandra Vuković.

Izvolite, kolegice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.18 13:21:38)

Uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, zahvaljujem. Naravno, pozdravljam prisutne drage kolegice poslanice kao i poslanike, pozdravljam uvažene građane i građanke Crne Gore i zahvaljujem ministru Kemal Purišiću što je ovoga puta u Parlamentu Crne Gore da da odgovor koji je po mome mišljenju veoma važan za sve stanovnike i stanovnice Nikšića, odakle ja dolazim, a odnosi se, čini mi se, na jednu od najvažnijih briga koje bi ovo društvo trebalo da pokaže prema onima koje označavamo starijom populacijom.

Dakle, ministre, postavila sam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Vlada Crne Gore je, kao što je poznato Ministarstvu kojim rukovodite, dala saglasnost za ustupanje vojnoga objekta Trebjesa za rekonstrukciju budućeg doma za stara lica i penzionere, ili će se možda zvati dom za stara i invalidna lica u Nikšiću.

Molim vas da nas upoznate se procedurom i rezultatima aplikacije kod Evropskog regionalnog fonda ili ako je to regionalni stambeni program, vi ćete nam to bolje objasniti, za projekat rekonstrukcije postojećih vojnih objekata za potrebe doma i da nam saopštite kada možete očekivati početak radova kao i završetak izrade ovoga objekta od velikog znjačaja za dostojanstveniji život starih ljudi u Nikšiću.

Jedan od najznačajnijih, čini mi se, projekata koji je lokalna vlast prije izvjesnog vremena u Nikšiću najavila jeste upravo briga o dostojanstvenom životu starih ljudi u Nikšiću, a čini mi se jedan od važnih, s obzirom na to da živim u Kličevu, naselju koje se nalazi u blizini Trebjese pod čijim će se u stvari da kažem tako malim, ali dostojnim vrhom i graditi umjesto vojnih garnizona ovih pet objekata koji će podrazumijevati konačno otvaranje doma za stare s obzirom na to da je Nikšić grad koji ima oko 16.000 penzionera, a nema niti jedno adekvatno mjesto za smještaj onih starih lica koji iz određenoga razloga nemaju mjesto đe bi nastavili svoj život.

Zaista smatram da je starija populacija veoma važna za Crnu Goru. Sve statistike pokazuju, čak neko to govori sa određenim pesimizmom u glasu, da imamo više starih nego mladih u Crnoj Gori, a ja bih rekla da mi u stvari treba da budemo optimisti u vezi sa tim i da učinimo sve da naša starija populacija rado i radosno živi u Crnoj Gori, jer naši đedovi i babe čuvaju šećanje ovoga naroda i pamćenje ove države, pa bih rekla da su oni savjest našega društva. Ako postupamo mi po savjesti, onda ćemo, ugledajući se na njih, humano se odnositi prema našim starima i neprestano se boriti za njihov sadržajni život. U našoj državnoj kući ja bih rekla da su stari ljudi ognjište, toplina koju daruju svojim unucima i unukama, najvažnija energija koja stvara odgovorne građane i građanke. Ako je klica našeg karaktera, kako kažu, u našem djetinjstvu, moramo biti svjestni da je karakter društva u kome mi živimo u rukama naših starih.

Zbog toga bih voljela, ministre Purišiću, da nam date konkretan odgovor, koji naravno bih voljela da dobijem i u pisanoj formi, kada možemo očekivati otprilike vremenski da bude zaokružen taj veliki projekat, s obzirom na to da se radi o pet objekata u koji treba da budu smješteni stari ljudi i da znamo otprilike da li je to kraj 2019. ili možda i prije kad možemo očekivati završetak tog projekta. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:25:22)

Zahvaljujem, kolegice Vuković.

Dajem riječ ministru Purišiću.
Izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (31.05.18 13:25:31)

Hvala vam, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovani građani, poštovani poslanici, uvažena poslanice Vuković,

Poznata je činjenica da u crnogorskom društvu raste broj starijih osoba što pokazuje podatak sa posljednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine da je u državi živjelo tada 79.337 lica starijih od 65 godina ili 12,8% ukupne populacije. Možemo pretpostaviti da se taj trend i dalje nastavio u međuvremenu. U pitanju su građani na koje zbog starosne dobi, materijalnog i zdravstvenog stanja kao i drugog socijalnog statusa država treba da obrati posebnu pažnju. Vi ste jako lijepo rekli šta starija populacija znači za ovo društvo, ja potpuno podržavam vaš stav vezano za to i svakako najavljujem ili saopštavam da Ministarstvo rada i socijalnog staranja veoma drži do toga stava i da se trudimo da starost starijih učinimo u najmanju ruku podnošljivijom i kvalitetnijom.

Regionalnim stambenim programom koji se implementira u saradnji sa Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom i Srbijom, predviđeno je više projekata za Crnu Goru, kao što su izgradnja stambene zgrade u Nikšiću, zatim 177 stanova za stanovnike kampa Konik, izgradnja 94 stana u Beranama, izgradnja doma za stara lica u Pljevljima itd.

Kada je u pitanju konkretno dom za stara lica u Nikšiću u 2016. godini, Vlada Crne Gore je opredijelila vojni kompleks Trebjesa za potrebe izgradnje budućeg doma kroz rekonstrukciju postojećih objekata.

Nakon toga Ministarstvo rada i socijalnog staranja pripremlilo je projektni zadatak na osnovu kojeg je Agencija za planiranje i projektovanje uradila glavni građevinski objekat sa revizijom. U decembru 2017. godine izdata je dozvola za gradnju od strane Sekretarijata za urbanizam u Opštini Nikšić.

Kompletna projektno planska dokumentacija odobrena od strane Tehničkog komiteta Razvojne banke Savjeta Evrope i dato je pozitivno mišljenje Skupštine donatora koja će biti održana u junu 2018. godine, najnovija informacija je da će biti održana naredne nedjelje.

Uporedo sa ovom procedurom Direkcija za javne radove radi na pripremi tenderske dokumentacije. Planirano je da u toku 2018. godine počnu radovi na izgradnji ovoga objekta koji je od velikog značaja za dostojanstveniji život starijih ljudi u Nikšiću. Takođe je planirano da se radovi rekonstrukcije završe u roku od 10 mjeseci od momenta ugovaranja, odnosno početka izgradnje, odnosno rekonstrukcije objekata. Kapacitet Doma za stara lica u Nikšiću je 208 smještajnih jedinica sa oko 80 zaposlenih.

Nakon završenog projekta Vlada Crne Gore donijeće osnivački akt navedene ustanove. Ukupna vrijednost ovog projekta sa lokacijom, rekonstrukcijom postojećih objekata, komunalnim opremanjem, izgradnjom projektne planske dokumentacije i revizijom je oko 8.000.000 miliona eura sa PDV-om. Iz Fonda regionalnog stambenog programa obezbijedena su sredstva u iznosu od 3,8 miliona eura bez PDV-a.

Sve navedeno kao i druge aktivnosti ukazuju na maksimalno angažovanje Vlade Crne Gore, na unapređenju zaštite starijih lica. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:29:28)

Hvala vam, ministre Purišiću.

Pravo na komentar koristi koleginica Vuković.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.18 13:29:34)

Zahvaljujem, uvaženi ministre Purišiću, na preciznim podacima koje ste nam dali u vezi sa

tim koliko će koštati ova rekonstrukcija. Vidimo da se radi o ozbiljnom projektu s obzirom na to da osam miliona jeste ozbiljna suma novca. Takođe me raduje što će već u toku sljedeće neđelje donatorsko veče biti održano de će, nadam se, biti sakupljen potrebni novac kao što je to bilo u slučaju Doma za stare u Pljevljima koji je konačno i otvoren.

Ja bih željela da kažem posebno u prilog ovome što ste vi kazali, vašem stavu, koliko je značajan u stvari naš odnos prema starim ljudima u Crnoj Gori. Nije slučajno, vjerujte mi, recimo u školskim programima u našim gimnazijama i srednjim školama deca čitaju i Šekspirovog Kralja Lira i Balzakovog Čiča Gorija jer očigledno naš odnos prema starijim ljudima nekad zna i da zakaže. Ja ne kažem postoje i objektivni razlozi kada naši stari ljudi moraju i treba da budu smješteni u određenim ustanovama. Međutim, često zaboravljamo u stvari možda ko su oni nama, što su nam dali, kakvom su nas energijom ozračili i zbog toga sam posebno istakla ovaj pedagoški momenat baš danas u Crnoj Gori kada znamo da su roditelji veoma zaposleni, da malo vremena posvećuju svojoj deci, kada za to i nemaju vremena i kada su deca u stvari sve vrijeme svog života provode sa svojim babama i dedovima i zbog toga i kažem da bi bilo veoma dobro da u svakom smislu budemo velika podrška našim starim ljudima.

Istakla bih da je Opština Nikšić i ova vlast zaista, koja odgovorno obavlja svoj posao, veoma privržno pristupila ovom projektu. Vi znate, i sami ste rekli, da su plan i projekat urađeni, da je Opština Nikšić apsolutno spremna da istoga trena, sad kada biste im rekli uđu u realizaciju ovog projekta. I ono što je veoma dobro ja sam imala uvid u taj projekat jeste da je već predviđeno da ta jedna zgrada koja će biti za administraciju i za prijem samih pacijenata imaće jedan impozantan izgled, a ostale četiri koje su predviđene za smještaj samih pacijenata će podrazumijevati ne samo postojanje restorana nego ono što je čini mi se i najvažnije, a ide u prilog ovome koliko je važno da vrijeme koje naši stari ljudi provode bude sadržajno. Biće svi kapaciteti opredijeljeni za ono što je kulturno zabavni karakter. Dakle, imaće i fitnes salu, imaće i biblioteku, imaće filmoteku, odnosno kinoteku, imaće takođe salu za stoni tenis, za nogomet, biće zaista sve organizovano na jenom visokom nivou. I ono što mene posebno raduje jeste taj pejzažni projekat, koji sam takođe imala priliku da vidim, de će u stvari biti pripremljeno jedno divno dvorište sa voćnjakom, a koji će upravo obrađivati stari ljudi kako bi njihovo slobodno vrijeme bilo ispunjeno na pravi način. Ovo govorim i zbog toga što vi znate šta okolina Trebjese u stvari znači za Nikšić i Nikšićane. Posebno skrećem pažnju na to da izgled, sadašnji izgled tih vojnih magacina je stvarno ružan. Oni su ruinirani, ima se utisak jednog napuštenog mjesta o kome niko više ne briži. Međutim, upravo će Domom za stare to mjesto postati ono što sam govorila juče i o Dvorcu Kralja Nikole, dakle, jedno energetsko mjesto de će se okupljati naši stari i čini mi se mjesto koje će privući na taj način i nas mlađe da što više brinemo o svojim starim, bili mi u srodničkim odnosom sa njima ili ne, jednostavno da kao odgovorni građani i građanke, kao odgovorni ljudi pokažemo jednu veliku toleranciju i na kraju poštovanje prema starijim osobama. Zahvaljujem.

I evo još jednom samo da kažem. Dakle, iz ovoga što ste vi rekli proizlazi da moja nada ima osnov i da će u stvari, ako tokom ove godine počnu radovi na izradi Doma za stare i invalidna lica u Nikšiću, on biti završen ne kako sam se ja ponadala krajem 2019. nego možda i sredinom, da, za jesen, dakle 10 mjeseci evo ovo je nešto divno što smo čuli danas i evo ja sam još jednom srećna kao Nikšićanka, što će se to realizovati u tako doglednom roku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:33:54)

Zahvaljujem, kolegice Vuković.

Ja se sada u vaše ime i u ime poslanika zahvaljujem ministru Purišiću i ovim smo okončali dio pitanja Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Za današnji rad nam ostaje još jedno pitanje. To je pitanje koje je upućeno Ministarstvu kulture.

Obaviješteni smo da će ministar biti uskoro sa nama tako da dajem kratku pauzu od desetak minuta najviše.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:40:39)

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom, posle ove kratke pauze.
Pozdravljam ministra Bogdanovića, i kao što sam najavio, imamo pitanje koje je koleginica Marija Čatović uputila Ministarstvu kulture.
Koleginice Čatović, izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (31.05.18 13:41:07)

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i koleginice, poštovani ministre, uvaženi građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru kulture gospodinu Aleksandru Bogdanoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo kulture ima namjeru i na koji način, da ove godine sufinansira Festival Kotor Art, festival od posebnog značaja za kulturu Crne Gore?

Obrazloženje:

Festival Kotor Art je manifestacija od velikog značaja za kulturu Crne Gore. Jedan je i od najznačajnijih festivala u regionu. Osnovan je 2002. godine, fokusiran na dva značajna segmenta: pozorište za djecu i umjetničku muziku, prepoznatu sirom regiona i svijeta. Već punih sedamnaest godina razvija brend gradu Kotoru kroz kotorski i crnogorski kulturni identitet. Sa preko dvjesto programa u svom godišnjem repertuaru, uživa međunarodni ugled, stvara nemjerljive benefite za ekonomski i kulturni razvoj grada Kotora, Boke Kotorske i Crne Gore. Programi Kotor Arta njeguju tradiciju i postuju kulturno nasljeđe, ali isto tako i savremene tendencije umjetničke produkcije, postavljajući savremene umjetničke standarde. Ono što je važno istaći jeste da kroz kotorsku koncertnu sezonu, radionice, predavanja i druge projekte, Kotor Art proširuje aktivnost i na vansezonski period i daje tako svoj doprinos cjelogodišnjem kulturnom životu grada.

Stoga smatram da Festival Kotor Art treba da uživa puno pokroviteljstvo Ministarstva kulture Crne Gore.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:42:56)

Zahvaljujem, koleginice Čatović.
Ministar Bogdanović, odgovor.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (31.05.18 13:43:01)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Čatović,

U skladu sa članom 190 i 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći odgovor:

Sporazumom zaključenim 2008. godine između Ministarstva kulture i Opštine Kotor festivalu Kotor Art dodijeljen je status manifestacije od posebnog značaja za kulturu Crne Gore. Na taj način je, a prema novoustanovljenom programskom konceptu, niz tradicionalnih gradskih, kulturnih dešavanja dobilo status programskih segmenata jedinstvenog međunarodnog festivala Kotor Art.

Neosporno je da je nakon sticanja statusa Kotor Art ostvario izuzetne kvalitativne i kvantitativne pomake u produkciji umjetničkih sadržaja, selekciji programa, zatim izboru gostujućih umjetnika i iniciranju međunarodne saradnje, što ga je učinilo regionalno prepoznatljivom manifestacijom, a Kotor i Crnu Goru centrom značajnih kulturnih ljetnjih dešavanja. Uostalom uspješnost festivala potvrđuje i činjenica da je godinama nakon dodjele

statusa obezbjeđivao pokroviteljstvo UNESCO. Međutim, iako važni, navedeni elementi nijesu dovoljni za valjanu utemeljenje jednog ovakvog festivala. Postoji još mnogo drugih bitnih pretpostavki na kojima Ministarstvo insistira u kontinuitetu, a u cilju uspostavljanja jednog snažnog i održivog kulturnog resursa koji će biti u funkciji ostvarivanja utvrđenih razvojnih prioriteta crnogorske kulture. Među njima je od izuzetne važnosti institucionalni razvoj, to pitanje je tek ove godine djelimično riješeno reorganizacijom postojećeg institucionalnog okvira, i osnivanjem posebne organizacije koja će se baviti svim segmentima produkcije Kotor Arta. Na taj način su prevaziđeni i prošlogodišnji nesporedni razmirice na liniji Ministarstvo - Kotor Art, zbog kojih je festivalu bilo uskraćena finansijska podrška. Polazeći od tih činjenica, Ministarstvo kulture cijeni da su se stekli uslovi za podršku Kotor Artu 2018.godine pa ćemo produkciju ovogodišnjeg festivalskog izdanja podržati sa 150 hiljada eura.

Sredstva su namijenjena sufinansiranju četiri festivalska segmenta: Don Brankovih dana muzike, Kotorskog festivala pozorišta za djecu, Međunarodnog festivala Klapa i Pjace od filazofa. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:45:51)

Hvala Vam, ministre Bogdanović.
Koleginica Čatović, ima komentar na Vaš odgovor.

MARIJA ČATOVIĆ (31.05.18 13:45:57)

Zahvaljujem, ministre.

I smatram da je dobro što ste ovu godinu ipak uvažili i posebno to što će se segmentirati taj dio kulture u Kotoru. Što znači da će se stvoriti mogućnost da objedine se sve manifestacije pod okrilje jedne ustanove, bar koliko sam ja Vas shvatila, i da će na taj način se finansirati faktički i kultura grada Kotora, ne samo Kotor, nego cijele Crne Gore, a pri tome, moram priznati, da je to i te kako značajno za razvoj, kulture kod mladih ljudi, mlađe dece, mladih generacija, da se na taj način kroz pozorište, kroz muziku, kultiviraju i da kao odrasli ljudi imaju osnov za dalji razvoj i kulture i njihovog obrazovanja i demokratije i svega onoga što slijedi sa tim. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.18 13:47:09)

Hvala Vam, koleginice Čatović.

Ovim smo zaključili pitanje koje je upućeno bilo Ministarstvu kulture. I konstatujem da smo završili drugi radni dan Osme posebne sjednice. Ostalo nam je još jedno pitanje koje je kolega Andrija Popović uputio Ministarstvu turizma i održivog razvoja.

O nastavku sjednice bićete obaviješteni, posebno kolega Popović kad sa ministrom dogovorimo oko nastavka.

Zahvaljujem Vam, prijatno.